

Från: projektochforetagsstod@jordbruksverket.se
Skickat: den 1 november 2023 07:55
Till: Regelrådet
Ämne: SV: Remiss - Förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Du får inte e-post ofta från projektochforetagsstod@jordbruksverket.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej,

Det går bra att få svarstiden förlängt till 22 november.

Vänligen
Maja Nordin
Regelhandläggare
Utvecklings- och samordningsenheten
Jordbruksverket

Från: Regelrådet <regelradet@regelradet.se>
Skickat: den 31 oktober 2023 14:17
Till: Projektochforetagsstöd <projektochforetagsstod@jordbruksverket.se>
Ämne: EXTERN: Sv: Remiss - Förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Hej Hanna!

Är det möjligt för Regelrådet att få svarstiden förlängd t.o.m. 2023-11-22?

Med vänlig hälsning
Björn Sjösvärd

Regelrådet
Box 4044
102 61 Stockholm
Besöksadress: Västgötagatan 5, Stockholm (T-bana Medborgarplatsen)

regelradet@regelradet.se
www.regelradet.se

Regel|rådet

Från: projektochforetagsstod@jordbruksverket.se <projektochforetagsstod@jordbruksverket.se>
Skickat: den 31 oktober 2023 13:20
Ämne: Remiss - Förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Hej,

Ni får härmed möjlighet att lämna synpunkter på bifogat förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt tillhörande konsekvensutredning och särskild konsekvensanalys. Bifogat finns även en sammanställning över de synpunkter som har kommit in till Jordbruksverket under samrådet.

En förutsättning för att delar av den föreslagna regleringen, t.ex. investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter, ska kunna införas är att EU-kommissionen godkänner ändringar i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och att regeringen beslutar om svensk förordning avseende dessa delar. Föreskriftsförslaget kan komma att ändras så länge som arbete med överordnad reglering pågår.

Synpunkter på förslaget skickas till jordbruksverket@jordbruksverket.se. Vi behöver era synpunkter senast **den 20 november 2023**.

Ange "Diarienummer 3.1.16-00505/2023" i rubrikraden i ditt e-postsvar.

Med vänlig hälsning

Hanna Landgren
Regelhandläggare
Utvecklings- och samordningsenheten
Jordbruksverket
Besöksadress: Skeppsbrogatan 2, 553 29 Jönköping
Tfn 036-15 64 54
Hanna.Landgren@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

Läs om hur vi behandlar personuppgifter på tillvaxtverket.se/mejl

Utvecklings- och samordningsenheten

Enligt sändlista

Förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Ni får härmed möjlighet att lämna synpunkter på bifogat förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Mer information om bakgrund till föreskriftsförslaget finns i konsekvensutredningen.

Remissen består av:

- föreskriftsförslag
- konsekvensutredning
- särskild konsekvensanalys

Bifogat finns även en sammanställning över de synpunkter som har kommit in under samrådet.

En förutsättning för att delar av den föreslagna regleringen, t.ex. investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter, ska kunna införas är att EU-kommissionen godkänner ändringar i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och att regeringen beslutar om svensk förordning avseende dessa delar. Föreskriftsförslaget kan komma att ändras så länge som arbete med överordnad reglering pågår.

Vi behöver era synpunkter på förslaget senast **den 20 november 2023**. Skicka ert svar **per e-post** till jordbruksverket@jordbruksverket.se. För att underlätta vårt arbete önskar vi ha ert svar i elektronisk form.

Ange ”Diarienummer 3.1.16-00505/2023” i rubrikraden i ditt e-postsvar.

Kontaktperson:

Hanna Landgren, projektochforetagsstod@jordbruksverket.se, tfn: 036-15 50 00

Föreskriftsförslaget finns även på Jordbruksverkets webbplats (www.jordbruksverket.se)

Med vänlig hälsning

Anders Elfström

Sektionschef

Projekt- och företagsstödssektionen

Hanna Landgren

Sändlista

Companion

De Recirkulerande Vattenbrukarna

Sverige Ekonomisk Förening

Producent Organisation

Ekonomistyrningsverket

Företagarna

Havs- och kustfiskarnas
producentorganisation

Havs- och vattenmyndigheten

Högsta Lantbruk

IT Norrbotten

Klädesholmen Seafood AB

Kustbevakningen

Landsbygdsnätverket

Länsstyrelserna

Matfiskodlarna

Naturvårdsverket

Nivagården

Norrbottnens Kustfiskares
Producentorganisation

Ostrea

Producentorganisationen Gävlefisk

Regelrådet

Riksantikvarieämbetet

Sametinget

Scanfjord Mollösund AB

Skogsstyrelsen

Sportfiskarna

Sveaskog

Svenska ESF-rådet

Svensk Fiskodling AB

Svenskt vattenbruk och sjömat
ekonomisk förening

Sveriges Fiskevattenägareförbund

Sveriges hembygdsförbund

Swedish Pelagic Federation
Producentorganisation

Vattenmyndigheterna

Winnet Sverige

Övervakningskommittén

Kopia till

Landsbygds- och

Infrastrukturdepartementet

SJVFS 2023:XX

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och
projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling;**

Utkom från trycket
XX
Omtryck

beslutade den XX.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 3 kap. 10, 13, 36 och 37 §§, 9 kap. 8, 42 och 69 §§ och 13 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik och efter att ha gett Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen, och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén tillfälle att yttra sig, i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling¹

dels att 1 kap. 1–4 §§, 2 kap. 4, 7, 12, 13, 15, 28, 30, 32 och 34 §§, 3 kap. 6, 10, 14, 16, 17, 22, 23, 46, 47 och 49–54 §§, 4 kap. 1, 2, 9, 10, 11, 15–19, 21–25, 27–31, 33–35, 39, 40, 42, 45–50, 54–56, 59, 61, 62, 67, 69–72, 78, 84, 89, 96 och 97 §§, rubrikerna närmast före 2 kap. 7 och 27 §§, 3 kap. 50 § och 4 kap. 45 §, och bilagorna 1–3, 5 och 6 till föreskrifterna ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas nio nya paragrafer, 3 kap. 5 a, 5 b och 19 a §§ samt 4 kap. 14 a och 100–104 §§, samt närmast före 3 kap. 49 § och 4 kap. 100 § nya rubriker av följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. INLEDANDE BESTÄMMELSER.....	4
Grundläggande bestämmelser	4
Definitioner	5
Undantag	10
Behörig företrädare	10
2 KAP. ANSÖKAN OM STÖD OCH UTBETALNING.....	11
Inlämnande av ansökan	11
Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla.....	11
Urval av stödansökningar.....	11

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2023:11.

SJVFS 2023:XX

Utbetalning av förskott.....	13
Del- och slututbetalning	13
Slutdatum	14
Undantag från kravet på betalningsbevis	14
Ändring och komplettering	15
Byte av stödsökande eller stödmottagare.....	16
3 KAP. GEMENSAMMA VILLKOR.....	17
Allmänna villkor	17
Stödberättigande utgifter och kostnader.....	17
Investerings varaktighet	20
Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter	20
Indirekta kostnader.....	22
Påföljder vid brister.....	24
4 KAP. ÅTGÄRDSSPECIFIKA VILLKOR.....	27
Stöd till lantrasföreningar.....	27
Investeringsstöd för bevattningsdammar	29
Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	30
Investeringsstöd för kalkfilterdiken	30
Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	31
Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	33
Startstöd	34
Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	35
Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader	37
Stöd till samarbete.....	39
Stöd till kompetensutveckling.....	42
Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter.....	47
IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER.....	48
BILAGA 1.....	49
Ansökan om stöd.....	49
1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR.....	49
1.1 Gemensamma uppgifter	49
1.2 Gemensamma underlag.....	49
2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR	50
2.1 Stöd till lantrasföreningar.....	50
2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar	50

2.3	Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	51
2.4	Investeringsstöd för kalkfilterdiken	53
2.5	Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft.....	54
2.6	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	55
2.7	Startstöd.....	57
2.8	Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	58
2.9	Stöd till samarbete	60
2.10	Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader	61
2.11	Stöd till kompetensutveckling	65
2.12	Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter.....	66
BILAGA 2	68
	Ansökan om utbetalning.....	68
1.	GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR	68
1.1	Gemensamma uppgifter	68
1.2	Gemensam bilagor.....	69
1.3	Gemensamma underlag	69
1.4	Ansökan om utbetalning av förskott	70
2.	STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR.....	70
2.1	Stöd till lantrasföreningar	70
2.2	Investeringsstöd för bevattningsdammar	70
2.3	Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	71
2.4	Investeringsstöd för kalkfilterdiken	72
2.5	Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft.....	72
2.6	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	73
2.7	Startstöd.....	74
2.8	Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	74
2.9	Stöd till samarbete	76
2.10	Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader	77
2.11	Stöd till kompetensutveckling	79
2.12	Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter.....	80
BILAGA 3	81
	Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar	81
	Budget för projektstöd.....	81

Budget för investeringsstöd.....	81
Medfinansieringsintyg.....	82
Intyg vid begagnad utrustning och begagnat material	82
Intyg vid köp av byggnad.....	82
Projektdagbok	83
Samarbetsavtal eller avsiktsförklaringar	83
BILAGA 4.....	84
Ansökan om stöd – offentlig upphandling	84
BILAGA 5.....	85
Ansökan om utbetalning – offentlig upphandling.....	85
BILAGA 6.....	86
Förenklade kostnadsalternativ.....	86
Enhetskostnad för nybyggnation av stallar	86

1 KAP. INLEDANDE BESTÄMMELSER

Grundläggande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om stöd inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling finns i:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik²,
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013³,
3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013⁴,
4. Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt Europaparlamentets och

² EUT L 231, 30.6.2021, s. 159 (Celex 32021R1060).

³ EUT L 435, 6.12.2021, s. 1 (Celex 32021R2115).

⁴ EUT L 435, 6.12.2021, s. 187 (Celex 32021R2116).

- rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP-planerna, och
5. Förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

2 § Dessa föreskrifter gäller följande stöd:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. investeringsstöd för bevattningsdammar,
3. investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet,
4. investeringsstöd för kalkfilterdiken,
5. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
6. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
7. startstöd,
8. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet,
9. stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader,
10. stöd till samarbete,
11. stöd till kompetensutveckling, och
12. investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. (*SJVFS 2023:XX*).

Definitioner

3 § Termer och uttryck i denna författning har samma betydelse som i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

I dessa föreskrifter betyder dessutom:

Affärsmässig jordbruksverksamhet En jordbruksverksamhet vars omsättning är minst 100 000 kronor per år och det av verksamhetens affärsplan framgår att verksamheten har möjlighet att:

- bli långsiktigt lönsamt,
- bidra till ökad livsmedelsproduktion, och
- öka jordbrukssektorns konkurrenskraft.

Akvaponi Odlingsform där man, i ett cirkulärt system, kombinerar vattenbruk med odling av växter.

Begagnat material Material som har varit i bruk och som är lämpligt för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.

Begagnad utrustning Utrustning som har varit i bruk och som är lämpligt för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.

<i>Block</i>	Ett sammanhängande och avgränsat område bestående av åkermark, våtmark eller betesmark på vilken jordbrukare bedriver jordbruksverksamhet.
<i>Central ekonomifunktion</i>	En ekonomifunktion som samlat hanterar bokföring och betalningar för en organisation med flera kontor, lokaliserade på olika postorter, om organisationen och alla kontor har samma organisationsnummer.
<i>Eget arbete</i>	Arbete som utförs av en stödmottagare eller av den eller de samarbetsparter som anges i beslut om stöd, som är privatperson eller bedriver verksamhet som enskild firma och är 16 år eller äldre. I de fall ett handelsbolag eller kommanditbolag är stödmottagare eller samarbetspart är eget arbete det arbete som utförs av delägarna.
<i>Energiskog</i>	Skog bestående av arterna salix, hybridasp eller poppel.
<i>Enhetskostnad</i>	En utgift eller kostnad per enhet som fastställs i dessa föreskrifter, där storleken på stödet bestäms genom att multiplicera utgiften eller kostnaden per enhet med den faktiska kvantiteten.
<i>Ersättningsinvestering</i>	Utbyte av en anläggning, utrustning eller gröda mot liknande sådan som i huvudsak har samma funktion, prestanda och egenskap. Med ersättningsinvestering avses inte material för restaurering av natur- eller kulturmiljöer.
<i>Fast inredning</i>	Samma betydelse som i 2 kap. 2 § jordabalken (1970:994). (SJVFS 2023:XX).
<i>Fastighet</i>	Samma betydelse som i 1 kap. 1 § jordabalken (1970:994). (SJVFS 2023:XX).
<i>Förenklade kostnadsalternativ</i>	Ett samlingsnamn för enhetskostnad, klumpsumma och schablon.
<i>Förnybar energi</i>	Energi som kommer från källa som förnyas i snabb takt, exempelvis: <ol style="list-style-type: none">1. vattenkraft,2. vindkraft,3. solenergi, eller4. bioenergi.

<i>Förädling</i>	Bearbetning av egenproducerade eller inköpta livsmedelsråvaror till livsmedel. (SJVFS 2023:XX).
<i>Företagarföreningar</i>	Tre eller fler företag som går ihop och bildar en förening. (SJVFS 2023:XX).
<i>Gröna sektorn</i>	Den sektor som omfattar jordbruks-, trädgårds-, renskötsel- och skogsnäringen, inklusive förädling av produkter ifrån dessa.
<i>Handläggande myndighet</i>	Den myndighet som enligt förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik tar emot eller prövar ansökan.
<i>Indirekt kostnad</i>	Utgifter och kostnader för gemensamma resurser och funktioner i stödmottagarens organisation som insatsen har behov av och använder, men som inte är direkt kopplade till en speciell aktivitet i insatsen.
<i>Jordbruksverksamhet</i>	Utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik avses även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).
<i>Klumpsumma</i>	Ett samlat belopp som fastställs i beslut om stöd eller i dessa föreskrifter och som betalas ut till stödmottagaren när stödmottagaren uppfyllt det i förväg fastställda resultatet.
<i>Landsbygd</i>	Områden utanför sådana tätorter som har mer än 3 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för 2020. Inom lokalt ledd utveckling genom Leader definieras landsbygd som områden utanför sådana tätorter som har mer än 20 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för 2020.
<i>Lokal aktionsgrupp</i>	En grupp sammansatt av representanter från offentliga och privata lokala socioekonomiska intressen i enlighet med artikel 31 i förordning (EU) 2021/1060. Gruppen ska även vara godkänd och ha blivit tilldelad en budget av Jordbruksverket.

SJVFS 2023:XX

<i>Lokal utvecklingsstrategi</i>	En strategi som ligger till grund för urvalet av projekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader och den lokala aktionsgruppens arbete.
<i>Markarbete</i>	Det arbete och material som normalt krävs för att forma mark så att det blir möjligt att uppföra en byggnad eller en anläggning på den, inklusive schaktning, dränering och gjutning av grunden.
<i>Mobil anläggning</i>	En anläggning som är avsedd att flyttas.
<i>Naturprodukt</i>	Icke odlad livsmedelsråvara från naturen. (SJVFS 2023:XX).
<i>Närstående person</i>	<ul style="list-style-type: none">- Make, maka, registrerad partner eller sambo,- förälder,- mor- och farförälder,- avkomling och avkomlings make,- syskon, syskons make och avkomling, och- dödsbo som den stödsökande, stödmottagaren eller någon av de tidigare nämnda personerna är delägare i. Styvbarn och fosterbarn räknas som avkomling.
<i>Offentliga resurser</i>	Andra resurser än pengar som stödmottagaren får ta del av för genomförandet av en insats. Resurserna kommer från utomstående offentliga organisationer.
<i>Offentligt stöd</i>	Finansiering från Europeiska unionens budget, svenskt programanslag samt övrigt offentligt stöd.
<i>Paraplyprojekt</i>	Projektform som drivs av en lokal aktionsgrupp, har ett tydligt mål och syfte och finansierar ett antal delaktiviteter som inte behöver anges i samband med ansökan om stöd.
<i>Produktiv investering</i>	En investering i produktion av varor och tjänster som kan bidra till värdeökning, omsättning eller sysselsättning. En produktiv investering kan både vara i fysiska anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.

<i>Små företag</i>	Samma betydelse som i definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁵ , vilket innebär: 1. Företag som sysselsätter färre än 50 personer, och 2. har en omsättning eller balansomslutning som inte överstiger tio miljoner euro per år.
<i>Stöd</i>	Finansiering i form av investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.
<i>Stödmottagare</i>	Fysisk eller juridisk person som har beviljats stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.
<i>Stödsökande</i>	Fysisk eller juridisk person som har lämnat in en ansökan om stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling till en handläggande myndighet men som ännu inte fått beslut om stöd.
<i>Tillbehör till fastighet</i>	Samma betydelse som i 2 kap. 1 § jordabalken (1970:994), vilket innebär byggnader, ledningar, stängsel och andra anläggningar som har anbragts inom fastigheten för stadigvarande bruk, på rot stående träd och andra växter och naturlig gödsel. (SJVFS 2023:XX).
<i>Transnationellt samarbete</i>	Samarbete med liknande projekt inom andra länder. (SJVFS 2023:XX).
<i>Tätt hus</i>	En byggnad där stomme, tak, ytterväggar och golv är uppförda.
<i>Utbetalningsbelopp</i>	Det stöd som ska betalas ut i aktuell ansökan om utbetalning med finansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.
<i>Vattenbruk</i>	Samma betydelse som i artikel 4.1 punkt 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om

⁵ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36 (Celex 32003H0361).

upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG⁶.

Våtmark

Sådan mark där vatten under stor del av året finns nära under, i eller strax över markytan. Begreppet våtmark avser också vegetationstäckta vattenområden och vatten med vegetationsfria ytor där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongsvariationerna.

Åkermark

Samma betydelse som i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:29) om direktstöd och grundvillkor.

Övrigt offentligt stöd

Pengar eller andra resurser från offentliga organisationer som inte ingår i stödet.

Undantag

4 § Om det finns särskilda skäl får Jordbruksverket besluta om undantag från bestämmelserna i:

1. 2 kap. 5, 6, 14–20, 22, 25, 27, 28, 30–32 och 34 §§, och
2. 3 kap. 2–5, 8, 10, 11, 13–15, 21, 23, 24, 41 och 45–48 §§. (SJVFS 2023:XX).

5 § Stödsökanden och stödmottagaren kan få undantag från kraven på att använda e-tjänsterna i 2 kap. 2 § om;

1. stödsökanden/stödmottagaren inte har svenskt personnummer och därmed inte har möjlighet att få en giltig e-legitimation,
2. stödsökanden/stödmottagaren på grund av skyddad identitet inte har en giltig e-legitimation,
3. det på grund av tekniska problem som stödsökanden/stödmottagaren inte kan påverka inte är möjligt att använda e-tjänsten vid ansökningstillfället, eller
4. det föreligger väsentliga hinder för stödsökanden/stödmottagaren att använda e-tjänsten.

Behörig företrädare

6 § I de fall stödsökanden eller stödmottagaren företräds av annan ska fullmakt finnas registrerad hos Jordbruksverket.

⁶ EUT L 354, 11.12.2003, s. 22 (Celex 32013R1380).

2 KAP. ANSÖKAN OM STÖD OCH UTBETALNING

Inlämnande av ansökan

1 § Ansökan ska lämnas in av stödsökanden eller stödmottagaren.

2 § Stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna ansökan på Jordbruksverkets webbplats via den e-tjänst som tillhandahålls. E-legitimation ska då användas.

Om Jordbruksverket inte tillhandahåller e-tjänst för den aktuella ansökan eller om stödsökanden eller stödmottagaren har beviljats undantag från kravet på att lämna ansökan via e-tjänst enligt 1 kap. 5 § ska stödsökanden eller stödmottagaren lämna ansökan till den handläggande myndigheten skriftligt på annat sätt⁷. Ansökan ska då vara undertecknad av stödsökanden eller stödmottagaren.

3 § En ansökan som är inlämnad via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller är inkommen till den handläggande myndigheten när stödsökanden eller stödmottagaren har mottagit en kvittens i e-tjänsten om att ansökan har tagits emot.

En ansökan som är inskickad på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller är inkommen det datum som har ankomststämplat på ansökan hos den handläggande myndigheten eller hos någon av de andra myndigheter som anges i 3 kap. 5–9 och 12 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

4 § Vid löpande handläggning fattar den handläggande myndigheten i normalfallet beslut i den turordning som ansökningarna kommit in till myndigheten.

När beslut fattas efter beslutsomgångar ska den handläggande myndigheten först offentligt meddela att en beslutsomgång ska hållas. Beslutsomgången ska avse en i förväg fastställd budget. Vid varje beslutsomgång ska den handläggande myndigheten fatta beslut om samtliga ansökningar som kommit in under beslutsomgångens ansökningstid.

När beslut fattas efter utlysning ska den handläggande myndigheten offentligt meddela att stödet utlyses. Utlysningen ska avse en i förväg fastställd budget. Beslut om stöd fattas efter att utlysningsperioden är avslutad.

Regleringen i första, andra och tredje stycket framgår av 9 kap. 3 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla

5 § Ansökan om stöd ska innehålla de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 1, 3 och 4.

Urval av stödansökningar

6 § Stödsökanden ska lämna de uppgifter och underlag som krävs för urval av stödansökningar.

⁷ Ytterligare information om hur ansökan kan göras finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Urval av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), stöd till samarbete och stöd till kompetensutveckling

7 § Av artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115 framgår att Jordbruksverket ska fastställa kriterier och förfarande för prioritering av ansökningar om:

1. investeringsstöd för bevattningsdammar,
2. investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet,
3. investeringsstöd för kalkfilterdiken,
4. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
5. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
6. startstöd,
7. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri),
8. stöd till samarbete,
9. stöd till kompetensutveckling, och
10. investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. (SJVFS 2023:XX).

8 § En ansökan om stöd kan maximalt poängsättas till 1 000 poäng. Stöd får endast beviljas om ansökan om stöd vid bedömningen har poängsatts till minst 300 poäng.

Handläggande myndighet får, för respektive stöd, välja att besluta om en minimipoängnivå högre än 300 poäng.

9 § Följande delar av urvalsförfarandet fastställs i beslut av Jordbruksverket:

1. de generella och valbara urvalsmoduler som får tillämpas för prioritering av ansökningar inom respektive stöd, och där varje modul inkluderar:
 - a) urvalskriterium,
 - b) bedömningsgrund, och
 - c) poängkrav, uppgifter och underlag för poängsättning.
2. fastlagd poängsumma och fördelningsbar poängpott för stödet, och
3. fastlagd poäng för varje generell urvalsmodul.

Beslutet finns att ta del av på Jordbruksverkets webbplats⁸.

10 § Följande delar av urvalsförfarandet ska fastställas i beslut av respektive handläggande myndighet:

1. val av valbara urvalsmoduler som ska tillämpas för stödet, om stödet har valbara urvalsmoduler,
2. fördelning av fördelningsbar poäng för de urvalsmoduler som tillämpas för stödet, om stödet har fördelningsbar poängpott, och
3. minimipoängnivå högre än 300 poäng.

Besluten ska finnas att ta del av på respektive handläggande myndighets webbplats.

11 § Om den handläggande myndigheten behöver prioritera mellan ansökningar ska stöd beviljas utifrån följande ordning:

⁸ www.jordbruksverket.se

1. Högst total uppnådd poängnivå.
2. Högst uppnådd poängnivå för respektive urvalsmodul, där urvalsmodul med högst möjliga maxpoäng har företräde framför urvalsmodul med lägre möjliga maxpoäng.
3. Kvinnliga stödsökanden eller stödsökanden som är inte är äldre än 40 år.
4. Den ansökan som lämnats in tidigast enligt 3 §.

I de fall stödsökanden är en juridisk person som inte är en enskild firma avses med stödsökanden i punkt 3 den fysiska person som är ansvarig för den juridiska personen.

Urval av stödansökningar inom lokalt ledd utveckling genom Leader

12 § Förslag till lokalt ledda utvecklingsstrategier och leaderområden ska lämnas in till Jordbruksverket. Bestämmelser om sådana strategier finns i artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060. Jordbruksverket fattar beslut om förslaget till den lokalt ledda utvecklingsstrategin och leaderområdet. Det framgår av 3 kap. 11 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

De lokala utvecklingsstrategierna omfattar bland annat det urvalsförfarande och de kriterier för prioritering av ansökningar om stöd som införts av de lokala aktionsgrupperna enligt artikel 33 i förordning (EU) 2021/1060. (SJVFS 2023:XX).

Utbetalning av förskott

13 § Bestämmelser om vem som får besluta om förskottsutbetalning, vilka belopp som maximalt får betalas ut i förskott och i vilka fall förskott inte får beviljas finns i 3 kap. 31 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Förskott får inte lämnas till myndigheter, regioner och kommuner. Det framgår av 3 kap. 32 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Förskott beviljas inte för investeringsstöd för ökad konkurrenskraft till nybyggnation av stallar enligt 4 kap. 24 § 1 i de fall stöd lämnas med förenklade kostnadsalternativ. Förskott beviljas inte heller för startstöd enligt 4 kap. 38–44 §§. (SJVFS 2023:XX).

14 § Ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 2.

Del- och slututbetalning

15 § Om den handläggande myndigheten har fastställt det ska stödmottagaren skicka in ansökan om delutbetalning till den handläggande myndigheten:

1. senast vid ett visst datum,
2. efter att en viss tid har passerat efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd, eller
3. innan genomförande av en viss del av insatsen påbörjas.

Om den handläggande myndigheten har begärt det ska stödmottagaren ha uppnått ett visst resultat vid den tidpunkt då stödmottagaren enligt beslut om stöd ska ansöka om delutbetalning. (SJVFS 2023:XX).

SJVFS 2023:XX

16 § Stödmottagaren ska skicka in ansökan om slututbetalning till den handläggande myndigheten. I de fall stödmottagaren inte har utgifter och kostnader att ansöka om slututbetalning för ska stödmottagaren ansöka om slututbetalning på en krona.

17 § Ansökan om slututbetalning av startstöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd. Ansökan om slututbetalning för övriga stöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det slutdatum som står i beslut om stöd.

18 § Ansökan om del- och slututbetalning ska innehålla de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 2, 3 och 5.

Slutdatum

19 § Det slutdatum som anges i beslutet om stöd får inte vara senare än den 6 april 2029.

Första stycket gäller inte om beslutet avser löpande kostnader och ledning inom lokalt ledd utveckling genom Leader. För dessa beslut får slutdatum inte vara senare än den 31 oktober 2029.

20 § Om stödmottagaren behöver flytta fram slutdatumet på grund av att genomförandet blivit försenat ska stödmottagaren ansöka om ändring av slutdatum hos den handläggande myndigheten.

Ansökan om ändring av slutdatum ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Innan den handläggande myndigheten fattat beslut om ändring av slutdatum gäller tidigare beslutat slutdatum för ansökan om utbetalning.

21 § Stödmottagaren behöver inte ange skäl för ändring av slutdatum vid första ansökningstillfället om stödmottagaren ansöker om att flytta fram slutdatum högst sex månader. Andra gången och efterföljande gånger stödmottagaren ansöker om att flytta fram slutdatum eller om tiden som slutdatumet behöver flyttas fram överskrider sex månader ska stödmottagaren ange skäl till varför datumet behöver flyttas fram.

22 § Slutdatum som fastställts i beslut om stöd som avser löpande kostnader och ledning inom lokalt ledd utveckling genom Leader får inte flyttas fram till senare datum än den 31 oktober 2029. För övriga stöd får inget slutdatum som fastställts i beslut om stöd flyttas fram till senare datum än den 6 april 2029.

Slutdatum som fastställts för startstöd får inte flyttas längre fram än 45 månader efter det datum då den handläggande myndigheten fattade beslut om stöd, dock senast den 6 april 2029.

Undantag från kravet på betalningsbevis

Stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis

23 § De stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis är:

1. organisationer med central ekonomifunktion,
2. regioner,
3. kommuner, och
4. myndigheter.

När ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska ha kommit in och de uppgifter som den ska innehålla

24 § För att undantag om krav på betalningsbevis ska kunna gälla för en aktuell ansökan om utbetalning ska ansökan om undantag ha kommit in före eller i anslutning till den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om ansökan om utbetalning.

25 § En ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis ska innehålla:

1. stödmottagarens namn, organisationsnummer, postadress, postnummer och postort,
2. kontaktpersonens förnamn, efternamn, telefonnummer och e-post,
3. en beskrivning av hur organisationen kan garantera att de fakturor som organisationen redovisar i en ansökan om utbetalning är betalda,
4. en beskrivning av hur organisationen vid begäran kan styrka betalningar och koppla dem till rätt faktura, och
5. ett underlag som visar vem som är organisationens firmatecknare.

Om ansökan är inskickad av annan än organisationens firmatecknare ska ansökan även innehålla en fullmakt som visar att den som skickat in ansökan har behörighet att företräda stödmottagaren.

26 § Om stödmottagaren är en organisation med en central ekonomifunktion ska ansökan utöver vad som fastställs i 25 § också innehålla en förteckning över de kontor som organisationens ekonomifunktion hanterar bokföring och betalningar för, med adress och organisationsnummer för varje kontor.

Kontroll av betalning och när beslut om undantag ska upphävas

27 § Stödmottagare som har beviljats undantag från kravet på betalningsbevis ska skicka in underlag som styrker att de utgifter och kostnader som ansökan om utbetalning avser är betalade i de fall den handläggande myndigheten begär det.

28 § Om stödmottagaren har minst tre obetalade fakturor i den aktuella utbetalningen när ansökan om utbetalning kommer in till den handläggande myndigheten ska beslut om undantag från kravet på betalningsbevis upphävas.

En faktura anses inte vara obetalad enligt första stycket om stödmottagaren betalar den senast den dag den förfaller till betalning.

Om stödmottagaren fått sitt beviljade undantag upphävt får ett nytt undantag från kravet på betalningsbevis inte tillämpas på stödmottagarens ansökan om utbetalning förrän ett år passerat efter beslutet om upphävande. (SJVFS 2023:XX).

Ändring och komplettering

29 § Stödsökanden får ändra sin ansökan om stöd fram till att den handläggande myndigheten har fattat beslut om den ansökan.

30 § Stödmottagaren får ansöka om ändring av beslut om stöd om aktiviteter, syfte, mål, budget eller finansieringsplan ändras eller om annan väsentlig ändring, som påverkar stödmottagarens möjlighet att uppfylla stöd villkoren, inträffar jämfört med beslutet om stöd.

Stödmottagaren får inte ansöka om ändring av sådana delar av ett beslut om stöd som avser en klumpsummas omfattning, målformulering eller belopp. Stödmottagaren får inte heller ansöka om ändring av beslut om stöd avseende de underlag stödmottagaren ska lämna vid ansökan om utbetalning av klumpsumma.

Ansökan om ändring av beslutet om stöd ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Om den handläggande myndigheten beviljar ansökan om ändring gäller ändringen från den dag ansökan om ändring kom in till den handläggande myndigheten, om inget annat framgår av beslutet om beviljad ändring av beslut om stöd. (SJVFS 2023:XX).

31 § Begärd komplettering ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det datum som myndigheten angett i sin begäran.

32 § ⁹ Bestämmelserna gällande inlämnande av ansökan i 2 kap. 1–3 §§ gäller även vid inlämnande av:

1. ändring av ansökan om stöd enligt 29 §,
2. kompletteringar enligt 31 §.

Ändring av ansökan om stöd enligt 29 § och kompletteringar enligt 31 § behöver inte vara undertecknade om de är inskickade på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller. (SJVFS 2023:XX).

Byte av stödsökande eller stödmottagare

33 § Stödsökanden får överlåta sin ansökan om stöd till någon annan. Stödmottagaren får överlåta sitt beslut om stöd till någon annan. I dessa fall ska överlåtaren och övertagaren lämna in en gemensam ansökan om byte av stödsökanden eller byte av stödmottagare till den handläggande myndigheten.

Vid byte av stödsökande eller stödmottagare ska övertagaren uppfylla de villkor som gäller för att bli stödmottagare för den insats som bytet avser. Vid byte av stödmottagare ska övertagaren ha samma syfte och mål med projektet eller investeringen som överlåtaren.

34 § ¹⁰ Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla:

1. uppgift om vem som överlåter och vem som övertar,
2. underskrift av båda parter,
3. försäkran om att övertagaren övertar samtliga rättigheter och skyldigheter i enlighet med ansökan eller beslut om stöd om överlåtelsen avser beslutet, och
4. överlåtarens godkännande att övertagaren får tillgång till överlåtarens ansökan eller beslut om stöd samt tillhörande handlingar. (SJVFS 2023:XX).

⁹ Ändringen innebär att punkt 2 utgår.

¹⁰ Ändringen innebär att punkt 5 utgår.

3 KAP. GEMENSAMMA VILLKOR

Allmänna villkor

1 § Stöd får bara lämnas till insatser som:

1. har anknytning till företag med jordbruks- eller skogsbruksverksamhet eller till målen för miljö- och klimatvänligt jordbruk,
2. genomförs på landsbygden, eller
3. på annat sätt tillför mervärden till landsbygden.

2 § Stödmottagaren ska följa de villkor som är fastställda i beslut om stöd.

3 § Stödmottagaren ska ha fått de tillstånd, de godkännanden och de avtal som krävs för insatsen senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om slututbetalning. En tidigare tidpunkt kan vara fastställd i beslut om stöd.

Stödmottagaren ska ha fått de tillstånd, de godkännanden och de avtal som krävs innan den del av genomförandet som kräver dessa påbörjas.

4 § Stöd får bara lämnas till stödsökanden som har ekonomisk förmåga att genomföra de insatser som ansökan om stöd avser.

Första stycket avser inte stödsökanden som ansöker om startstöd.

5 § Stödmottagaren ska visa att den uppfyllt villkoren för stödet genom att skicka in geotaggade foton, genom applikationen GEOFOTO, om den handläggande myndigheten begär det.

När stödmottagaren har skickat in geotaggade foton ska den skriftligen meddela det till den handläggande myndigheten.

5 a § Om en stödmottagare är upphandlingsskyldig lämnas stöd under förutsättning att stödmottagaren följer regler om offentlig upphandling. (SJVFS 2023:XX).

5 b § Stödmottagaren ska informera om medfinansiering från EU.

Denna informationsskyldighet ska fullgöras på det sätt som beskrivs i bilaga II och punkt 2 i bilaga III till förordning (EU) 2022/129¹¹. (SJVFS 2023:XX).

6 § Stödmottagaren ska använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. (SJVFS 2023:XX).

Stödberättigande utgifter och kostnader

7 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål i beslut om stöd.

8 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten eller någon av de myndigheter som anges i 3 kap. 5–9 och 12 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

¹¹ EUT och Celex-nr.

SJVFS 2023:XX

Första stycket gäller inte för löpande kostnader och ledning till lokala aktionsgrupper. Dessa utgifter får ha fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag Jordbruksverket fattar beslutet om godkännande av den lokala aktionsgruppen.

9 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som är rimliga.

10 § I de fall en insats innehåller en investering ska stödsökanden lämna in minst två jämförbara prisuppgifter från olika leverantörer för varje investering. Prisuppgifterna ska utgöras av offerter i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Stödsökanden kan få undantag från kravet i första stycket om den handläggande myndigheten anser att det är motiverat och att det finns möjlighet att bedöma rimligheten på annat sätt. (SJVFS 2023:XX).

11 § För andra typer av utgifter och kostnader än investeringar ska stödsökanden lämna in underlag som visar att priserna är rimliga om den handläggande myndigheten begär det.

12 § Kraven i 10 och 11 §§ gäller inte utgifter och kostnader för vilka stöd lämnas i form av förenklade kostnadsalternativ och där stödbeloppet är fastställt i dessa föreskrifter.

13 § För samtliga utgifter och kostnader ska stödsökanden, om den handläggande myndigheten begär det, lämna in underlag som styrker att det finns behov av de varor, tjänster eller den arbetstid som utgifterna och kostnaderna avser samt att omfattningen på dessa varor, tjänster eller arbetstid är rimlig.

14 § För delaktiviteter inom paraplyprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader gäller kraven i 11 och 13 §§ vid ansökan om delutbetalning. (SJVFS 2023:XX).

15 § Stöd för begagnad utrustning och begagnat material får lämnas om:

1. stödsökanden bifogar ett intyg där den tidigare ägaren av utrustningen intygar att utrustningen eller materialet inte köpts in med stöd av offentliga medel,
2. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet inte överstiger marknadsvärdet,
3. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet är lägre än kostnaden för motsvarande ny utrustning eller nytt material, och
4. utrustningen eller materialet har de tekniska egenskaper som behövs för insatsen.

Stöd för begagnad utrustning eller begagnat material får inte lämnas med förenklade kostnadsalternativ. Stöd för begagnad utrustning och begagnat material får inte lämnas till stöd för lantraser eller till stöd för kompetensutveckling.

16 § Utöver de investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för enligt 9 kap. 7 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik får stöd vid investeringar inte heller lämnas för:

1. om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet som inte är näringsfastighet,
2. nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller till inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen,

3. förädling av fiske- och vattenbruksprodukter specificerade i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
4. avgifter och kostnader i samband med avbetalningsköp,
5. ersättningsinvesteringar,
6. leasingköp,
7. produktion för försäljning av förnybar energi,
8. fordon,
9. eget arbete,
10. eget material,
11. egna maskiner,
12. köp av fastighet, eller
13. utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus eller odlingstunnlar.

Med punkt 7 avses inte odling av råvara för framställning av energi. (SJVFS 2023:XX).

17 § Förbuden i 16 § första stycket 3, 7, 8, 9 och 13 gäller inte vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader.

Förbudet i 16 § första stycket 13 gäller inte vid innovationsstöd inom EIP-Agri. (SJVFS 2023:XX).

18 § Stöd får inte lämnas för utgifter och kostnader som avser inköp av drycker med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent.

Första stycket gäller inte vid stöd till transnationella projekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader.

19 § Stöd får inte lämnas för utgifter och kostnader som avser nyttjande av resurser som tillhör stödmottagaren eller en samarbetspart.

19 a § Vid investeringsstöd får stöd inte lämnas för en investering som till någon del finansieras genom en annan insats inom samma åtgärd. (SJVFS 2023:XX).

20 § Stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader som stödmottagaren redovisar i sin ansökan om utbetalning före, eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut i ärendet.

Följande situationer jämställs med att stödmottagaren har betalat en utgift:

1. när stödmottagaren driver sin verksamhet som enskild firma och stödmottagarens make, maka, registrerade partner eller sambo har betalat en utgift från sitt konto,
2. när stödmottagaren gjort ett avbetalningsköp och har gjort minst en avbetalning på köpet och leverantören har fått full betalning av hela utgiften, eller
3. när någon annan än stödmottagaren har betalat en utgift som stödmottagaren har betalningsansvar för och stödmottagaren har betalat full ersättning för detta utlägg genom en transaktion av pengar.

21 § Stödmottagaren får inte stöd för ett köp som överstiger 1 000 kronor om utgifterna är betalade med sedlar, mynt eller med ett annat betalningsmedel där det inte framgår av bankkontoutdrag att betalningen gått till rätt mottagare.

Investerings varaktighet

22 § En investering ska användas för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning. Detta gäller inte investeringar under 24 000 kronor eller investeringar som ska restvärdeberäknas.

En investering används inte för samma ändamål om investeringen under den tidsperiod som anges i första stycket

1. upphör eller omlokaliseras utanför Sverige,
2. avser infrastruktur och en ändring av ägandeförhållandena innebär att ett företag eller ett offentligt organ felaktigt får en förmån, eller
3. påverkas av en väsentlig förändring som rör insatsens karaktär, mål eller villkoren för dess genomförande och som skulle leda till att det ursprungliga målet för investeringen undermineras.

Regleringen i första och andra stycket framgår av 9 kap. 4 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

23 § Stödmottagaren ska återbetala hela eller delar av det utbetalade stödet om en investering inte används för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning enligt 22 §.

Om insatsen omfattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar ska återbetalningen stå i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts.

Om insatsen omfattar andra investeringar ska återbetalningen vara beräknad på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen. (*SJVFS 2023:XX*).

24 § Innan slututbetalning ska stödmottagaren sälja eller redovisa ett restvärde för de investeringar som enbart kan kopplas till genomförandet av en insats.

Försäljningsbeloppet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid försäljningstidpunkten. Restvärdet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid ansökan om utbetalning.

Stödmottagaren ska vid ansökan om utbetalning lämna underlag som styrker marknadsvärdet. Underlaget ska vara en oberoende värdering av investeringen i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter

25 § Stöd enligt 27–35 §§ får lämnas inom följande åtgärder:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet,
3. stöd till genomförande av insatser inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader,
4. stöd till samarbete, och
5. stöd till kompetensutveckling.

26 § Stöd enligt 33 och 35 §§ får lämnas för driftsprojekt inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader.

Enhetskostnader

27 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader för lunch och middag. Stödmottagaren ska redovisa utgifterna som enhetskostnader med 100 kronor exklusive moms per måltid. Utgifterna ska redovisas med:

1. deltagarlistor med namn, och
2. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

28 § Stöd får lämnas för faktiska utgifter och kostnader för fika, dock högst 60 kronor exklusive moms per fika. Utgifterna och kostnaderna ska redovisas med:

1. deltagarlistor med namn,
2. faktura och betalningsbevis, och
3. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 i första stycket om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

Om faktura och betalningsbevis enligt punkt 2 i första stycket saknas får utgifterna och kostnaderna istället redovisas med kvitto.

29 § Med undantag från de belopp som anges i 27 och 28 §§ får stöd lämnas för faktiska utgifter och kostnader för mat i samband med:

1. konferens,
2. transnationella samarbetsprojekt, eller
3. projekt där det framgår av beslutet om stöd att mat har en central betydelse.

Utgifter för konferens ska redovisas med namn på de externa deltagarna samt uppgift om vilka organisationer de tillhör.

30 § Utgifter och kostnader för resor kan ge rätt till stöd.

Utgifter och kostnader för resor med egen bil, tjänstebil eller leasingbil där milkostnaden inte ingår i leasingavtalet ska redovisas med en enhetskostnad på 40 kronor per mil.

Om stödmottagaren faktureras resekostnaderna ska stödmottagaren redovisa det fakturerade beloppet. Stöd får då lämnas för det beloppet.

31 § Utgifter och kostnader för traktamente kan ge rätt till stöd. Sådana utgifter och kostnader ska redovisas enligt Skatteverkets schablonbelopp för traktamente vid tidpunkten för när utgiften uppstår.

32 § Eget arbete kan ge rätt till stöd. Eget arbete ska redovisas med en enhetskostnad på 340 kronor per timme.

Underlag för enhetskostnad

33 § En standardiserad årsarbetstid för heltidsarbete på 1 720 timmar ska användas vid beräkning och redovisning av timlön för andra personer än de som arbetar heltid eller enligt en fastställd procentsats i projektet.

Klumpsummor

34 § Stöd får lämnas i form av klumpsumma om den handläggande myndigheten bedömer att det är lämpligt. Klumpsumman ska fastställas utifrån stödmottagarens budget.

Inom lokalt ledd utveckling genom Leader bedömer den lokala aktionsgruppen om det är lämpligt att bevilja stöd i form av klumpsumma.

Klumpsumma får beviljas för hela eller delar av insatsen.

Schablonsats för lönekostnadspåslag

35 § Utgifter för personal kan ge rätt till stöd. Utgifter för lönekostnadspåslag får i så fall redovisas med en schablonsats på 44,31 procent på de faktiska lönekostnader, semestertillägg och förmåner som kan vara stödberättigande.

Lönekostnadspåslag enligt första stycket gäller lön för anställd personal och arvoden.

Indirekta kostnader

36 § Indirekta kostnader kan ge rätt till stöd.

37 § Följande utgifter räknas som indirekta kostnader om de inte ingår i en specifik aktivitet i ett projekt:

1. Övergripande styrning och ledning:
 - a) övrig indirekt personalkostnad i organisationen som avser den del av personalen som inte arbetar direkt i projektet. Med övrig indirekt personalkostnad avses ledning, kundservice, personalenhet, ekonomi, administration, IT-support, information, marknadsföring, juridik och liknande.
2. Centralt personalstöd för all personal i stödmottagarens organisation:
 - a) utbildning och annan kompetensutveckling,
 - b) rekryteringskostnader inklusive utannonsering av tjänst,
 - c) sjuk- och hälsovård, eller
 - d) frisk- och personalvårdsförmåner.
3. Lokalkostnader och därtill relaterade utgifter för lokaler som används av projektets personal:
 - a) hyra för lokal,
 - b) lokalkostnader,
 - c) förvaltning och drift av lokaler, inklusive underhåll, städ, vaktmästeri och reparationer,
 - d) försäkringar kopplade till lokaler och till kontorsutrustning, eller
 - e) el, värme och vatten.
4. Reception, kontorsservice och telekommunikation som används av projektets personal:
 - a) kommunikation, telefon, fax, internet, postservice och porto,
 - b) kontorsutrustning så som möbler och datorer inklusive programvaror och liknande,
 - c) inköp, hyra, avskrivning, reparation och underhåll,
 - d) kontorsmaterial så som papper, pennor, pärmar och liknande,
 - e) kopieringskostnader,

- f) andra bankavgifter än ränte- och transaktionsavgifter,
 - g) böcker, tidningar och liknande, eller
 - h) medlemsavgifter.
5. Registratur och arkivering:
- a) registratur och arkiveringskostnader.
6. Övriga indirekta kostnader:
- a) parkeringskostnader, eller
 - b) intern representation så som mat och gåvor.

Schablon för indirekta kostnader

38 § Stöd för indirekta kostnader ska lämnas i form av en schablon. Vid beräkningen ska en schablonsats på 15 procent av de sammanlagda utgifterna för personal och arvoden användas.

Första stycket gäller för stödmottagare som söker stöd inom åtgärderna:

1. stöd till samarbete,
2. stöd till lantrasföreningar,
3. stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader, eller
4. innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet.

Indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

39 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i de tre senaste bokslut som stödmottagaren har vid beslut om stöd.

40 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas enligt 39 § även om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Stödmottagaren ska i sådana fall redovisa motsvarande indirekta utgifter och indirekta kostnader som övriga utgifter vid ansökan om utbetalning. I ansökan ska de indirekta utgifterna och de indirekta kostnaderna fördelas till insatsen i förhållande till annan verksamhet.

Om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd får stödmottagaren även välja att få ett villkorat stöd för indirekta kostnader utan bokslut eller med ett eller två bokslut som grund enligt någon av följande punkter:

1. om det finns två bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna för de åren,
2. om det finns ett bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar stödsökandens indirekta kostnader under det året, eller
3. i de fall bokslut saknas helt får stöd för indirekta kostnader lämnas utifrån stödmottagarens kalkyl över förväntade indirekta kostnader.

41 § I de fall stödmottagaren har fått stöd för indirekta kostnader enligt 40 § ska stödmottagaren ansöka om ändring av beslut om stöd när stödmottagaren har tre bokslut för att få ett fastställt villkor för indirekta kostnader. Ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader gäller retroaktivt från ankomstdatum för ansökan om stöd.

42 § Stödmottagaren får ansöka om ändring av beslut om stöd om stödmottagaren kan visa på ökade indirekta kostnader genom senare bokslut.

Påföljder vid brister

Rättelse

43 § En stödmottagare som bryter mot ett villkor som anges i 47 § ska få möjlighet att rätta felet om:

1. det är ett fel som kan rättas,
2. rättelsen inte hindrar att syftet med insatsen uppfylls, och
3. stödmottagaren kan förväntas rätta felet inom tre månader från den tidpunkt då handläggande myndigheten lämnat meddelande om begäran om komplettering.

Kortare tidsperiod för rättelsen än tre månader får fastställas av handläggande myndighet.

44 § När stödmottagaren har rättat ett fel ska stödmottagaren meddela det till den handläggande myndigheten.

Om stödmottagaren har rättat felet och meddelat det inom den tid som den handläggande myndigheten begärt ska den handläggande myndigheten inte göra något avdrag för det rättade felet.

Avdrag

45 § Om en ansökan om utbetalning innehåller utgifter eller kostnader som uppgår till ett högre belopp än det godkända stödbeloppet enligt beslut om stöd ska avdrag som görs på en enskild utgift i första hand göras på de utgifter och kostnader som överstiger det godkända stödbeloppet. I andra hand ska avdrag göras på övriga utgifter och kostnader.

46 § Om en stödmottagare som är upphandlingsskyldig inte har följt regler om offentlig upphandling enligt 5 a § ska den handläggande myndigheten göra avdrag.

Vid direktupphandling ska avdrag enligt första stycket göras på hela den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten.

Vid andra upphandlingar än direktupphandlingar ska avdrag enligt första stycket göras på hela eller delar av den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten. Storleken på avdraget framgår av kommissionens riktlinjer¹². (SJVFS 2023:XX).

47 § Om stödmottagaren bryter mot något av följande villkor ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag:

1. informera om medfinansiering från EU enligt 5 b §.
2. använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats enligt 6 §, eller
3. lämna uppgifter om deltagare enligt 4 kap. 89 §.

Om stödmottagaren bryter mot något av villkoren i första stycket ska avdrag göras med två procent per överträdelse på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan om utbetalning. (SJVFS 2023:XX).

¹² Ref Ares C(2013) 9527 final.

48 § Om en ansökan om utbetalning kommer in efter det slutdatum som står i beslutet om stöd ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag i den aktuella utbetalningen. Avdraget ska vara en procent av utbetalningsbeloppet per kalenderdag som ansökan är sen. Om förseningen är mer än 25 kalenderdagar ska avdraget vara 100 procent av utbetalningsbeloppet.

Första stycket gäller inte för utbetalning av startstöd om ansökan om utbetalning kommer in senare än 45 månader beräknat från datumet för beslutet om stöd. I dessa fall ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag på 100 procent av utbetalningsbeloppet i den aktuella utbetalningen.

Avslag på ansökan vid kontrollvägran

49 § En ansökan om stöd eller utbetalning av stöd ska avslås om stödmottagaren förhindrar genomförandet av en kontroll på plats (kontrollvägran). Detta gäller dock inte om stödmottagarens agerande beror på force majeure eller exceptionella omständigheter. Det framgår av 3 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

Upphävande av beslut om stöd och avskrivning av ärende

50 § Om något inträffar som innebär att stödmottagaren med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha detta kvar ska beslutet om stöd upphävas. Det framgår av 12 kap. 1 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. En sådan situation kan vara att stödmottagaren inte genomför insatsen enligt plan.

Med att stödmottagaren inte genomför insatsen enligt plan avses att:

1. stödmottagaren inte vidtar några åtgärder för att genomföra insatsen under en period som överstiger fyra månader från det att stödmottagaren tagit del av det skriftliga meddelandet från den handläggande myndigheten med uppmaning om att genomföra insatsen,
2. den handläggande myndigheten bedömer att stödmottagaren inte kommer att hinna genomföra insatsen innan den 6 april 2029,
3. stödmottagaren inte ansöker om delutbetalning enligt de datum som fastslagits i beslutet om stöd,
4. stödmottagaren inte har ansökt om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter slutdatum som står i beslut om stöd, eller
5. stödmottagaren inte har ansökt om slututbetalning för startstöd senast det datum som framgår av beslut om stöd.

Punkt 4 i andra stycket avser inte ansökan om utbetalning av startstöd. (SJVFS 2023:XX).

51 § Den handläggande myndigheten ska inte upphäva beslut om stöd enligt 50 § andra stycket om:

1. stödmottagaren kan visa att insatsen kommer att genomföras trots att någon av punkterna 1 och 2 är uppfyllda,
2. stödmottagare som inte har ansökt om delutbetalning enligt punkt 3 ansöker om delutbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd,
3. stödmottagare som inte har ansökt om slututbetalning enligt punkt 4 ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd, eller

4. stödmottagare som inte har ansökt om slututbetalning för startstöd enligt punkt 5 ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd.

Punkt 4 i första stycket gäller endast om stödmottagaren ansöker om slututbetalning senast 45 månader efter beslut om stöd. (SJVFS 2023:XX).

52 § 50 § 4 avser inte fall då stödmottagaren inte fått något förskott eller någon delutbetalning utbetalat i stödärendet. I sådana fall ska den handläggande myndigheten avskryva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd.

Den handläggande myndigheten ska inte avskryva ärendet enligt första stycket om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet. (SJVFS 2023:XX).

53 § 50 § 5 avser inte fall då stödmottagaren inte fått någon delutbetalning utbetald i stödärendet. I sådana fall ska den handläggande myndigheten avskryva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning för startstöd senast det datum som framgår av beslut om stöd.

Den handläggande myndigheten ska inte avskryva ärendet enligt första stycket om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet.

Andra stycket gäller endast om stödmottagaren ansöker om slututbetalning senast 45 månader efter beslut om stöd. (SJVFS 2023:XX).

54 § En stödmottagare är återbetalningsskyldig om den myndighet som handlägger ansökan om stöd upphäver ett beslut om stöd och beslutet om upphävande har fått laga kraft. Det framgår av 12 kap. 3 § 5 förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

Schablon för indirekta kostnader

55 § Stöd för indirekta kostnader ska lämnas i form av en schablon. Vid beräkningen ska en schablonsats på 15 procent av de sammanlagda utgifterna för personal och arvoden användas.

Första stycket gäller för stödmottagare som söker stöd inom åtgärderna:

1. stöd till samarbete,
2. stöd till lantrasföreningar,
3. stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader, eller
4. innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet.

Indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

56 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i de tre senaste bokslut som stödmottagaren har vid beslut om stöd.

57 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas enligt 39 § även om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Stödmottagaren ska i sådana fall redovisa motsvarande indirekta utgifter och indirekta kostnader som övriga utgifter vid ansökan om utbetalning. I

ansökan ska de indirekta utgifterna och de indirekta kostnaderna fördelas till insatsen i förhållande till annan verksamhet.

Om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd får stödmottagaren även välja att få ett villkorat stöd för indirekta kostnader utan bokslut eller med ett eller två bokslut som grund enligt någon av följande punkter:

1. om det finns två bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna för de åren,
2. om det finns ett bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar stödsökandens indirekta kostnader under det året, eller
3. i de fall bokslut saknas helt får stöd för indirekta kostnader lämnas utifrån stödmottagarens kalkyl över förväntade indirekta kostnader.

58 § I de fall stödmottagaren har fått stöd för indirekta kostnader enligt 40 § ska stödmottagaren ansöka om ändring av beslut om stöd när stödmottagaren har tre bokslut för att få ett fastställt villkor för indirekta kostnader. Ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader gäller retroaktivt från ankomstdatum för ansökan om stöd.

59 § Stödmottagaren får ansöka om ändring av beslut om stöd om stödmottagaren kan visa på ökade indirekta kostnader genom senare bokslut.

4 KAP. ÅTGÄRDSSPECIFIKA VILLKOR

Stöd till lantrasföreningar

1 § Stöd till lantrasföreningar får lämnas till Jordbruksverket för att genomföra projekt genom upphandling. Det framgår av 9 kap. 41 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd till lantrasföreningar får lämnas till lantrasföreningar som bedriver bevarandearbete med djur i fråga om följande raser:

1. fjällko, rödkulla, väneko, ringamålako, bohuskulla, svensk lågland,
2. dala pälsfår, fjällnäsfår, helsingefår, klövsjöfår, roslagsfår, svärdsjöfår, värmlandsfår, åsenfår, gutefår, ryafår, svenskt finullsfår, tabacktorpsfår, gestrikefår,
3. svensk lantrasget, göingeget, jämtget, lappget,
4. linderödssvin,
5. gotlandsruss, svensk ardenner, nordsvensk brukshäst,
6. bjurholmshöna, bohüslän-dals svarthöna, fiftyfive flowery, gotlandshöna, hedemorahöna, kindahöna, gammalsvensk dvärghöna, svensk dvärghöna, orusthöna, skånsk blommehöna, åsbohöna, ölandshöna, öländsk dvärghöna,
7. skånegås, ölandsgås,
8. blekingeanka, svensk blå anka, svensk gul anka, svensk myskanka,
9. gotlandskanin, mellerudskanin, svensk pälskanin, och
10. nordiskt bi.

Det framgår av 9 kap. 39 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

2 § Stöd till lantrasföreningar lämnas efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 41 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

3 § Stöd till lantrasföreningar får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. eget arbete,
3. köp av tjänster, eller
4. övriga utgifter.

4 § Stöd till lantrasföreningar får lämnas för:

1. att skapa och upprätthålla härstammingsregister,
2. stambokföring,
3. genbanksverksamhet.
4. transport av genetiskt viktiga djur för avel mellan besättningar,
5. hälsofrämjande åtgärder inom rasen,
6. att utbilda unghästar i körning, om arbete inom jord- och skogsbruk är det ursprungliga syftet med rasen,
7. kartläggning av viktiga egenskaper för rasen,
8. information, utbildning, rådgivning och sammanställning av tekniska rapporter,
9. stimulans av avelsverksamhet, eller
10. ersättning för att hålla ston i avel, hålla handjur eller hålla kanin i genbank.

5 § Stöd får endast lämnas till lantrasföreningar för fjäderfä om föreningens ansökan om stöd även avser ansökan om erkännande som avelsorganisation och om den delen av ansökan blir beviljad. För att kunna bli erkänd som avelsorganisation ska lantrasföreningen:

1. föra in uppgifter i stamböckerna för fjäderfä och hålla dessa aktuella och korrekta,
2. ha nödvändig kompetens för att bedriva hållbart bevarandearbete,
3. ha nödvändig teknisk utrustning för att hantera stambokföring, och
4. vara en juridisk person.

Första stycket avser erkännande för den eller de raser av fjäderfä enligt 9 kap. 39 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik som ansökan om stöd avser.

6 § Ett erkännande som avelsorganisation enligt 5 § avser perioden fram till att den handläggande myndighet fattar beslut om nästkommande ansökan om stöd, dock som längst fram till och med sista datum i den innevarande programperioden.

7 § Stöd till lantrasföreningar får inte lämnas för investeringar.

8 § Stöd till lantrasföreningar får inte lämnas för att hålla djur av de djurslag och raser som berättigar till stöd för hotade husdjursraser.

Investeringsstöd för bevattningsdammar

9 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas till jordbruksföretag eller till företag som genomför investeringar i en bevattningsdamm som används i en jordbruksverksamhet. Det framgår av 9 kap. 9 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

10 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas löpande eller efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 12 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (*SJVFS 2023:XX*).

11 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas för utgifter som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller
2. köp av tjänst.

Med anläggningar och fasta inventarier i första stycket avses, utöver dammen, även anordningar för att:

1. leda in vatten i bevattningsdammen,
2. leda bort överskottsvatten, och
3. reglera inflöde och vattennivå i bevattningsdammen. (*SJVFS 2023:XX*).

12 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas för rörledningar och anordningar som utgör en integrerad del av dammanläggningen. I övrigt lämnas inte stöd för utrustning som huvudsakligen är avsedd att användas för att göra uttag av vatten ur bevattningsdammar. Stöd lämnas inte heller för avgifter till myndigheter eller domstolar.

13 § Vatten som leds bort från en bevattningsdamm ska mätas med en fastmonterad summerande vattenmätare.

14 § Innan den handläggande myndigheten fattar beslut om investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar ska stödsökanden ha fått det tillstånd för eller gjort den anmälan om uttag av vatten som krävs enligt 9 kap. 13 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Om uttaget är anmält ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

14 a § Om anläggningen av bevattningsdammen kräver tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) eller anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, ska stödsökanden ha fått tillståndet eller ha gjort anmälan innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Om anläggningen är anmäld ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. (*SJVFS 2023:XX*).

Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

15 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas till:

1. jordbruksföretag som huvudsakligen driver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar, trädgårdsföretag eller rennäringföretag,
2. företag som drivs av en fysisk person som även driver ett sådant jordbruksföretag som avses i 1, ett trädgårdsföretag eller ett rennäringföretag, och
3. företag som drivs av en fysisk person som vid tidpunkten för ansökan är närstående till en fysisk person som driver ett sådant jordbruksföretag som avses i 1, ett trädgårdsföretag eller ett rennäringföretag.

Stöd får endast lämnas till annan verksamhet som bedrivs på den eller de fastigheter där jordbruks- eller trädgårdsföretaget bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte för rennäringföretag, företag som drivs av en fysisk person som även driver ett rennäringföretag eller företag som drivs av en fysisk person som vid tidpunkten för ansökan är närstående till en fysisk person som driver ett rennäringföretag.

Stöd får inte lämnas för investeringar i slutprodukter som är jordbruksprodukter enligt bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Stöd får dock lämnas för investeringar i vattenbruk.

Regleringen i första, andra och tredje stycket framgår av 9 kap. 14 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

16 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Sametinget får även lämna stöd löpande. Det framgår av 9 kap. 18 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (*SJVFS 2023:XX*).

17 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas för utgifter som avser:

1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av:
 - a) produktionsutrustning inom tillverkning,
 - b) mobila anläggningar inom de samiska näringarna, eller
 - c) utrustning inom de samiska näringarna,
3. köp av tjänster, och
4. immateriella investeringar. (*SJVFS 2023:XX*).

Investeringsstöd för kalkfilterdiken

18 § Investeringsstöd för kalkfilterdiken får lämnas till företag som bedriver jordbruksverksamhet eller till företag som genomför investeringar i mark som används i en jordbruksverksamhet. Med anläggning av kalkfilterdiken avses ny- eller omanläggning av täckdiken där strukturkalk blandas in i jorden som används för att

återfylla ledningsschakten. Det framgår av 9 kap. 19 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

19 § Investeringstöd för kalkfilterdiken lämnas efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 23 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

20 § Investeringstöd för kalkfilterdiken får lämnas för anläggning av kalkfilterdiken i kombination med ny- eller omläggning av täckdikning på block som utgörs av åkermark. Stöd får lämnas om minst 90 procent av arealen på varje block som ingår i ansökan har en jord med lerhalt som överstiger 15 procent.

21 § Investeringstöd för kalkfilterdiken får lämnas för utgifter som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material, och
3. köp av tjänster. (SJVFS 2023:XX).

Investeringstöd för ökad konkurrenskraft

22 § Investeringstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag, inklusive akvaponiföretag, och rennäringföretag samt till företag som genomför investeringar i mark och byggnader som används i en jordbruksverksamhet. Stöd lämnas inte för hästavel och hästuppfödning. Det framgår av 9 kap. 24 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

23 § Investeringstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Sametinget får även lämna stöd löpande. Det framgår av 9 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

24 § Investeringstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas för:

1. ny-, om- och tillbyggnation av stallar eller motsvarande inhysningssystem för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion. Detta omfattar:
 - a. mjölk- och ägghantering eller liknande,
 - b. foderhantering,
 - c. gödselhantering,
 - d. personalutrymmen,
 - e. mobila anläggningar, och
 - f. annan fast inredning.
2. anläggning av energiskog på åkermark. Detta omfattar:
 - a. inköp av plantor,
 - b. plantering, och
 - c. skyddsstängsel.
3. ny- och omläggning av täckdikning.
4. ny-, om- och tillbyggnation av växthus och odlingsstunnlar. Detta omfattar även:

- a. bevattning,
 - b. växtnärings- och växtskyddsmedelshantering,
 - c. kompostering, och
 - d. system för att möjliggöra kretsloppsodling.
5. ny-, om- och tillbyggnation av anläggning för torkning och lagring efter skörd,
 6. ny-, om- och tillbyggnation av renvaktarstugor, renskötselanläggningar, förrådsbyggnader för rennäringföretag, anläggningar för stödutfodring av ren och nybyggnation av renkurer,
 7. utrustning som möjliggör innovativa hållbara produktionssystem. Utrustningen ska vara:
 - a. baserad på teknik som är ny på den svenska marknaden, och
 - b. får inte vara spridd till mer än fem procent av jämförbara lantbruksföretag,
 8. tak på gödselvårdsanläggningar, eller
 9. teknik för surgörning av gödsel samt myllningsutrustning för spridning av gödsel.

Stöd enligt punkt 5 i första stycket får inte lämnas för anläggning för lagring av halm.

Att utrustning enligt punkt 7 a ska vara baserad på teknik som är ny på den svenska marknaden innebär att det inte får ha gått mer än två år sedan en produkt med den aktuella tekniken för första gången såldes till en kund i Sverige. (SJVFS 2023:XX).

25 § Investeringstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas för utgifter som avser:

1. byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster, eller
4. immateriella investeringar.

Vid stöd enligt 24 § 6, 7 eller 9 får stöd även lämnas för lösa inventarier. (SJVFS 2023:XX).

26 § Vid nybyggnation av stallar får investeringstöd för ökad konkurrenskraft lämnas med enhetskostnad enligt bilaga 6. De beräknade enhetskostnaderna enligt bilaga 6 avser inte stöd för investeringar i spaltboxar och inhysningssystem för ekologisk gris eller fjäderfäproduktion.

27 § Stödmottagare som fått investeringstöd för ökad konkurrenskraft för nybyggnation av stallar beviljat med enhetskostnad får ansöka om delutbetalning på tio procent av stödbeloppet när markarbetet är klart. När stallet är tätt får stödmottagaren ansöka om delutbetalning på 45 procent av stödbeloppet.

Vid den första ansökan om utbetalning av enhetskostnad ska stödmottagaren visa att byggnationen inte omfattar några utgifter som har fakturadatum eller betalningsdatum innan den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten genom att redovisa faktura för grävning eller schaktning.

Om utgifter för byggnationen som avser grävning eller schaktning fördelats på flera fakturor är det den faktura som har tidigast fakturadatum eller betalningsdatum som stödmottagaren ska redovisa. (SJVFS 2023:XX).

28 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft för nybyggnation av renvaktarstugor lämnas med en klumpsumma på 250 000 kronor. Stöd får endast lämnas om nybyggnationen omfattar utgifter för isolerad stuga, värmekälla, energikälla och enklare kök. (SJVFS 2023:XX).

29 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft lämnas inte för utgifter som avser nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller för inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen. (SJVFS 2023:XX).

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

30 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag, rennäringsföretag och företag som genomför investeringar i mark som används i en jordbruksverksamhet. Stöd lämnas inte till bevattningsdammar och kalkfilterdiken. Det framgår av 9 kap. 31 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

31 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas löpande eller efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 38 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

32 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas för:

1. förstudie, anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor,
2. förstudie, anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att gynna den biologiska mångfalden,
3. kalkfilterbäddar för att minska läckaget av fosfor,
4. tvåstegsdiken i eller vid åkermark för att minska läckaget av kväve och fosfor, eller
5. andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav.

33 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas för utgifter som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster, eller
4. avgifter till myndigheter och domstolar. (SJVFS 2023:XX).

34 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder för utgifter för förstudie får endast lämnas om ansökan om stöd även avser anläggning eller restaurering av vattenvårdsåtgärd.

I de fall förstudien resulterar i att det inte är lämpligt att anlägga den planerade vattenvårdsåtgärden eller att restaurera den aktuella vattenvårdsåtgärden får stöd ändå lämnas för de utgifter som avser förstudien.

I de fall det under insatsens genomförande visar sig att det på grund av anledningar utanför stödmottagarens kontroll inte är tidsmässigt möjligt att slutföra både förstudie och anläggnings- eller restaureringsarbete senast den 6 april 2029 får stöd ändå lämnas för utgifter som har fakturadatum eller betalningsdatum senast den 6 april 2029. En

förutsättning är att den 6 april 2029 har fastställts som insatsens slutdatum och ansökan om slututbetalning kommer in senast detta datum. (SJVFS 2023:XX).

35 § Vid stöd till kalkfilterbäddar, tvåstegsdiken eller andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav får den handläggande myndigheten besluta om specifika villkor för skötsel och bevarande för att syftet med åtgärden ska finnas kvar. (SJVFS 2023:XX).

36 § Det är inte tillåtet att sätta ut fisk, kräftor eller andra djur i en våtmark eller damm som anläggs eller restaureras. Det är inte heller tillåtet att utfodra fisk, kräftor eller andra djur i en anlagd eller restaurerad våtmark eller damm. Den handläggande myndigheten får besluta om undantag från förbuden om det sker för att ytterligare förstärka syftet med våtmarken eller dammen.

37 § En våtmark eller damm som anläggs eller restaureras får inte användas som bevattningsdamm för att lagra vatten och för att göra uttag för bevattning.

Startstöd

38 § Startstöd får lämnas till ung jordbrukare som för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som bedriver jordbruksverksamhet som förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd. Det framgår av 9 kap. 67 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

39 § Startstöd för rennäringsföretag lämnas till den som är medlem av en sameby vid ansökningstillfället och har en mentor utsedd för en period om minst tre år. Det framgår av 9 kap. 70 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Den handläggande myndigheten ska godkänna mentorn i samband med beslut om stöd. (SJVFS 2023:XX).

40 § Startstöd lämnas löpande eller efter utlysning av den handläggande myndigheten. Det framgår av 9 kap. 71 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

41 § Etablering enligt 38 § ska vara genomförd vid den tidpunkt då stödsökanden lämnar in ansökan om stöd till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Etableringstidpunkten inträffar när stödsökanden för första gången är ägare eller delägare av ett jordbruks-, trädgårds- eller rennäringsföretag och ansvarar över företaget. Om ingen annan jordbruksverksamhet bedrivs får en stödsökanden som arrenderar ut sin mark räkna etableringstidpunkten från det datum då utarrenderingen upphört.

Om flera personer söker stöd för etablering av samma företag är respektive etableringstidpunkt när var och en för första gången är delägare i företaget och ansvarar över det tillsammans med övriga stödsökande eller stödmottagare.

42 § Startstöd får lämnas med:

1. 150 000 kronor om produktionspotentialen enligt affärsplanen beräknas till motsvarande ett halvtidsarbete på minst 860 standardtimmar per år, och

2. 300 000 kronor om produktionspotentialen enligt affärsplanen beräknas till motsvarande ett heltidsarbete på minst 1 720 standardtimmar per år.

Det framgår av 9 kap. 68 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

43 § Startstöd som lämnas med enhetskostnad får betalas ut genom två utbetalningar. Stödmottagaren får ansöka om delutbetalning på två tredjedelar av stödet efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd. Stödmottagaren ska ansöka om slututbetalning på en tredjedel av stödet senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd.

44 § Vid ansökan om slututbetalning av startstöd ska stödmottagaren:

1. vara fortsatt ansvarig för jordbruksverksamheten,
2. arbeta enligt sin affärsplan, och
3. visa att intäkterna från jordbruksverksamheten, inklusive direktstöd, har uppgått till minst en tredjedel av företagets totala intäkter under de senaste 24 månaderna.

Affärsplanen ska vara påbörjad senast nio månader efter beslut om stöd.

Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

45 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Det framgår av 9 kap. 49 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

46 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet lämnas löpande eller efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 54 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

47 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas i syfte att ta fram nya innovativa lösningar på gemensamma utmaningar inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive innovationer kopplade till akvaponi) och rennäringen genom att skapa bättre kopplingar mellan forskningsresultat, ny teknik och praktiskt arbete. (SJVFS 2023:XX).

48 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas i syfte att föra samman olika kompetenser till en grupp som ska arbeta tillsammans för att utveckla jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringen. (SJVFS 2023:XX).

49 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas om minst två av följande aktörer ingår i innovationsgruppen:

1. företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn,

2. forskare, eller
3. rådgivare inom aktuellt område. (*SJVFS 2023:XX*).

50 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder. Det framgår av 9 kap. 48 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

51 § Innovationsgruppen ska ha ett samarbetsavtal mellan samarbetsparterna. Det står i 9 kap. 48 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Samarbetsavtalet ska undertecknas av behöriga personer för projektets samarbetspartners.

Samarbetsavtalet ska innehålla uppgifter om:

1. vilka aktörer som ingår i innovationsgruppen,
2. ansvar för arbete i genomförandet av projektet,
3. finansiell fördelning mellan parterna i genomförandet av projektet, och
4. reglering av immateriella rättigheter.

52 § Stöd för att bilda en innovationsgrupp betalas ut som en klumpsumma. Klumpsumman uppgår till:

1. 80 000 kronor om två till fyra projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp, eller
2. 120 000 kronor om minst fem projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp.

53 § Stöd för innovationsprojekt får lämnas oavsett om stödsökanden har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp eller inte.

54 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönepåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst, eller
5. övriga utgifter. (*SJVFS 2023:XX*).

55 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet lämnas inte för utgifter som enbart är kopplade till marknadsföring. Stöd får dock lämnas för utgifter för marknadsförberedande arbete och för spridning av projektets resultat. (*SJVFS 2023:XX*).

56 § Stödmottagaren ska vid stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet skicka in underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent- eller varumärkesskydd, om den handläggande myndigheten begär det. (*SJVFS 2023:XX*).

57 § Enligt artikel 127.3 i förordning (EU) 2021/2115 ska operativa grupper sprida en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt, särskilt via de nationella och europeiska GJP-nätverken.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoret i första stycket genom att lämna sammanfattningen till den handläggande myndigheten vid ansökan om stöd och slututbetalning.

Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

Genomförande av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelser av samarbete inom den lokala utvecklingsstrategin

58 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag som är verksamma inom ett leaderområde. Det framgår av 9 kap. 55 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

59 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader lämnas löpande. Det framgår av 9 kap. 62 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 12 §. (*SJVFS 2023:XX*).

60 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas för insatser som bidrar till att uppfylla mål i den lokala utvecklingsstrategin.

61 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas för projekt där stödmottagare i ett leaderområde samarbetar med stödmottagare i andra leaderområden eller med stödmottagare i liknande lokala offentlig-privata partnerskap som genomför en lokal utvecklingsstrategi inom Sverige eller i andra länder (transnationellt samarbete). Samarbetet ska syfta till att uppfylla gemensamma behov för att uppnå de mål som följer av respektive strategi och ska gälla en konkret projekttid. Det framgår av 9 kap. 55 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

62 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader till paraplyprojekt får endast lämnas till lokala aktionsgrupper. Stöd får inte lämnas för investeringar. Det framgår av 9 kap. 58 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Delaktiviteterna ska ha utförts av externa aktörer.

Stöd för delaktiviteter i paraplyprojekt får endast lämnas med förenklade kostnadsalternativ enligt 3 kap. 27–35 §§ om den lokala aktionsgruppen har ersatt utföraren av delaktiviteten med belopp som motsvarar det förenklade kostnadsalternativet.

Den lokala aktionsgruppen ska lämna en separat ansökan om delutbetalning för varje delaktivitet i paraplyprojektet. Vid ansökan om utbetalning av stöd ska samtliga utgifter för delaktiviteten ha betalats av den externa aktören. (*SJVFS 2023:XX*).

63 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,

4. köp av tjänster, eller
5. övriga utgifter.

64 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får offentliga resurser ingå som medfinansiering. De offentliga resurserna ska redovisas till den handläggande myndigheten i samband med ansökan om utbetalning.

65 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får övrigt offentligt stöd ingå som medfinansiering. I de fall övrigt offentligt stöd ingår som medfinansiering ska medfinansieringsintyg ha kommit in till den handläggande myndigheten innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Medfinansieringsintyg behöver inte komma in till den handläggande myndigheten om:

1. det övriga offentliga stödet kommer från den egna organisationen,
2. den lokala aktionsgruppen har finansierat det övriga offentliga stödet, eller
3. det inte är möjligt för finansiären att på förhand avgöra hur stor medfinansiering kommer bli.

66 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska det övriga offentliga stödet vara inbetalat till stödmottagaren innan den handläggande myndigheten fattar beslut om utbetalning.

Vid utbetalning ska stödmottagaren ha fått minst en proportionerligt lika stor andel av det övriga offentliga stödet som andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd. Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är lägre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd, ska utbetalningen minskas så att andelen övrigt offentligt stöd stämmer överens med beslut om stöd.

Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är proportionerligt högre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd ska stödmottagaren betala tillbaka den överskjutande delen till medfinansieraren. Om stödmottagaren inte har betalat tillbaka den överskjutande delen till medfinansieraren innan den handläggande myndigheten fattar beslut om slututbetalning ska slututbetalningen minskas med ett belopp som motsvarar den överskjutande delen.

Förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin

67 § Stöd för förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin får lämnas till lokala aktionsgrupper för lön till personal och arvoden, inklusive lönekostnadspåslag.

Stöd får även lämnas för den lokala aktionsgruppens driftskostnader. Driftskostnaderna ska redovisas som ett schablonpåslag på maximalt 33 procent beräknat på faktiska utgifter för personal och arvoden inklusive lönekostnadspåslag.

Följande utgifter räknas som driftskostnader:

1. utgifter för drift och mobilisering för att genomföra den lokala utvecklingsstrategin.
2. utgifter för att underlätta utbyte mellan intressenter och för att sprida information om den lokala utvecklingsstrategin samt att stödja potentiella stödmottagare att utveckla projekt och för att förbereda ansökningar om stöd och utbetalning,

3. utgifter för revision i enlighet med startbeslut och föreningens fastställda stadgar, och
4. utgifter för uppföljning och utvärdering av utvecklingsstrategin.

Arbetet med uppföljning och utvärdering enligt punkt 4 får genomföras i samarbete med andra leaderområden. (SJVFS 2023:XX).

Stöd till samarbete

68 § I 9 kap. 44 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik framgår att stöd till samarbete får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag.

I förordningen framgår även att stöd får lämnas till en handläggande myndighet för att genomföra ett projekt efter utlysning, genom upphandling eller om det finns särskilda skäl i egen regi.

69 § Stöd till samarbete enligt 68 § första stycket lämnas efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 44 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2023:XX).

Gemensamma bestämmelser för stöd till samarbeten

70 § Vid stöd till samarbete ska stödmottagaren ha minst en samarbetspart. Det framgår av artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115.

En samarbetspart ska

1. tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening eller organisation eller ett annat företag än stödmottagaren,
2. ha bekräftat samarbetet skriftligt, och
3. bidra till att uppnå projektets uppsatta mål. (SJVFS 2023:XX).

71 § Stöd till samarbete får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. eget arbete,
3. köp av tjänster, eller
4. övriga utgifter.

För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper, enligt 79 § andra stycket, får stöd även lämnas för:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller
2. material. (SJVFS 2023:XX).

72 § Stöd till samarbete får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder. Stöd får lämnas för nya samarbetsprojekt eller för nya aktiviteter i pågående samarbeten. Det framgår av 9 kap. 43 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2023:XX).

73 § Stöd till samarbete får inte lämnas till insatser som är stödberättigande inom stödet till lantrasföreningar enligt 4 §.

74 § Vid stöd till samarbete ska operativa grupper enligt artikel 127.3 i förordning (EU) 2021/2115 sprida en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt, särskilt via de nationella och europeiska GJP-nätverken.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoret i första stycket genom att lämna en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt till den handläggande myndigheten vid ansökan om stöd och slututbetalning.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd

75 § Stöd får lämnas för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd som bidrar till att utveckla, pröva och utvärdera processer, metoder, produkter, tekniker och liknande genom samverkan mellan olika kompetenser inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäring.

76 § Stöd får lämnas till samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd som handlar om:

1. företagsutveckling,
2. digitalisering och ny teknik,
3. nya odlings- och uppfödningssystem,
4. riskhantering,
5. klimatanpassning,
6. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
7. stallbyggnation,
8. djurvelfärd och smittskydd,
9. arbetsmiljö,
10. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
11. viltskador, eller
12. vattenhushållning och vattenförsörjning.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom miljö och klimat

77 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som stöder miljövård och klimatåtgärder samt bidrar till de nationella miljömålen, den nationella klimatanpassningsstrategin och EU:s miljö- och klimatmål.

78 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som syftar till att utveckla, pröva och utvärdera produkter, metoder, processer och tekniker inom följande områden:

1. natur- och kulturmiljö,
2. växtnäring och minskning av kväve- och fosforförluster,
3. minskning av utsläppen av växthusgaser och ammoniak från jordbruket och från marken,
4. produktion och användning av förnybar energi,
5. effektivare energianvändning,
6. kolinlagring och klimatanpassning,
7. växtskydd,

8. nya grödor för ökad inhemsk proteinförsörjning eller ökad gröddiversitet,
9. markbördighet och markpackning,
10. vattenförvaltning,
11. vattenhushållning och vattenförsörjning,
12. ekologisk produktion, eller
13. bevarande av den biologiska mångfalden bland husdjursraser. (SJVFS 2023:XX).

79 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som bidrar till en förbättrad miljö på landskapsnivå med syfte att:

1. bevara och förstärka den biologiska mångfalden,
2. förbättra vattenkvaliteten,
3. få en hållbar mark- och vattenanvändning,
4. synliggöra och förstärka kulturmiljövärden i landskapet,
5. synliggöra och förstärka ekosystemtjänster i landskapet eller på annat sätt förbättra miljön så att området blir mer attraktivt för friluftsliv och rekreation,
6. undersöka, utreda och åtgärda effekter av ett förändrat klimat, eller
7. öka kolförråd i mark och vegetation.

Stöd får även lämnas för samarbeten inom miljö och klimat som förstärker förutsättningarna för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring

80 § Stöd får lämnas till samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring som bidrar till att företag på landsbygden med verksamhet inom livsmedel- eller besöksnäring kan utvecklas, marknadsorienteras, öka sin export, öka antalet arbetstillfällen och ta tillvara landsbygdens resurser.

Stöd enligt första stycket får även lämnas till samarbeten till företag som inte ligger på landsbygden om deras verksamhet tillför mervärden till landsbygdsområden.

Stöd får även lämnas till organisationer som förvaltar och utvecklar en plats och besöksnäringorganisationer som samarbetar för att utveckla besöksnäringen som helhet.

81 § Stöd får lämnas till samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring som bidrar till att främja och bevara ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till mat- och livsmedelsframställning om samarbetet bidrar till att verksamma inom livsmedelsproduktion och förädling av livsmedel kan:

1. utbyta erfarenheter och utveckla processer, produkter eller lokala marknader,
2. öka lokal livsmedelsförsörjning, eller
3. öka direktförsäljning från producent till konsument, förädlare och restauranger.

82 § Vid samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring får stöd lämnas till aktiviteter som handlar om:

1. lokal livsmedelsförsörjning,
2. småskalig livsmedelsförädling,
3. matkultur och lokal matidentitet,
4. måltidsturism och destinationsutveckling,

5. företagsutveckling,
6. marknadsföring, logistik och försäljning,
7. produktutveckling och utveckling av förpackningar,
8. varumärkes- och konceptutveckling,
9. märkning och skyddade beteckningar, eller
10. betydelsen av mångfald och jämställdhet inom näringen.

Stöd till kompetensutveckling

Gemensamma bestämmelser om stöd till kompetensutveckling

83 § I 9 kap. 64 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik framgår att stöd till kompetensutveckling får lämnas till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, organisationer och företag.

I förordningen framgår även att stöd får lämnas till en handläggande myndighet för att genomföra ett projekt efter utlysning, genom upphandling eller om det finns särskilda skäl i egen regi.

84 § Stöd till kompetensutveckling enligt 83 § första stycket lämnas efter utlysning. Det framgår av 9 kap. 64 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (*SJVFS 2023:XX*).

85 § Stöd till kompetensutveckling får lämnas för:

1. informations och demonstrationsaktiviteter:
 - a) informationsmaterial eller andra informationsinsatser,
 - b) demonstrationsgårdar eller demonstrationsodlingar,
 - c) uppdatering och utveckling av digitala verktyg,
 - d) utveckling och testning av nya koncept, eller
 - e) metoder för kompetensöverföring.
2. gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper,
3. fortbildning av rådgivare, konsulter, företag, företagarföreningar och organisationer som sker genom:
 - a) gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper,
 - b) informations- och demonstrationsaktiviteter,
 - c) mentorsprogram för rådgivare,
 - d) stöd till nätverk och annan samverkan, eller
 - e) supporttjänster för kontinuerligt expertstöd till rådgivare.
4. enskild rådgivning.

86 § Stöd till kompetensutveckling får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och faktiska indirekta kostnader,
2. immateriella investeringar i form av inköp eller utveckling av programvara,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst, eller
5. övriga utgifter.

87 § Stöd till kompetensutveckling får inte lämnas för materiella investeringar.

88 § Vid stöd till kompetensutveckling ska de som genomför aktiviteter ha dokumenterad erfarenhet inom det aktuella området. De ska även ha personal som har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det område de ska bedriva kompetensutveckling.

89 § Vid stöd till kompetensutveckling ska stödmottagaren, för den aktuella ansökan om utbetalning, lämna följande uppgifter till den handläggande myndigheten:

1. namn och personnummer på samtliga deltagare samt deltagarnas kontaktuppgifter för 85 § 2, 3 a och 4,
2. projektets journalnummer för 85 § 2, 3 a och 4,
3. utbildningens eller rådgivningens namn och arrangör för 85 § 2, 3 a och 4,
4. datum och nettotid i timmar för utbildningen eller rådgivningen för 85 § 2, 3 a och 4,
5. antal utbildningsdagar för 85 § 2,
6. huvudsaklig ort för 85 § 2 och 3 a,
7. aktivitetstyp för 85 § 2,
8. rådgivningsföretag och organisationsnummer för 85 § 3 a, och
9. rådgivarens namn för 85 § 4. (SJVFS 2023:XX).

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd

90 § Stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringens företag får ökad kunskap eller praktiska exempel på hur de kan stärka sin konkurrenskraft och för utbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom dessa näringar.

91 § Stöd till kompetensutveckling inom förbättrad djurvälstånd får lämnas för aktiviteter som bidrar till ökad kunskap inom djurvälstånd hos verksamma inom:

1. jordbruks-, akvaponi- och rennäringens företag, eller
2. företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar på sin eller sina anläggningar vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs.

Stöd enligt första stycket får även lämnas för utbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom jordbruks-, akvaponi- och rennäringen.

92 § Vid stöd till kompetensutveckling får de aktiviteter som genomförs inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd omfatta ämnen som handlar om:

1. arbetsmiljö,
2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
3. digitalisering och ny teknik,
4. djurvälstånd och smittskydd,
5. företagsutveckling,
6. klimatanpassning,
7. nya odlings- och uppfödningssystem,

8. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
 9. riskhantering,
 10. byggnation av stall,
 11. viltskador,
 12. vattenförsörjning till djurhållning,
 13. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan, eller
 14. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar.
- Punkt 13 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

93 § Stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat, får lämnas för aktiviteter som bidrar till ökad kunskap om:

1. nationella miljökvalitetsmål,
2. EU-gemensamma mål för miljö,
3. klimat, förnybar energi och vattenkvalitet, eller
4. tillämpliga direktiv, förordningar och regler enligt artikel 15.4 b i förordning (EU) 2021/2115.

Kompetensutvecklingen får rikta sig till verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi), skogsbruks- och rennäringensföretag samt företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar på sin eller sina anläggningar vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs. Kompetensutvecklingen får även rikta sig till rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom skogsbruk för deras fortbildning.

Aktiviteterna ska ge målgrupperna praktiska och konkreta exempel som går att tillämpa på företags- och föreningsnivå. Aktiviteterna ska även beakta företagens och föreningarnas ekonomiska och sociala hållbarhet för att uppnå en ökad, konkurrenskraftig och hållbar livsmedelsproduktion.

94 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och att främja hållbar energi får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. att öka den allmänna kunskapen om kvävet eller kolets kretslopp på gården,
2. att bättre anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen eller nyttjandet av inhemskt producerat proteinfoder,
3. att anpassa användningen av gödningen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,
4. att röta stallgödsel,
5. att öka kunskaperna om och stimulera användning av klimateffektiva tekniker, grödor eller metoder,
6. att öka kunskapen om och stimulera användning av åtgärder för att öka kolförråd i mark och vegetation,
7. att öka kunskapen om energieffektivisering eller om produktion eller användning av förnybar energi,
8. att öka den allmänna kunskapen om de effekter som klimatförändringarna har för jordbruket samt hur dessa effekter kan förebyggas,

9. att öka motståndskraften inom jordbruket mot extrema väderhändelser såsom höga temperaturer, torka, kraftiga vindar eller nederbörd,
10. hur företag kan bidra till ett mer resurseffektivt jordbruk genom ökad användning av avfall eller rest- eller biprodukter till energi,
11. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,
12. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar, eller
13. att öka kunskaperna om hur effekterna av ett förändrat klimat kan förebyggas genom ståndortsanpassning, stormsäkring och ökad variation inom skogsbruket.

Punkt 11 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

95 § Stöd till kompetensutveckling för att främja en hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. att anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen,
2. att anpassa användningen av gödslingen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,
3. åtgärder i fält som gynnar grödornas utveckling och som ger ett effektivt upptag av växtnäring,
4. skyddsåtgärder som minskar transporten av fosfor eller kväve från fält eller hagar och som reducerar övergödningseffekter i vatten eller hav,
5. att förbättra metoderna för lagring eller spridning av stallgödsel,
6. åtgärder inom växtodling eller djurproduktion som ökar resurseffektiviteten och minskar övergödningseffekter i vatten eller hav,
7. att öka den allmänna kunskapen om kvävet eller fosfors kretslopp på gården,
8. att öka användningen av metoder som i första hand förebygger växtskyddsproblem och vid behov anpassar användningen av växtskyddsmedel inom integrerat växtskydd,
9. att minska miljörisker vid användning av växtskyddsmedel inklusive minska negativ påverkan på pollinerare och andra nyttodjur inom integrerat växtskydd,
10. att öka användningen av biologisk bekämpning, godkända lågriskämnen och allmänkemikalier eller om hur kemiska och mekaniska bekämpningsmetoder kan kombineras inom integrerat växtskydd,
11. att minska hälsorisker för användare av växtskyddsmedel,
12. att bidra till att öka eller bibehålla markens bördighet eller till att minska markpackningen,
13. åtgärder i växtodlingen som gynnar rotutveckling eller mullhalt,
14. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,
15. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar,
16. att underlätta omläggningen till ekologisk produktion,
17. att bidra till kunskap om hur man i ekologisk produktion kan utveckla produktionsmetoder eller klara av produktionstekniska hinder, eller

18. att öka den allmänna kunskapen om hur man kan minska negativ påverkan och skador på mark och vatten vid skogsbruksåtgärder.

Punkt 14 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

96 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till skyddet av den biologiska mångfalden, förbättra ekosystemtjänster och bevara livsmiljöer och landskap, får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. hur biologisk mångfald kan gynnas eller hur natur- eller kulturmiljöer kan restaureras,
2. hur förutsättningar kan skapas för att öka den biologiska mångfalden i och vid åkermark,
3. hur betesmarker eller slåtterängar ska skötas för att gynna den biologiska mångfalden eller natur- eller kulturmiljöer,
4. hur odlingen av växtsorter som är värda att bevara kan öka,
5. åtgärder i jordbruket för att öka ett områdes naturvärden, kulturvärden eller sociala värden,
6. skogens och odlingslandskapets ekosystemtjänster eller dess gröna infrastruktur,
7. att öka den allmänna kunskapen om natur- och kulturvårdande skötsel och ökad användning av alternativa skogsbruksmetoder för att kunna bidra till en större variation och mångfald i skogen,
8. att öka den allmänna kunskapen om hur man i samband med ordinarie skogsskötsel kan stärka förutsättningarna för biologisk mångfald i den brukade skogen genom att aktivt skapa strukturer och habitat,
9. att öka den allmänna kunskapen om vilken hänsyn som behöver tas till natur, kultur- och sociala värden i skogen så att skogens alla värden ska kunna bevaras och utvecklas, eller
10. att öka den allmänna kunskapen om viltet som resurs och dess påverkan på skogens värden samt om olika åtgärder med syfte att öka fodermängden i landskapet. (SJVFS 2023:XX.)

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring

97 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringföretag samt små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen eller ta tillvara på landsbygdens resurser. (SVJFS 2023:XX).

98 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas för fortbildning och support av rådgivare, konsulter, företag, företagarföreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig mot verksamma inom jordbruk-, trädgård- (inklusive akvaponi) och rennäringen samt mot verksamma i små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen.

99 § Vid stöd till kompetensutveckling får de aktiviteter som genomförs inom området livsmedel- och besöksnäring omfatta ämnen som handlar om:

1. arbetsmiljö,

2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
3. företagsutveckling,
4. lokal livsmedelsförsörjning och småskalig livsmedelsförädling,
5. matkultur och lokal matidentitet,
6. måltidsturism, hållbar markförvaltning och destinationsutveckling,
7. marknadsföring, logistik och försäljning,
8. produktutveckling, utveckling av förpackningar och varumärken samt konceptutveckling,
9. vilt som mat, eller
10. utveckling av nya tjänster.

Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

100 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas till

1. jordbruksföretag som driver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar, trädgårdsföretag eller rennäringföretag, och
2. små företag enligt definitionen i bilaga I till förordning (EU) 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Det framgår av 9 kap. X § förordningen (2022:126) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

101 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får enbart lämnas för förädling av livsmedel där huvudråvarorna avser jordbruksprodukter enligt bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionsätt eller naturprodukter. De framställda produkterna ska vara livsmedel. Det framgår av 9 kap. X § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2023:XX*).

102 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter lämnas inte för investeringar som avser försäljning av företagets produkter, med undantag för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel enligt 104 § 2 b. (*SJVFS 2023:XX*).

103 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. Det framgår av 9 kap. X § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (*SJVFS 2023:XX*).

104 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för utgifter som avser:

1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av:
 - a. mobila anläggningar för förädling av livsmedel,
 - b. mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, och
 - c. produktionsutrustning inom livsmedelsförädling,
3. köp av tjänster, och

4. immateriella investeringar. (SJVFS 2023:XX).
-

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
 2. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska upphöra att gälla den 31 december 2025.
 3. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska gälla för ärenden i vilka beslut om stöd har fattats med stöd av den författningen.
-

1. Denna författning¹³ träder i kraft den 22 juni 2023.
 2. Reglerna i 4 kap. 17 § 1 ska tillämpas för ärenden i vilka ansökan om stöd har kommit in från och med den 1 januari 2023.
-

1. Denna författning¹⁴ träder i kraft den XX 2024.

BESLUTSFATTARE

Hanna Landgren
(Stödregelenheten)

¹³ SJVFS 2023:11.

¹⁴ SJVFS 2023:XX.

Bilaga 1

ANSÖKAN OM STÖD

1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR

1.1 Gemensamma uppgifter

En ansökan om stöd ska innehålla uppgifter om:

1. stödsökandens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. eventuell annan kontaktpersons namn, e-postadress, telefonnummer och ansvarsområde,
3. vad ansökan avser,
4. namnet på insatsen,
5. stödsökanden är skyldig att redovisa moms för insatsen,
6. stödsökanden har ansökt om eller har beviljats andra stöd för hela eller delar av samma insats, vem stödsökanden sökt stöd eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera.
7. varför stödsökanden avser att genomföra insatsen,
8. var insatsen ska genomföras, i vilket eller vilka län, i vilken eller vilka kommuner,
9. stödsökanden kommer genomföra insatsen på annan adress än den adress den uppgett i ansökan,
10. finansiering,
11. vad som händer med verksamheten efter att insatsen avslutats,
12. slutdatum,
13. insatsen kommer fortsätta även efter att finansieringen stödsökanden söker har betalats ut,
14. stödsökanden är skyldig att följa lagen om offentlig upphandling, och
15. stödsökanden ingår i ett koncernbolag och i så fall namn och organisationsnummer på de juridiska personer som ingår i koncernen.

1.2 Gemensamma underlag

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant innehålla följande underlag:

1. kopia av ansökan eller beslut om annat stöd om den sökande har sökt eller beviljats sådant,
2. intyg om firmatecknare, om inte sökande är en enskild firma,
3. fullmakt om någon annan företräder stödsökanden, och
4. andra underlag som har betydelse för ansökan.

I de fall en insats har finansiering i form av annan medfinansiering än övrigt offentligt stöd ska ansökan om stöd innehålla:

1. uppgifter om insatsens medfinansiering, och

2. specificering av den övriga privata medfinansieringen, om sådan finns.

2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR

2.1 Stöd till lantrasföreningar

2.1.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. de huvudsakliga aktiviteterna som ska genomföras,
2. namn, roll och kompetens (utbildning och yrkes- och branscherfarenhet) på de personer som ska genomföra projektet,
3. vilken eller vilka raser som omfattas av projektet,
4. vad stödsökanden ska ha genomfört när insatsen avslutas, och
5. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet.

I de fall ansökan avser stöd för fjäderfä ska ansökan även innehålla ansökan om att bli erkänd som avelsorganisation för den eller de aktuella raserna. Ansökan ska även innehålla uppgifter om:

6. vilket datorprogram stödsökanden använder för att hantera stambokföring,
7. hur stödsökanden säkerställer att de uppgifter som förs in i stamboken är korrekta,
8. hur ofta stödsökanden uppdaterar stamboken, och
9. vilken kompetens föreningen har för att bedriva ett hållbart bevarandearbete.

2.1.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. curriculum vitae (CV), och
6. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar

2.2.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,

2. stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om uttag av vatten till bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet,
3. stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om vattenverksamhet för bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet, och
4. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om:

5. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
6. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av bevattningsdammen.

2.2.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
3. tillstånd eller anmälan för uttag av vatten till bevattningsdammen, för anmälan ska även eventuella förelägganden eller andra svar från tillsynsmyndighet bifogas,
4. eventuellt tillstånd eller anmälan för bevattningsdammen, för anmälan ska även eventuella förelägganden eller andra svar från tillsynsmyndighet bifogas,
5. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där bevattningsdammen ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
6. eventuell dokumentation från rådgivning,
7. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
8. karta som visar var dammen är placerad, placering av vattenuttag för att fylla på dammen samt avrinningsområdet för vattenuttaget, och
9. ritningar och beskrivningar som visar hur anläggningen ska utformas.

Punkt 7 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet.

2.3 Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

2.3.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. företagets huvudsakliga produktionsinriktning om stödsökanden driver ett företag inom jordbruk, trädgård eller rennäring eller om stödsökanden ingår i ett hushåll som driver ett sådant företag,

2. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
3. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandes balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som hänt och hur det påverkat företaget,
4. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
5. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
6. en ny verksamhet utvecklas till följd av stödsökandes investering,
7. investeringen kommer att påverka energianvändningen i företaget som helhet,
8. investeringen kommer att förändra användningen av fossila bränslen i företaget som helhet,
9. ökat antal arbetstimmar för kvinnor efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för kvinnor i företaget per år,
10. ökat antal arbetstimmar för män efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för män i företaget per år,
11. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
12. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
13. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
14. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse¹⁵ under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla följande uppgifter:

15. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
16. namn, adress och organisationsnummer för företag som drivs av personer som är närstående till stödsökanden och relationen mellan stödsökandens företag och företaget som drivs av närstående personen.

2.3.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,

¹⁵ EUT L 352, 24.12.2013, s. 1 (Celex32013R1407).

4. stödsökandens senaste balans- och resultaträkning. Om företaget är så nystartat att stödsökanden inte har någon balans- och resultaträkning ska ansökan innehålla senaste ägares balans- och resultaträkning alternativt öppningsbalansräkning för nystartat företag, och
5. de två senaste årsboksluten för företag som drivs av närstående person samt om det finns godkännande eller avtal mellan det företag som söker stöd och närstående företag.

2.4 Investeringsstöd för kalkfilterdiken

2.4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för kalkfilterdiken ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. blockidentitet för de block där stödsökanden ska anlägga kalkfilterdiken,
2. omfattning i hektar per block på de kalkfilterdiken som ansökan om stöd avser,
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas,
4. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
5. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla uppgifter om följande:

6. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
7. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av kalkfilterdiket.

2.4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för kalkfilterdiken ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där kalkfilterdiket ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att de block som stödsökanden söker stöd för har en lerhalt på minst 15 procent på minst 90 procent av blockets yta¹⁶,
7. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökanden har fått i samband med planeringen av kalkfilterdiken, och

¹⁶ Mer information om vilka verktyg som kan användas finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

8. karta som visar var investeringen är placerad.

Punkt 5 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet.

2.5 Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

2.5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas,
2. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
3. stödsökanden bedriver verksamhet inom jordbruks-, trädgårds- eller rennäring i vilken investeringen ska användas,
4. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
5. stödsökanden drivit företaget i mer än ett år, nyligen tagit över företaget eller nyligen startat företaget,
6. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som har hänt och hur det påverkat företaget,
7. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
8. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
9. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma.
10. företaget bedriver ekologisk odling,
11. hur investeringen avses att påverka antalet djur och djurplatser,
12. hur investeringen avses att påverka den brukade arealens omfattning,
13. tak över gödsellagring ingår i investeringen,
14. blockidentitet och omfattning på block med energiskog samt vilken energigröda som ska odlas där,
15. blockidentitet för de block där stödsökanden ska anlägga täckdikning,
16. omfattning i hektar per block på den täckdikning som ansökan om stöd avser,
17. investeringens påverkan på energianvändningen i stödsökandes företag som helhet,
18. investeringen förändrar användningen av fossila bränslen i stödsökandens företag som helhet,
19. om en ung jordbrukare helt eller delvis är ansvarig för företaget, och
20. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen.

Om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet, i vilken investeringen ska användas, ska stödsökanden även lämna uppgift om:

21. vilket företag som bedriver verksamheten,

22. vilken relation stödsökanden har med det företag som bedriver verksamheten,
23. godkännande eller avtal om att stödsökanden som söker stöd för en investering som används i det företag som bedriver verksamheten, och
24. de två senaste årsboksluten för det företag som bedriver verksamheten.

En ansökan ska, i de fall det är relevant, även innehålla uppgifter om:

25. hur många kubikmeter gödsel som täcks,
26. hur många kubikmeter gödsel som syras per år, och
27. hur många kubikmeter gödsel som sprids per år.

2.5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. beräkningsmall för enhetskostnad eller motsvarande uppgifter, i de fall investeringen avser djurstall med enhetskostnad,
5. de två senaste slutgiltiga årsboksluten där resultatet har bokförts mot eget kapital, för både stödsökandens företag och det företag som bedriver jordbruksverksamheten om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet i vilken investeringen ska användas,
6. förra ägarens senaste balans- och resultaträkning om stödsökanden nyligen tagit över företaget,
7. öppningsbalansräkningen om stödsökanden nyligen har tagit över företaget,
8. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad,
9. beräkning av investeringens lönsamhet¹⁷, och
10. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget.

2.6 Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

2.6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. stödsökanden fått tillstånd eller gjort en anmälan om vattenvårdsåtgärden,
2. hur stödsökanden ska sköta vattenvårdsåtgärden efter genomförd investering,
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
4. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma, och

¹⁷ Jordbruksverket tillhandahåller en mall, mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

5. stödsökande söker stöd för förstudie och genomförande eller genomförande.

Om den vattenvårdsåtgärd som ansökan om stöd avser är en våtmark eller en damm ska stödsökanden även lämna uppgift om:

6. hur stor våtmarkens- eller dammens vattenspegel är, och
7. hur stor den totala våtmarks- eller dammens areal är.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla uppgifter om följande:

8. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
9. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av vattenvårdsåtgärden.

Om ansökan om stöd för vattenvårdsåtgärder avser tvåstegsdiken, avfasning av slänter i diken eller ändring av vattenfåra ska ansökan även innehålla uppgift om hur många meter investeringen omfattar.

Om ansökan om stöd för vattenvårdsåtgärder avser reglerbar dränering eller kantzonen med varierad växtlighet ska ansökan även innehålla uppgift om hur många hektar investeringen omfattar.

2.6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökande har fått i samband med planeringen av vattenvårdsåtgärd,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där vattenvårdsåtgärden ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
7. karta som visar investeringens placering och storlek, i de fall investeringen avser våtmark eller damm ska kartan även innehålla våtmarkens eller dammens avrinningsområde samt placering av inlopp och utlopp, och
8. ritningar och beskrivningar som visar hur anläggningen ska utformas.

Punkt 5 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år.

2.7 Startstöd

2.7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. företagets nuvarande verksamhet,
2. företagets namn,
3. företagets organisationsnummer,
4. det är fler personer än stödsökanden som skickar in en ansökan om startstöd för samma företag och dessa personers personnummer,
5. varför stödsökanden genomför etableringen,
6. stödsökanden etablerar sig som ägare till ett befintligt företag eller har startat ett nytt företag,
7. stödsökanden söker startstöd för heltids- eller halvtidsarbete,
8. stödsökanden har en gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning,
9. stödsökanden har arbetslivserfarenhet inom jordbruk, trädgård eller rennäring från motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete,
10. hur många timmar per år som stödsökanden avser att arbeta i verksamheten när stödsökanden har genomfört sin affärsplan,
11. kortsiktiga och långsiktiga mål för utvecklingen av verksamheten,
12. företaget har ekologisk djurhållning,
13. företaget bedriver ekologisk odling,
14. antalet djur och djurplatser i företaget vid ansökan om stöd och förväntat antal djur och djurplatser när stödsökanden har genomfört sin affärsplan,
15. den brukade arealens omfattning i stödsökandens företag idag och omfattningen när stödsökanden har genomfört sin affärsplan (arealen anges i hektar (ha) eller kvadratmeter (m²)).
16. stödsökandens företag ägs till mer än 24 procent eller kontrolleras det till mer än 24 procent av rösterna av ett annat företag, offentlig organisation eller gemensamt av flera företag eller offentliga organisationer,
17. stödsökandens företag ingår i en koncern som upprättar koncernbokslut,
18. stödsökandens företag har rätt att utse eller avsätta en majoritet av ledamöterna i styrelse, ledning eller tillsynsorgan i annat företag eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i ditt företag,
19. stödsökandes företag har rätt att utöva bestämmande inflytande över ett annat företag genom avtal eller det företagets stadgar eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i ditt företag,
20. stödsökandes företag förfogar, genom överenskommelse med andra aktieägare eller delägare, över en majoritet av rösterna eller andelarna i ett annat företag (t.ex. helägt dotterbolag) eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i sökandes företag, och

21. hur stödsökandes företag ska uppnå lönsamhet inom tre år från ansökningsdatum.

Om stödsökanden genomför etableringen tillsammans med någon annan ska ansökan även innehålla uppgift om:

22. den andra personens personnummer och roll i företaget.

Om ansökan avser startstöd för ett rennäringsföretag ska ansökan även innehålla uppgifter om:

23. stödsökanden har en mentor för de kommande tre åren, och
24. stödsökanden är medlem i en sameby.

2.7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om startstöd ska innehålla följande bilagor:

1. den förra ägarens senaste balans- och resultaträkning eller sin öppningsbalansräkning om stödsökanden har etablerat sig som ägare till ett befintligt företag,
2. dokumentation som styrker stödsökandes gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning,
3. dokumentation som styrker stödsökandes arbetslivserfarenhet inom jordbruk, trädgård eller rennäring från motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete,
4. arrendeavtal,
5. avtal från köp av mark eller produktionsmedel,
6. kontrakt vid köp eller övertagande av gård eller företag,
7. registrering av mervärdesskatt, F-skatt eller SA-skatt,
8. avtal om upplåtelse av andra produktionsmedel, och
9. beräkning för stödsökandes produktionspotential¹⁸.

Om stödsökanden inte är en enskild firma ska ansökan även innehålla följande bilaga:

10. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget.

2.8 Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

2.8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om att bilda innovationsgrupper ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilken kunskap och kompetens som behövs i innovationsgruppen,
2. stödsökanden har haft kontakt med innovationssupporten och hur stödsökanden upplevde den kontakten,
3. vad som är innovativt med den tänka lösningen, och

¹⁸ Jordbruksverket tillhandahåller en mall, mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

4. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt (EU) nr 1407/2013 under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om att stöd för innovationsprojekt ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

5. stödsökandens företag har fått stöd av mindre enligt (EU) nr 1407/2013 betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
6. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
7. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
8. stödsökanden har haft kontakt med innovationssupporten och hur stödsökanden upplevde den kontakten,
9. projektet tidigare har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp och i så fall journalnumret från ansökan om att bilda grupp,
10. ansökans namn på svenska och engelska,
11. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller organisation de tillhör, företagets eller organisationens organisationsnummer, deltagarnas roll i projektet och deras kompetensprofil,
12. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
13. antal personer som ingår i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
14. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
15. på vilket sätt samarbetet är nytt,
16. vad som är innovativt med den tänka lösningen,
17. vilka aktiviteter som ska genomföras,
18. vilka resultaten är vid projektets slut,
19. beskrivning av hur den framtagna produkten eller tjänsten ska marknadsintroduceras, när den är tillgänglig på marknaden och när försäljningsmålen ska uppnås,
20. projektet är ett transnationellt samarbete, i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,
21. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder, och
22. en kortfattad beskrivning av projektet på svenska och engelska. Av beskrivningen ska det framgå vilket problem innovationen ska lösa, hur innovationen ska lösa problemet och vad det förväntade resultatet är.

Punkt 7 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
5. undertecknat samarbetsavtal mellan samarbetsparterna, och
6. underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent eller varumärkesskydd.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som inte funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.9 Stöd till samarbete

2.9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till samarbete ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. projektet är ett nytt samarbete,
2. namn och organisationsnummer på alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet med skriftlig bekräftelse från dessa,
3. ansökans namn på svenska och engelska,
4. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller organisation de tillhör, deltagarnas roll i projektet och deras kompetensprofil,
5. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
6. antal personer som ingår i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
7. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
8. projektet kommer att leda till intäkter och hur stora de beräknas bli under projekttiden,
9. vilka mål som ska uppnås vid projektets slut,
10. vilka aktiviteter som ska genomföras,
11. vilka resultaten är vid projektets slut,
12. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
13. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt (EU) nr 1407/2013 under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
14. projektet är ett transnationellt samarbete, i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,
15. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder, och

16. kortfattad beskrivning av projektet på svenska och engelska. Av beskrivningen ska det framgå vilket problem projektet ska lösa, hur projektet ska lösa problemet och vad det förväntade resultatet är.

2.9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till samarbete ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
5. skriftlig bekräftelse från alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet,
6. Curriculum Vitae (CV), och
7. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.10 Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

2.10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilket leaderområde som stödsökanden söker stöd i,
2. vilket geografiskt område som kommer ha nytta av projektet,
3. vilket behov stödsökanden vill tillgodose eller vilket problem som stödsökanden vill lösa genom projektet,
4. vilken är målgruppen för projektet och hur målgruppen får nytta av projektet,
5. stödsökanden har involverat målgruppen i planeringen av projektet och i så fall på vilket sätt,
6. hur och hos vilka stödsökanden har förankrat sin projektidé i stödsökandens bygd,
7. hur stödsökanden har organiserat projektet för att det ska bli så framgångsrikt som möjligt,
8. vilka personer som kommer att genomföra projektet och hur stödsökanden säkerställer att nödvändig kompetens finns tillgänglig för att genomföra projektet,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras,
10. vad stödsökanden ska ha genomfört när projektet avslutas,
11. hur stödsökanden planerar att projektets verksamhet ska fortsätta när projektet är slut,
12. ansökan om stöd avser stöd till förberedande eller genomförande av samarbete,
13. vilka leaderområden eller lokala partnerskap som ska finansiera samarbetsprojektet och vilka parter stödsökanden ska samarbeta med,

14. vilka av kategorier av samarbetsparter ingår i samarbetet,
15. hur många leaderområden eller lokala partnerskap som ingår i samarbetet,
16. på vilket sätt projektet är innovativt och nytänkande, om och i så fall hur projektet kommer att påverka miljön och klimatet,
17. projektet kommer att bidra till att motverka diskriminering och främja likabehandling och i så fall på vilket sätt,
18. projektet kommer att bidra till ökad jämställdhet och i så fall på vilket sätt,
19. projektet är en fortsättning på en förstudie eller ett tidigare projekt och i så fall förstudiens eller projektets ärendenummer,
20. stödsökanden kommer att ha med ideella resurser i projektet och i så fall uppgift om antal timmar och värdet i kronor samt uppgift om övriga ideella resurserna och värdet av övriga ideella resurser i kronor,
21. hur projektet skiljer sig från stödsökandens ordinarie verksamhet,
22. hur stödsökanden avgränsar driftprojektet från annan verksamhet i föreningen, ekonomiskt och verksamhetsmässigt,
23. projektet kommer att vara till nytta för företag och i så fall för vilka företag och på vilket sätt,
24. vilka tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
25. intäkter under projekttiden, och i så fall till vilken summa,
26. stödsökanden kommer att genomföra projektet även utan det stöd ansökan avser och i så fall en beskrivning av varför stödsökanden behöver det stöd ansökan avser,
27. hur många företag som kommer att skapas inom projektet innan det avslutas,
28. hur många timmars sysselsättning som kommer att bevaras tack vare projektet,
29. hur många nya produkter som projektet kommer att skapa,
30. hur många nya tjänster som projektet kommer att skapa,
31. hur många nya mötesplatser som projektet kommer att skapa,
32. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet kommer att skapa,
33. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet kommer att skapa,
34. hur många nya besökare som stödsökanden uppskattar att det kommer tas emot per år till följd av projektet,
35. hur många timmars sysselsättning som projektet kommer att skapa,
36. hur många strategier för smarta landsbygder som ska tas fram i projektet,
37. stödsökanden kommer att samarbeta med ett annat leaderområde i Sverige eller i ett annat land i Europa,
38. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt (EU) nr 1407/2013 under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
39. hur många fritids- och kulturverksamheter som kommer att bevaras tack vare projektet,
40. hur många nya servicelösningar som projektet kommer att skapa,
41. hur många invånare som kommer att få ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,
42. hur många nya transportlösningar projektet kommer att skapa,
43. hur många företag som kommer att diversifiera sin verksamhet under projektet,

44. hur många företag som kommer att samarbeta för att uppnå ett gemensamt resultat i projektet,
45. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som kommer att tas fram i projektet,
46. hur många företag som kommer att gynnas av de kortare livsmedelskedjor som projektet bidrar till,
47. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att ingå i nya nätverk som skapas inom projektet,
48. hur många natur- eller kulturmiljöer som kommer att restaureras inom projektet,
49. hur långa leder i kilometer som kommer att anläggas eller restaureras inom projektet,
50. hur många återkommande evenemang projektet kommer att skapa,
51. hur många nya besöksmål projektet kommer att skapa,
52. hur många nya gästnätter stödsökanden uppskattar att projektet kommer att skapas per år till följd av projektet,
53. hur många nya bostadslösningar projektet kommer att skapa,
54. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller yngre,
55. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
56. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 25 år eller yngre,
57. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
58. hur många nya sociala företag projektet kommer att skapa,
59. hur många nya lösningar på miljö- och klimatproblem projektet kommer att skapa,
60. hur många nya aktiviteter som genomförs utanför högsäsong projektet kommer att medföra,
61. hur många nya besökare utanför högsäsong stödsökanden uppskattar att det kommer tas emot per år till följd av projektet,
62. hur många utbildningstillfällen som kommer att hållas inom projektet,
63. hur många praktikplatser som projektet har skapat,
64. hur många mötesplatser som kommer att bevaras tack vare projektet,
65. hur många nya föreningar som kommer att bildas inom projektet,
66. hur många nya medlemmar som stödsökanden uppskattar att lokala föreningar kommer att få under projektet,
67. hur många nya affärsplaner som projektet kommer att skapa,
68. hur många företag som kommer att få stöd genom projektet,
69. hur många timmars sysselsättning genom säsongsarbete som projektet kommer att skapa,
70. hur många befintliga nätverk som kommer att få fler medlemmar genom projektet,

71. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att genomföra aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,
72. hur många investeringar för att minska energianvändningen som projektet kommer att göra,
73. hur många företag som kommer att certifieras eller miljödiplomeras genom projektet,
74. hur många aktiviteter som främjar fritidsfisket som kommer att genomföras inom projektet,
75. hur många nya förvaltningsplaner som kommer att tas fram i projektet,
76. hur många vatten- eller våtmarksområden som projektet kommer att restaurera,
77. hur mycket ny produktionskapacitet, i kilogram per år, inom vattenbruk som projektet kommer att skapa,
78. hur många bryggor eller hamnar som projektet kommer att restaurera, och
79. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material.

2.10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet,
5. aktivitetsplan,
6. finansieringsplan,
7. intyg för samarbetspartners,
8. karta,
9. medfinansieringsintyg,
10. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad,
11. timkostnadsberäkning, och
12. fullmakt.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region, myndighet eller leaderförening.

I de fall en insats har finansiering i form av övrig offentligt stöd ska ansökan om stöd innehålla:

1. uppgifter om insatsens medfinansiering, och
2. ett medfinansieringsintyg, för den medfinansiering i form av offentlig medfinansiering som någon annan än stödsökanden står för.

Punkt 2 gäller inte om:

1. det övriga offentliga stödet kommer från den egna organisationen,
2. den lokala aktionsgruppen har finansierat det övriga offentliga stödet, eller
3. det inte på förhand är möjligt för finansiären att på förhand avgöra hur stor medfinansieringen kommer att bli.

2.11 Stöd till kompetensutveckling

2.11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det aktuella området,
2. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
3. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att delta i en gruppaktivitet, till exempel en kurs, studiecirkel eller studieresa,
4. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att få rådgivning,
5. hur många rådgivare som kommer att få fortbildning,
6. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt (EU) nr 1407/2013 under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
7. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
8. projektets målgrupp,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras, och
10. vilka mål som ska ha uppnåtts vid projektets slut.

2.11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. de tre senaste årsboksluten,
6. underlag från tidigare arbeten eller referensobjekt som styrker att de som anordnar kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
7. Curriculum Vitae (CV), och
8. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

Punkt 5 avser inte stödsökande som inte har tre årsbokslut. Dessa ska i stället lämna de två senaste årsboksluten eller det senaste årsbokslutet.

2.12 Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

2.12.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. företagets huvudsakliga produktionsinriktning om stödsökanden driver ett företag inom jordbruk, trädgård eller rennäring eller om stödsökanden ingår i ett hushåll som driver ett sådant företag,
2. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
3. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som hänt och hur det påverkat företaget,
4. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
5. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
6. en ny verksamhet utvecklas till följd av stödsökandens investering,
7. investeringen kommer att påverka energianvändningen i företaget som helhet,
8. investeringen kommer att förändra användningen av fossila bränslen i företaget som helhet,
9. ökat antal arbetstimmar för kvinnor efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för kvinnor i företaget per år,
10. ökat antal arbetstimmar för män efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för män i företaget per år,
11. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
12. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
13. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
14. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, i de fall det är relevant, även innehålla följande uppgifter:

15. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
16. namn, adress och organisationsnummer för företag som drivs av personer som är närstående till stödsökanden och relationen mellan stödsökandens företag och företaget som drivs av den närstående personen.

2.12.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,

3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. stödsökandens senaste balans- och resultaträkning, om företaget är så nystartat att stödsökanden inte har någon balans- och resultaträkning ska ansökan innehålla senaste ägares balans- och resultaträkning alternativt öppningsbalansräkning för nystartat företag,
5. de två senaste årsboksluten för företag som drivs av närstående person samt om det finns godkännande eller avtal mellan det företag som söker stöd och närstående företag, och
6. förteckning av huvudråvaror och slutprodukter med KN-nummer. (*SJVFS 2023:XX*).

Bilaga 2

ANSÖKAN OM UTBETALNING

1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR

1.1 Gemensamma uppgifter

En ansökan om utbetalning ska innehålla uppgifter om:

1. stödmottagarens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. eventuell annan kontaktpersons namn, e-postadress, telefonnummer och ansvarsområde,
3. ärendets journalnummer,
4. insatsen följer beslut om stöd, och om inte vad, som särskiljer sig,
5. vad som genomförts under perioden som ansökan om utbetalning avser,
6. insatsen kan slutredovisas i tid,
7. vilka resultat som uppnåtts,
8. vad som har genomförts i insatsen,
9. stödmottagaren har sökt eller beviljats andra stöd för utgifter som tas upp i ansökan om utbetalning samt vem stödmottagaren sökt eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera,
10. stödmottagaren är skyldig att följa någon av lagarna om offentlig upphandling,
11. stödmottagaren ansökt och/eller blivit beviljad undantag från kravet på betalningsbevis,
12. stödmottagaren har en webbplats samt adressen till webbplatsen,
13. stödmottagaren tagit fram informations- och eller kommunikationsmaterial som innehåller information om någon del av insatsen,
14. stödmottagaren har några sociala medier och vilka dessa är,
15. stödmottagaren är skyldig att redovisa moms för insatsen, i de fall stödmottagaren inte är skyldig att redovisa moms eller endast delvis redovisa moms ska en motivering anges,
16. sammanställning av de utgifter som ansökan om utbetalning avser, om stödet baseras på faktiska utgifter, för varje utgift ska det framgå:
 - a) uppgifter om leverantör,
 - b) fakturanummer,
 - c) löpnummer eller verifikationsnummer för fakturan,
 - d) utgiften i kronor,
 - e) fakturadatum och
 - f) betalningsdatum,
17. lägesredovisning vid ansökan om delutbetalning, och
18. slutredovisning vid ansökan om slututbetalning.

1.2 Gemensam bilagor

En ansökan om utbetalning ska innehålla följande bilagor:

1. Informations- och/eller kommunikationsmaterial, om sådana tagits fram inom insatsen.

1.3 Gemensamma underlag

En ansökan om utbetalning ska i de fall det är relevant innehålla följande underlag:

1. specifiering av den övriga privata medfinansieringen, det vill säga övrig privat finansiering som någon annan än stödmottagaren står för, om sådan finns,
2. inbetalningsbevis för medfinansieringen,
3. projektdagbok för eget arbete,
4. projektdagbok, lönespecifikation och timkostnadsberäkning för personal som arbetar timmar i projektet,
5. lönespecifikation, underlag som styrker antal timmar eller hur stor andel av en heltidstjänst som den anställde arbetar i projektet och underlag för förmåner och traktamentet för anställda som arbetar en fastställd procent,
6. deltagarlista med namn och motiv om det rör utgifter för enhetskostnader för lunch och middag,
7. deltagarlista med namn, motiv till utgiften, faktura och betalningsbevis eller kvitto om det rör utgifter för fika,
8. namn på externa deltagare samt vilka organisationer de tillhör om det rör utgifter och kostnader för konferens,
9. körjournal,
10. intyg för köp av byggnad,
11. underlag som styrker att insatsens eller aktivitetens mål är uppfyllda om utbetalningsansökan avser klumpsummor,
12. kopior av fakturor inklusive specifikationer eller andra handlingar, kopior av betalningsbevis, kopior av kreditfakturor,
13. bokföringsunderlag,
14. underlag som styrker investeringens marknadsvärde,
15. kopia av ansökan eller beslut om annat stöd om den sökande har sökt eller beviljats sådant,
16. underlag som visar att de utgifter och kostnader som omfattas av ansökan är stödberättigade,
17. lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen,
18. geotaggade foton som visar att investeringen är genomförd om den handläggande myndigheten begär det, och
19. andra bilagor enligt beslut om stöd.

Om utgiften kopplar till avbetalningsköp ska stödmottagaren också bifoga:

1. avbetalningskontrakt,
2. fakturor för kreditinstitutets köp,
3. utdrag från stödmottagarens anläggningsregister eller bokföring, och
4. faktura och betalningsbevis för stödmottagarens första avbetalning.

1.4 Ansökan om utbetalning av förskott

1.4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla uppgifter om:

1. stödmottagarens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. ärendets journalnummer, och
3. vilket belopp stödmottagaren vill ha utbetalt.

1.4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av förskott ska i de fall det är relevant innehålla:

1. fullmakt om någon annan företräder stödmottagaren,
2. styrelseprotokoll, eller
3. föreningens stadgar.

2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR

2.1 Stöd till lantrasföreningar

2.1.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. projektet har genererat intäkter, och
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet.

2.1.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen.

2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar

2.2.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka utgifter det är,
3. vattenuttaget har samma placering som angavs i ansökan om stöd,
4. hur stor areal i hektar som var möjlig att bevattna innan investeringen genomfördes,

5. hur stor areal i hektar som är möjlig att bevattna efter att investeringen är genomförd,
6. arealen, i hektar, som är möjlig att bevattna har ökat till följd av investeringen,
7. vilket eller vilka vattenkällor som används före investeringen, eller vilken annan källa som avses före investeringen,
8. investeringen avser återvunnet vatten,
9. det maximala vattenuttaget i kubikmeter (m³) per år före investeringen,
10. vilket eller vilka vattenkällor som användes efter investeringen,
11. det maximala vattenuttaget i kubikmeter (m³) per år efter investeringen,
12. vilken annan källa som avses efter investeringen, och
13. effektiv vattenvolym i kubikmeter (m³) på den anlagda dammen.

2.2.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. karta som visar placering av vattenuttag för att fylla på dammen,
2. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
3. intyg för begagnad utrustning och begagnat material¹⁹ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.3 Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

2.3.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är, och
4. den genomförda investeringen bidragit till att antalet arbetstimmar har ökat för kvinnor respektive män i företaget samt antalet nya arbetstimmar per år.

2.3.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och

¹⁹ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁰ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.4 Investeringsstöd för kalkfilterdiken

2.4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för kalkfilterdiken ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka utgifter det är,
3. blockidentitet för de block som stödmottagaren genomfört investeringen på, och
4. omfattningen i hektar per block på de kalkfilterdiken som ansökan om utbetalning avser.

2.4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för kalkfilterdiken ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²¹ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.5 Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

2.5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
4. antal djur och djurplatser efter genomförd investering för stödmottagarens produktionsinriktning,
5. den brukade arealens omfattning efter genomförd investering,
6. vilka block, blockens storlek samt vilken energigröda som har planterats på dem,
7. blockidentitet för de block som stödmottagaren genomfört täckdikning på, och

²⁰ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

²¹ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

8. omfattning i hektar per block på den täckdikning som ansökan om utbetalning avser.

2.5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²² om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.5.3 Stödspecifika underlag

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft avseende enhetskostnad för nybyggnation av stallar ska innehålla följande underlag:

1. den första fakturan för grävning eller schaktning, vid den första ansökan om utbetalning, och
2. fotobevis för att visa vilka delar av investeringen som är genomförd, vid den andra ansökan om delutbetalning.

2.6 Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

2.6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
3. hur vattenvårdsåtgärden ska skötas efter genomförd investering,
4. hur stor den totala arealen för våtmarken eller dammen är efter genomförd investering,
5. hur stor våtmarkens eller dammens vattenspegel är efter genomförd investering, och
6. våtmarken eller dammens inlopp och utlopp har samma placering som angavs i ansökan om stöd.

Om ansökan om utbetalning för vattenvårdsåtgärder avser tvåstegsdiken, avfasning av slänter i diken eller ändring av vattenfåra ska ansökan även innehålla uppgift om hur många meter investeringen omfattar.

Om ansökan om utbetalning för vattenvårdsåtgärder avser reglerbar dränering eller kantzön med varierad växtlighet ska ansökan även innehålla uppgift om hur många hektar investeringen omfattar.

²² Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

2.6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. karta som visar våtmarken eller dammens inlopp och utlopp,
2. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
3. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²³ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.7 Startstöd

2.7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. stödmottagen fortfarande är ansvarig för företaget, om inte motivera varför,
2. hur stödmottagaren har utvecklat företaget sedan etableringen,
3. minst en tredjedel av de totala intäkterna i stödmottagarens företag kommit från jordbruksverksamhet, inklusive direktstöd, under de senaste 24 månaderna,
4. vad som varit de största utmaningarna med att vara ny och ung företagare,
5. stödmottagaren har saknat någon kurs eller fortbildning,
6. antalet djur och djurplatser i stödmottagarens företag efter genomförd affärsplan, och
7. den brukade arealens omfattning i hektar eller kvadratmeter, i stödmottagarens företag, efter genomförd affärsplan.

2.7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. underlag till motiveringen för varför stödmottagaren inte längre är ansvarig för företaget, och
2. årsbokslut för de senaste två åren.

2.8 Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

2.8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. innovationsgruppen kom fram till att idén som beskrevs i ansökan om stöd gäller en ny innovation som kan utvecklas,

²³ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

2. innovationen redan fanns, hur innovationsgruppen kom fram till det samt vilka lösningar som redan fanns på problemet,
3. antalet organisationer i innovationsgruppen som undertecknat ett samarbetsavtal,
4. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
5. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
6. projektet har genererat intäkter,
7. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller organisation de tillhör, företagets eller organisationens organisationsnummer,
8. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
9. antalet personer som har ingått i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
10. vilka problem som projektet ska lösa, viken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren, vad som är de huvudsakliga resultaten och lärdomarna samt rekommendationer för andra aktörer som vill genomföra liknande projekt i en sammanfattning på svenska samt engelska,
11. syftet med projektet i korthet på svenska och engelska,
12. stödmottagaren har introducerat sin innovativa idé på marknaden, och om inte hur långt stödmottagaren kommit med marknadsintroduceringen,
13. projektet är ett transnationellt samarbete, och i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet, och
14. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder.

2.8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet,
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁴ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning,
3. detaljerad budget, och
4. underskrivet samarbetsavtal.

Punkt 3 och 4 avser endast ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper.

²⁴ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

2.9 Stöd till samarbete

2.9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. namn, funktion och kompetens på gruppens deltagare per företag eller organisation,
2. namn och organisationsnummer på alla samarbetspartners som deltagit i projektet,
3. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i projektet,
4. antal personer som ingår i arbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
5. vilka problem projektet har löst, viken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren samt huvudsakliga resultat och lärdomar i en sammanfattning på svenska och engelska,
6. projektet är ett transnationellt samarbete, och i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,
7. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder,
8. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
9. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
10. projektet har genererat intäkter, och
11. stödmottagaren har anlagt småbiotoper och i så fall antalet småbiotoper som har anlagts.

2.9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁵ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete för att skapa blommande ytor och andra småbiotoper ska även innehålla en bilaga som anger block-id eller koordinater, areal samt vilket material som använts för att anlägga småbiotopen.

²⁵ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "begagnad utrustning och begagnat material". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se

2.10 Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

2.10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. hur projektet har förankrats från projektidé till genomförande,
2. ideella resurser har använts inom projektet, vilka de var och deras värde,
3. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra insatsen,
4. projektet har genererat intäkter,
5. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
6. vilka andra aktörer som stödmottagaren har samarbetat med för att nå projektets syfte och mål,
7. vem eller vilka som har gynnats av projektet,
8. stödmottagaren har arbetat för att minimera negativ miljö- och klimatpåverkan,
9. stödmottagaren har arbetat för att motverka diskriminering och främja likabehandling, och i så fall på vilket sätt,
10. stödmottagaren har arbetat för ökad jämställdhet, och i så fall på vilket sätt,
11. hur stödmottagaren har arbetat med social och ekonomisk hållbarhet i projektet,
12. hur stödmottagaren planerar att projektets resultat ska bestå efter att projektet är slut,
13. vilka andra resultat och effekter projektet skapat som stödmottagaren inte hade räknat med vid projektstart,
14. antal företag som har skapats inom projektet,
15. antal timmars sysselsättning som har bevarats tack vare projektet,
16. projektet har skapat nya produkter, och i så fall antalet produkter som skapats,
17. vem produkterna är nya för,
18. projektet har skapat nya tjänster, och i så fall antalet nya tjänster och vem tjänsterna är nya för,
19. hur många nya mötesplatser som projektet skapat och/eller bevarat,
20. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet skapat och/eller bevarat,
21. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet skapat,
22. hur många nya besökare som stödmottagaren uppskattar att de kommer ta emot per år till följd av projektet,
23. hur många timmar sysselsättning som projektet har skapat för kvinnor och män,
24. hur många strategier för smarta landsbygder som tagits fram i projektet,
25. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 25 år eller yngre,
26. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 26 år eller äldre,

27. hur många utbildningstillfällen som hållits inom projektet,
28. hur många praktikplatser som projektet skapat,
29. hur många föreningar som har bildats inom projektet
30. hur många nya servicelösningar som skapats inom projektet,
31. hur många nya transportlösningar som skapats inom projektet,
32. hur många nya medlemmar som lokala föreningar har fått under projektet,
33. hur många företag som har diversifierat sin verksamhet under projektet,
34. hur många nya affärsplaner som projektet skapat,
35. hur många företag som har samarbetat för att uppnå gemensamma resultat i projektet,
36. hur många företag som har fått stöd genom projektet,
37. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som tagits fram i projektet,
38. hur många nya sociala företag som projektet har skapat,
39. hur många företag som har gynnats av de kortare livsmedelkedjorna som projektet har bidragit till,
40. antal timmar sysselsättning genom säsongsarbete som projektet har skapat,
41. hur många företag, föreningar och andra organisationer som ingår i nya nätverk som projektet har skapat,
42. hur många befintliga nätverk som har fått fler medlemmar genom projektet,
43. hur många företag, föreningar och andra organisationer som har genomfört aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,
44. hur många investeringar som projektet gjort för att minska energianvändningen,
45. hur många nya lösningar som projektet har skapat på miljö- och klimatproblem,
46. hur många företag som certifierats eller miljödiplomerats genom projektet,
47. hur många aktiviteter som projektet genomfört som främjar fritidsfiske,
48. hur många nya förvaltningsplaner som projektet har tagit fram,
49. hur många vatten- eller våtmarksområden som har restaurerats inom projektet,
50. antal kilogram per år ny produktionskapacitet inom vattenbruk som projektet har skapat,
51. hur många bryggor eller hamnar som har restaurerats inom projektet,
52. hur många invånare som fått ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,
53. hur många natur- eller kulturmiljöer som har restaurerats inom projektet,
54. hur långa leder i kilometer som har anlagts eller restaurerats inom projektet,
55. hur många nya aktiviteter som projektet medfört som genomförts utanför högsäsong,
56. hur många nya besökare utanför högsäsong som stödmottagaren kommer att kunna ta emot per år till följd av projektet,
57. hur många nya besöksmål som har skapats inom projektet,
58. hur många återkommande evenemang som skapats inom projektet,
59. hur många nya gästnätter som kommer att skapas per år till följd av projektet, och

60. hur många nya bostadslösningar som har skapats inom projektet.

2.10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁶ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.10.3 Stödspecifika underlag

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska om ansökan innehåller offentliga resurser innehålla följande underlag:

1. underlag som styrker resursens värde, eller
2. projektdagbok, lönespecifikation och timkostnadsberäkning.

En ansökan om utbetalning av stöd för delaktiviteter inom paraplyprojekt till lokalt ledd utveckling genom Leader ska innehålla följande underlag:

1. ansökan om stöd för delaktiviteten,
2. godkännande om stöd för delaktiviteten,
3. avtal mellan LAG och utföraren,
4. betalningsbevis som visar att LAG har betalat utföraren av delaktiviteten,
5. dokumentation från handläggning enligt rutinen *Paraplyprojekt- handlägga delaktivitet*,
6. checklista för rimlighetsbedömning med tillhörande underlag, och
7. Excel-fil *Paraplyprojekt- sammanställning utgifter och intäkter* eller motsvarande underlag.

2.11 Stöd till kompetensutveckling

2.11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilka målgrupper projektet gynnat och på vilket sätt,
2. projektet har genererat intäkter,
3. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
4. antal deltagare som medverkat i gruppaktiviteterna, under perioden som stödmottagaren söker utbetalning för, som är 16 år eller äldre,
5. antal rådgivare som fått fortbildning under perioden som stödmottagaren söker utbetalning för, och
6. antal personer som fått rådgivning, under perioden stödmottagaren söker utbetalning för, som är 16 år eller äldre.

²⁶ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten "*begagnad utrustning och begagnat material*". Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

2.11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet, och
2. deltagarlista med uppgifter enligt 4 kap. 89 § för de aktiviteter som anges i 4 kap. 85 § 2, 3 a och 4 för den aktuella utbetalningen.

2.12 Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

2.12.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är, och
4. den genomförda investeringen bidragit till att antalet arbetstimmar har ökat för kvinnor respektive män i företaget samt antalet nya arbetstimmar per år.

2.12.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning. (*SJVFS 2023:XX*).

*Bilaga 3***UPPGIFTER SOM STÖDSÖKANDEN ELLER STÖDMOTTAGAREN SKA LÄMNA I BILAGOR BEROENDE PÅ VAD ANSÖKAN AVSER OCH OMFATTAR****Budget för projektstöd**

De uppgifter som stödsökanden ska ange i budgeten är:

1. namnet på insatsen,
2. stödsökandes organisationsnummer,
3. om moms inkluderas i utgifterna,
4. utgiftstyp²⁷,
5. vilken aktivitet utgiften tillhör,
6. start- och slutdatum för varje aktivitet,
7. summa för varje utgifts- och kostnadspost,
8. utgiftens antal, enhet och utgift/enhet,
9. beskrivning av varje utgiftspost,
10. totalsumma för varje aktivitet,
11. totalsumma för varje utgiftstyp, och
12. totalsumma för insatsen.

Punkt 1–12 gäller för stöd till lantrasföreningar, stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), stöd till samarbete, stöd till lokalt ledd utveckling och stöd till kompetensutveckling.

Budget för investeringsstöd

De uppgifter som stödsökanden ska ange i budgeten är:

1. namnet på insatsen,
2. stödsökandes organisationsnummer,
3. utgiftsslag²⁸,
4. belopp för varje utgiftspost
5. utgiftens antal, enhet och utgift/enhet,
6. beskrivning av varje utgiftspost,
7. totalsumma för varje utgiftsslag, och
8. totalsumma för investeringen.

Punkt 1–8 gäller för investeringsstöd för bevattningsdammar, investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet, investeringsstöd för kalkfilterdiken, investeringsstöd för ökad konkurrenskraft, investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder och investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter.

²⁷ Med utgiftstyp avses utgift för personal, indirekta kostnader, investering, övrig utgift och offentliga resurser.

²⁸ Med utgiftsslag avses exempelvis material, fast inredning, utrustning, markarbete, byggnad, köp av tjänst för ny-, om- och tillbyggnad av anläggning och immateriella investeringar.

Medfinansieringsintyg

De uppgifter som den sökande ansvarar för att medfinansiären ska ange i medfinansieringsintyget är:

1. namn och organisationsnummer på den som tar emot medfinansieringen,
2. namn och organisationsnummer på den som medfinansierar,
3. form av medfinansiering,
4. värdet av medfinansieringen, och
5. projektnamn.

Intyg vid begagnad utrustning och begagnat material

De uppgifter som stödmottagaren ska ange i ett intyg för begagnad utrustning och begagnat material är:

1. namn på stödmottagaren,
2. vad det är för utrustning,
3. pris för utrustningen som inte överstiger marknadsvärdet och är lägre än nypris,
4. ett intyg från tidigare ägare som intygar att utrustningen inte är inköpt med hjälp av stöd från offentliga medel,
5. tidigare ägarens namn och adress,
6. tidigare ägares telefonnummer, e-postadress och inköpsdatum,
7. tekniska egenskaper på utrustningen,
8. datum, och
9. tidigare ägares namnunderskrift och nuvarande köparens namnunderskrift samt namnförtydligande.

Intyg vid köp av byggnad

De uppgifter som stödmottagaren ska ange, samt ansvara för att tidigare ägare av byggnaden ska ange, i ett intyg för köp av byggnad är:

1. fastighetsbeteckning,
2. vilken byggnad stödmottagaren har köpt om det finns flera byggnader på fastigheten,
3. köparens inköpsdatum,
4. tidigare ägares inköpsdatum,
5. tidigare ägares namn och adress,
6. tidigare ägares telefonnummer, mobiltelefonnummer och e-postadress,
7. försäkran om att tidigare ägare inte har köpt byggnaden, eller den fastighet där byggnaden ligger, med stöd av offentliga medel,
8. försäkran om att priset för byggnaden inte överstiger marknadsvärdet,
9. försäkran om att priset för byggnaden är lägre än kostnaden för motsvarande ny byggnad,
10. försäkran om att byggnaden har de egenskaper som behövs för insatsen,
11. datum,
12. köparens namnunderskrift samt namnförtydligande, och
13. tidigare ägares namnunderskrift samt namnförtydligande.

Projektdagbok

De uppgifter som stödmottagaren ska ange i projektdagboken är:

1. namn på arbetstagare i insatsen,
2. år och månad,
3. projektnamn,
4. datum för arbetet,
5. arbetsuppgift, och
6. antal arbetade timmar.

Samarbetsavtal eller avsiktsförklaringar

Samarbetsavtal eller avsiktsförklaringar ska innehålla uppgifter om:

1. ansvar för arbete i framtida projekt,
2. finansiell fördelning mellan parterna i framtida projekt,
3. upphovsrätt,
4. patent,
5. varumärkesskydd, och
6. mönsterskydd eller designskydd.

Om ansökan är inom lokalt ledd utveckling och det är samma sökande eller stödmottagare till alla ingående delprojekt kan dokument som tydliggör ansvarsfördelningen mellan delprojekten ersätta samarbetsavtal eller avsiktsförklaring. Punkterna 3–6 gäller inte för sökande eller stödmottagare inom lokalt ledd utveckling. (*SJVFS 2023:XX*).

Bilaga 4

ANSÖKAN OM STÖD – OFFENTLIG UPPHANDLING

Om den handläggande myndigheten begär det ska stödsökanden vid ansökan om stöd skicka in underlag som visar:

1. om stödsökanden tillgodoser behov i det allmännas intresse och som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödsökanden får sin finansiering ifrån,
3. om stödsökanden står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas, och
4. vilka som sitter i stödsökandens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödsökanden omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödsökanden lämna in:

1. en försäkran om att stödsökanden har riktlinjer för direktupphandling,
2. en försäkran om att stödsökanden, vid inköp från 100 000 kronor, dokumenterar upphandlingen och skälen för den,
3. uppgift om vilka upphandlingsförfaranden som kommer att användas för de olika utgiftskategorierna, och
4. uppgift om vilka stödfunktioner för upphandling som finns och hur kommer de att användas.

Bilaga 5

ANSÖKAN OM UTBETALNING – OFFENTLIG UPPHANDLING

Om den handläggande myndigheten begär det ska stödmottagaren vid ansökan om utbetalning skicka in underlag som visar:

1. om stödmottagaren tillgodoser behov i det allmännas intresse som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödmottagaren får sin finansiering ifrån,
3. om stödmottagaren står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas, och
4. vilka som sitter i stödmottagarens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödmottagaren omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödmottagaren lämna in:

1. uppgift om de upphandlingsförfaranden som angavs i ansökan om stöd har följts,
2. uppgift om de stödfunktioner för upphandling som angavs i ansökan om stöd har använts och i så fall hur,
3. uppgift om utgifterna och kostnaderna i ansökan om utbetalning har upphandlats, och
4. underlag som styrker att ett åberopat undantag från upphandlingsreglerna är tillämpligt.

Om stödmottagaren omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska, beroende på vilket upphandlingsförfarande som använts, ansökan om utbetalning även innehålla:

1. annonseringsunderlag,
2. upphandlingsdokument,
3. förteckning över inkomna anbud och vinnande anbud,
4. öppningsprotokoll,
5. dokumentation från anbudsutvärdering,
6. tilldelningsbeslut och meddelande om tilldelningsbeslut,
7. avtal, eventuellt ramavtal och eventuella förlängningsavtal,
8. underlag till eventuellt avrop från ramavtal,
9. eventuell efterannonsering, och
10. eventuell ytterligare dokumentation som behövs för att säkerställa att upphandlingen är korrekt genomförd. (SJVFS 2023:XX).

Bilaga 6**FÖRENKLADE KOSTNADSLTERNATIV****Enhetskostnad för nybyggnation av stallar**

Enhetskostnad används vid stöd för nybyggnation av följande stallar:

Djurkategori:	Enhetskostnad per plats:	Enhetskostnad per kvadratmeter stallyta:
Mjölkkö 0–150 platser	113 100 kr	
Mjölkkö mer än 150 platser	98 900 kr	
Kalvar 0–3 månader	20 800 kr	
Ungdjur, nötkreatur, i liggbås	27 200 kr	
Dikor i liggbås	63 400 kr	
Sugga i produktion	74 100 kr	
Slaktsvin	9 900 kr	
Slaktkyckling	202 kr	
Djupströ med skrapad gång för nötkreatur		4 900 kr

I de fall inget storleksintervall anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett storlek på stall och antal förprovade platser.

I de fall inget särskilt inhysningssystem anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett inhysningssystem.

Enhetskostnaden avser markarbete, byggnad, installationer, fast inredning och projektering. Vid stöd med enhetskostnad för nybyggnation av stallarna i tabellen ovan går det därför inte att även få stöd utifrån faktiska utgifter för dessa utgifter. Kostnader för anläggning av gödselvårdsanläggning ingår inte i enhetskostnaden.

Med nybyggnation avses en ny byggnad som inte står i öppen förbindelse med övriga befintliga byggnader oavsett avståndet till dessa. Om en ny huskropp ansluts mot en befintlig byggnad och om dessa har förbindelse med varandra, exempelvis genom avsaknad av mellanvägg eller öppningar i mellanväggen, är den nya huskroppen en tillbyggnad och stödmottagaren kan endast få stöd enligt faktiska utgifter.

Ytor i djurstall med djupströbädd med skrapgång för nötkreatur ska vara under tak och avse utrymmen som huvudsakligen är åtkomliga för djuren inom stallbyggnadens ytterväggar. Foderbordet får räknas in i ytan även om det ligger utanför själva huskroppen, förutsatt att foderbordet är under tak. (SJVFS 2023:XX).

Utvecklings- och samordningsenheten
Hanna Landgren

Konsekvensutredning – förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

A. Allmänt

Inledning

I januari 2023 inleddes en ny programperiod för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Programperioden ska pågå till och med 2027. Inför den nya programperioden har nya grundläggande regelverk som EU:s medlemsländer ska förhålla sig till tagits fram på EU-nivå. Varje medlemsland har även tagit fram en strategisk plan som beskriver landets jordbrukspolitik för perioden 2023–2027.

Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 utgör en ram för regelverket kring stöden i den nya programperioden. Nationell reglering kring de investeringsstöd och projektstöd som beskrivs i den strategiska planen finns i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik och i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Jordbruksverkets förslag till ändrade föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling innehåller bland annat

- nya bestämmelser om investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter som väntas införas 2024,
- nya villkor som ska regleras nationellt istället för på EU-nivå i programperioden 2023–2027,
- ändringar i definitioner, gemensamma villkor, åtgärdsspecifika villkor och bilagor, och
- redaktionella ändringar.

Parallellt med föreskriftsarbetet pågår även arbete med ändringar i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Vissa delar i föreskriftsförslaget, till exempel regleringen kring investeringsstödet för förädling

av jordbruksprodukter, kan endast införas under förutsättning att EU-kommissionen godkänner ändringar i den strategiska planen avseende dessa delar och att överordnad reglering beslutas i svensk förordning. Det innebär att föreskriftsförslaget kan komma att ändras så länge som arbetet med överordnad reglering pågår.

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Föreslagen reglering

Jordbruksverket föreslår följande reglering i föreskriften.

1 kap. Inledande bestämmelser

2 § Vilka stöd som föreskrifterna gäller

I 2 § finns en lista över vilka stöd som föreskrifterna gäller. I listan läggs investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter till.

3 § Definitioner

I 3 § definieras ett antal begrepp som används i föreskriften för att det ska vara tydligt vad begreppen innebär. Följande ändringar görs i bestämmelsen:

Definition av begreppet *förädling* ändras till ”bearbetning av egenproducerade eller inköpta livsmedelsråvaror till livsmedel” för att innebörden ska stämma för investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter. Meningen om att begreppet även avser bearbetning av livsmedel till annat livsmedel, som tidigare ingick i definitionen, tas bort.

Definitionen av begreppet *företagarföreningar* ändras till ”tre eller fler företag som går ihop och bildar en förening”. Tidigare definierades begreppet som ”två eller fler företag som går ihop och bildar en förening”. Skälet till ändringen är att det krävs minst tre medlemmar för att bilda en förening enligt lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

En definition av begreppet *naturprodukt* införs i föreskriften för att begreppets innebörd ska vara tydlig. Med en naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan vara till exempel vilt, svamp, bär eller örter.

Definitionen av begreppet *transnationellt samarbete* ändras till ”samarbete med liknande projekt inom andra länder”. I definitionen ingick tidigare en mening om att för lokalt ledd utveckling gäller endast samarbeten med aktörer inom EU-länder. Skälet till ändringen är att transnationella samarbetsprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader inte längre väntas vara begränsat till EU-länder.

4 § Undantag

Regleringen i 4 § gör det möjligt för Jordbruksverket att besluta om undantag från vissa bestämmelser i föreskriften om det finns särskilda skäl. Det innebär att Jordbruksverket i undantagsfall kan tillåta att stödsökanden eller stödmottagaren uppfyller kraven på annat sätt eller under andra tidsramar än vad som uttryckligen är reglerat i föreskriften. Dessa bestämmelser är sådana som Jordbruksverket har utformat och som inte är direkt grundande i eller styrda av överordnade regelverk, såsom EU- eller regeringsförfordningar.

4 § ändras på så sätt att 3 kap. 49 § inte längre ingår bland de bestämmelser som Jordbruksverket kan besluta om undantag från. Anledningen är att 3 kap. 49 § upplyser om vad som reglerat i 3 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Eftersom Jordbruksverket inte har utformat regeln kan den inte ingå bland undantagsbestämmelserna.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning

7 § Urval av stödansökningar

7 § upplyser om att Jordbruksverket ska fastställa kriterier och förfarande för prioritering av ansökningar om stöd, enligt artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115¹. Jordbruksverket lägger till investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter i listan över vilka stöd som urvalet av stödansökningar gäller för.

34 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

34 § handlar om vad ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla. Jordbruksverket tar bort kravet på att ansökan ska innehålla uppgift från överlåtaren om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om den handläggande myndigheten inte beviljar ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare.

Anledningen är att det juridiskt sett inte går att avskriva ett beslut om stöd. Nuvarande krav ger inte heller proportionerliga konsekvenser. Uppgiften om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas är inte nödvändig för att fatta beslut om byte av stödsökande eller stödmottagare, utan handlar snarare om hur stödärendet ska hanteras om den handläggande myndigheten skulle avslå ansökan. Att avslå en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare för att uppgiften saknas skulle inte vara en rimlig hantering.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

3 kap. Gemensamma villkor

5 a § Skyldighet att följa regler om offentlig upphandling

Om en stödmottagare är upphandlingsskyldig lämnas stöd under förutsättning att stödmottagaren följer regler om offentlig upphandling. I artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116² finns regler kring hur bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling ska hanteras av medlemsstaten. På nationell nivå behöver det finnas reglering om att stödmottagaren ska följa regler om offentlig upphandling för att kunna få stöd, vilket Jordbruksverket inför genom stödvillkoret i 5 a §.

5 b § Skyldighet att informera om medfinansiering från EU

I artikel 123.2 j i förordning (EU) 2021/2115 finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren bekräftar vilket ekonomiskt stöd som mottagits, inbegripet korrekt användning av unionens emblem. För att reglera detta på nationell nivå inför Jordbruksverket en bestämmelse i 5 b § som anger att stödmottagaren ska informera om medfinansiering från EU, enligt det sätt som beskrivs i bilaga II och punkt 2 i bilaga III till förordning (EU) 2022/129³.

6 § Separat redovisning

I artikel 123.2 b i förordning (EU) 2021/2115 finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Detta behöver därmed regleras på nationell nivå. Jordbruksverket reglerar detta genom att ändra bestämmelsen om separat redovisning i 6 § på så sätt att nuvarande hänvisning till EU-regelverket tas bort. Bestämmelsen är i nuläget utformad som en upplysningsparagraf, vilket inte är juridiskt korrekt.

14 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader – krav vid ansökan om delutbetalning vid paraplyprojekt

I 14 § regleras att kraven i 11 och 13 §§ gäller vid ansökan om delutbetalning för delaktiviteter inom paraplyprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader. Nuvarande hänvisning till 10 §, som anger att stödsökanden ska lämna in minst två jämförbara prisuppgifter från olika leverantörer för varje investering om insatsen innehåller investeringar, tas bort. Anledningen är att det framgår av 9 kap. 58 §

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP-planerna.

förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik att stöd inte får lämnas för investeringar vid paraplyprojekt.

16 § Investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för

I 9 kap. 7 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik finns en lista över investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för. Utöver vad som framgår av förordningen finns en förteckning i 16 § över vad stöd vid investeringar inte får lämnas för. Den här så kallade negativlistan är fastställd i den strategiska planen.

16 § 13 p. ändras från ”utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus” till ”utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus eller odlingstunnlar”.

Avsikten är att reglera att stöd inte lämnas för bevattning på friland, utan enbart för bevattning under tak. Här innefattas även odlingstunnlar, varför det är lämpligt att begreppet läggs till i skrivningen.

När det gäller ändringen i 16 § 13 p. behöver skrivningen även ändras i den strategiska planen. En sådan ändring har initierats. Jordbruksverket menar att den nya skrivningen i föreskriften är ett förtydligande av vad som står i den strategiska planen, varför det inte bör vara något problem att det är olika skrivningar i de båda dokumenten under en period.

19 a § Stöd till investeringar som finansieras genom annan insats inom samma åtgärd

Genom 19 a § införs ett villkor om att vid investeringsstöd får stöd inte lämnas för en investering som till någon del finansieras genom en annan insats inom samma åtgärd. För programperioden 2014–2020 är det reglerat i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd till lokalt ledd utveckling att en investering inte till någon del får finansieras genom en annan insats inom samma delåtgärd och fokusområde. Jordbruksverket har inte haft för avsikt att ändra den här regleringen för programperioden 2023–2027, varför en bestämmelse motsvarande den tidigare införs i föreskriften.

23 § Återbetalning av investeringar

I 23 § regleras återbetalning av investeringar. Det framgår av första stycket i bestämmelsen att stödmottagaren ska återbetala hela eller delar av det utbetalade stödet om en investering inte används för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning enligt 22 §.

Ändringen gäller det andra stycket i bestämmelsen där det ska framgå att om en insats omfattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar ska återbetalningen stå i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts. Om insatsen omfattar andra investeringar ska återbetalningen vara beräknad på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen. Det

innebär att återkrav kopplat till investeringars varaktighet ska hanteras olika, beroende på om det gäller investeringar i infrastruktur och produktiva investeringar, eller andra investeringar.

I programperioden 2014–2020 reglerades investeringars varaktighet både nationellt och på EU-nivå, till skillnad från programperioden 2023–2027 då området enbart regleras nationellt. Hanteringen kring investeringars varaktighet och återbetalning kopplat till detta har inte ändrats jämfört med tidigare programperiod. I nuvarande föreskrift har dock två separata bestämmelser om återbetalning för investeringar i infrastruktur och produktiva investeringar respektive andra investeringar felaktigt slagits ihop till en gemensam bestämmelse. Genom att bestämmelsen ändras stämmer regleringen överens med den faktiska hanteringen.

46 § Avdrag om stödmottagaren inte följer regler om offentlig upphandling

Enligt 46 § första stycket ska den handläggande myndigheten göra avdrag om en stödmottagare som är upphandlingsskyldig inte har följt regler om offentlig upphandling enligt 5 a §. Nuvarande formulering ”lagen om offentlig upphandling” ändras till ”regler om offentlig upphandling” till följd av regleringen i artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116 kring hur bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling ska hanteras av medlemsstaten. I artikeln åsyftas ”unionsregler eller nationella regler om offentlig upphandling”, varför det inte är tillräckligt att enbart hänvisa till lagen om offentlig upphandling. Det kan förekomma andra regelverk än lagen om offentlig upphandling, även om det är ovanligt.

47 § Avdrag om stödmottagaren inte informerar om medfinansiering från EU

Enligt 47 § 1 p. ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag om stödmottagaren bryter mot villkoret om att informera om medfinansiering från EU enligt 5 b §. Nuvarande formulering med hänvisningar till EU-regelverket är inte juridiskt korrekt. Punkten formuleras om, så att bestämmelsen hänvisar till stödvillkoret i 5 b § istället för till EU-regelverket.

52 och 53 §§ Avskrivning av ärende

Enligt 52 § ska den handläggande myndigheten avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd. Detta gäller i de fall då stödmottagaren inte fått något förskott eller någon delutbetalning utbetalat i stödärendet. Den handläggande myndigheten ska inte avskriva ärendet om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet.

Enligt 53 § ska den handläggande myndigheten avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning för startstöd senast det datum som framgår av beslut om stöd. Detta gäller i de fall då stödmottagaren inte fått någon delutbetalning utbetald i stödärende. Den handläggande

myndigheten ska inte avskriva ärendet om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet.

Skillnaden jämfört med tidigare reglering är att den handläggande myndigheten ska avskriva *ärendet* istället för beslut om stöd i dessa två situationer. Skälet är att det inte är juridiskt korrekt att avskriva ett beslut om stöd.

4 kap. Åtgärdsspecifika villkor

14 a § Investeringstöd för bevattningsdammar – tillstånd och anmälan om vattenverksamhet

I 14 a § införs regler om när stödsökanden ska ha fått tillstånd eller gjort anmälan om vattenverksamhet vid anläggning av en bevattningsdamm. Om anläggningen av bevattningsdammen kräver tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) eller anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter ska stödsökanden ha fått tillståndet eller ha gjort anmälan innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Om anläggningen är anmäld ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Genom föreslagen reglering blir tidpunkten för när tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet ska vara klart densamma som tidpunkten för när tillstånd eller anmälan om uttag av vatten ska vara klart. Enligt 14 § ska stödsökanden ha fått det tillstånd för eller gjort den anmälan om uttag av vatten som krävs enligt 9 kap. 13 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Om uttaget är anmält ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Om anläggningen av bevattningsdammen kräver både tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet och tillstånd eller anmälan om uttag av vatten är det troligt att båda delar hanteras i samma domstolsprocess eller myndighetsärende. Jordbruksverket anser därför att det är lämpligt att ha samma tidpunkt för när tillstånd eller anmälan ska vara klart.

Att tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet ska ske innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd motverkar att den handläggande myndigheten ger ett positivt besked som sedan behöver upphävas om stödsökanden inte beviljas tillstånd. Stödet beviljas därmed endast till de aktörer som på förhand har tillstånd eller anmälan klart och som sannolikt kommer att genomföra investeringen.

15 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet – målgrupp och verksamhet som får stöd

15 § upplyser om regleringen i 9 kap. 14 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, som anger vilka företag som investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas till och vilken typ av investeringar som stödet får lämnas för.

Till följd av ändringar i den strategiska planen väntas ändringar i förordningsbestämmelsen. Ändringarna innebär att stöd får lämnas till jordbruksföretag som huvudsakligen bedriver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar. Skälet är att diversifiering endast får ske till annan verksamhet än jordbruksverksamhet. Stöd får lämnas för hästturism eller liknande verksamhet, eftersom det inte räknas som jordbruksverksamhet. Genom att ordet ”huvudsakligen” används i regleringen kan företag som har hästuppfödning i marginell omfattning bli aktuella för stöd.

I förordningen väntas även ett tillägg som innebär att stöd endast får lämnas till annan verksamhet som bedrivs på den eller de fastigheter där jordbruks- eller trädgårdsföretaget bedriver sin verksamhet. Detta gäller inte rennäringföretag, företag som drivs av en fysisk person som även driver ett rennäringföretag eller företag som drivs av en fysisk person som vid tidpunkten för ansökan är närstående till en fysisk person som driver ett rennäringföretag. Skälet är att diversifiering handlar om att utveckla jordbruksföretag och förbättra företagens ekonomi. Investeringar ska därför göras på samma plats som jordbruksföretaget. För rennäringen går det inte att specificera en plats på samma sätt.

Ändringarna i förordningen innebär att 15 § behöver ändras på motsvarande sätt.

17 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet – vad stöd får lämnas för

17 § 1 p. förtydligas så att det framgår att investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas för utgifter som avser ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar, inklusive fasta inventarier.

Stöd kommer inte längre att lämnas för inköp av byggnader. Detta är i nuläget tillåtet till följd av att skrivningen i den strategiska planen tolkats felaktigt vid framtagandet av nuvarande föreskrift.

24 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft – vad stöd får lämnas för

I 24 § 1 p. tas orden ”eller inköp” bort, så att det framgår att investeringsstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas för ny-, om- och tillbyggnation av stallar eller motsvarande inhysningssystem för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion.

Stöd kommer inte längre att lämnas för inköp. Detta är i nuläget tillåtet till följd av att skrivningen i den strategiska planen tolkats felaktigt vid framtagandet av nuvarande föreskrift. Med ändringen överensstämmer skrivningen i föreskriften med den strategiska planen.

61 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader – transnationellt samarbete

61 § upplyser om regleringen kring transnationellt samarbete i 9 kap. 55 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I förordningen väntas en ändring som innebär att transnationellt samarbete inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader inte längre ska vara begränsat till andra leaderområden inom EU. Det väntas bli tillåtet att genomföra samarbetsprojekt med andra liknande offentlig-privata partnerskap utanför EU. Samarbeten ska även vara möjliga med liknande partnerskap inom Sverige och EU. Upplysningsparagrafen i föreskriften behöver justeras så att den överensstämmer med förordningen.

70 § Stöd till samarbete – samarbetspart

I 70 § i nuvarande föreskrift regleras att vid stöd till samarbete ska stödmottagaren ha minst en samarbetspart, enligt krav i artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115. Det framgår även vilka aktörer som får vara samarbetspart och att samarbetsparten ska ha bekräftat samarbetet skriftligt.

Utöver detta inför Jordbruksverket nu ett krav på att en samarbetspart vid stöd till samarbete ska bidra till att uppnå projektets uppsatta mål. Med tillägget blir det tydligt att samarbetsparten måste bidra till projektet för att kunna anses vara en samarbetspart.

89 § Stöd till kompetensutveckling – uppgifter att lämna in vid ansökan om utbetalning

I 89 § regleras vilka uppgifter som stödmottagaren ska lämna till den handläggande myndigheten vid ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling. Utöver de uppgifter som krävs enligt nuvarande regelverk ska stödmottagaren lämna uppgifter om samtliga deltagares kontaktuppgifter, utbildningens eller rådgivningens arrangör, huvudsaklig ort, aktivitetstyp, rådgivningsföretag och dess organisationsnummer samt rådgivarens namn. Det framgår även av bestämmelsen för vilka uppgifter i 85 § som efterfrågade uppgifterna ska lämnas.

Skälet till att Jordbruksverket begär in även dessa uppgifter är de behövs för att uppfylla EU:s minimikrav på utvärdering av den strategiska planen enligt artiklarna 130 och 131 i förordning (EU) 2021/2115.

96 § Stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

I nuvarande föreskrift är bestämmelsen i 96 § 8 p. uttryckt på ett sätt som inte överensstämmer med formuleringen för den aktiviteten i den strategiska planen⁴. I den strategiska planen anges att stöd till kompetensutveckling för att bidra till skyddet av den biologiska mångfalden, förbättra ekosystemtjänsterna och bevara livsmiljöer och landskap får lämnas för aktiviteter som handlar om att öka kunskaperna om hur man i samband med ordinarie skogsskötsel kan stärka förutsättningarna för biologisk mångfald i den brukade skogen. Detta genom att aktivt tillskapa strukturer och habitat. Bestämmelsen i föreskriften formuleras därför om så att den stämmer med den strategiska planen.

97 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring

Bestämmelsen i 97 § är felaktigt uttryckt i nuvarande föreskrift och formuleras därför om. I nuläget framgår av 97 § första stycket att stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag (inklusive akvaponi), rennäringföretag eller små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen. Av andra stycket framgår att stödet får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom sådana företag kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen eller ta tillvara på landsbygdens resurser.

Skrivningen i första stycket är felaktig, då jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringföretag samt små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen är målgruppen för stödet. Däremot lämnas stödet till myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Det framgår av 9 kap. 64 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Bestämmelsen formuleras om så att det framgår att stödet får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringföretag samt små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen eller ta tillvara på landsbygdens resurser.

100 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter – målgrupp för stödet

I 100 § införs en bestämmelse som upplyser om vilken målgrupp som investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter får lämnas till, då en sådan bestämmelse väntas införas i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Stödet får lämnas till jordbruksföretag som driver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar, trädgårdsföretag eller

⁴ Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 s. 473.

rennäringsföretag samt till små företag enligt definitionen i bilaga I till förordning (EU) 651/2014⁵.

101 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter – huvudråvaror och framställda produkter

I 101 § införs en bestämmelse som upplyser om att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter enbart får lämnas för förädling av livsmedel där huvudråvarorna avser jordbruksprodukter enligt bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller naturprodukter. De framställda produkterna ska vara livsmedel. Denna regel väntas införas i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

102 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter – försäljning i huvudsak inte tillåtet

I 102 § införs en bestämmelse om att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter inte lämnas för investeringar som avser försäljning av företagets produkter, med undantag för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel enligt 104 § 2 b.

På grund av statsstödsregler omfattar stödet inte marknadsföring och försäljning. Undantag gäller i dagsläget för utgifter som avser mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel.

103 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter – urval av ansökningar

I 103 § införs en bestämmelse som upplyser om att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning, då en sådan bestämmelse väntas införas i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Bestämmelsen reglerar även att stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§.

104 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter – vad stöd får lämnas för

I 104 § införs en bestämmelse som reglerar att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för utgifter som avser:

1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av:
 - a. mobila anläggningar för förädling av livsmedel,
 - b. mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, och

⁵ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

- c. produktionsutrustning inom livsmedelsförädling,
3. köp av tjänster, och
4. immateriella investeringar.

På grund av statsstödsregler omfattar stödet inte marknadsföring och försäljning. Undantag gäller i dagsläget för utgifter som avser mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel.

Bilaga 1 Ansökan om stöd

2.2.1 Stödspecifika uppgifter – investeringsstöd för bevattningsdammar

Utöver nuvarande krav ska en ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar innehålla uppgift om huruvida stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om uttag av vatten till bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet.

Vidare omformuleras nuvarande krav på att en ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska innehålla uppgift om huruvida stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan för bevattningsdammen till tillsynsmyndighet eller domstol. Det ska istället framgå att en ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska innehålla uppgift om huruvida stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om vattenverksamhet för bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet.

2.12.1 Stödspecifika uppgifter – investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

I bilagan specificeras vilka uppgifter som en ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska innehålla.

2.12.2 Stödspecifika bilagor – investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

I bilagan specificeras vilka bilagor som en ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska innehålla.

Bilaga 2 Ansökan om utbetalning

1.3 Gemensamma underlag

Utöver nuvarande krav ska en ansökan om utbetalning, i de fall det är relevant, innehålla:

- Lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen.
- Geotaggade foton som visar att investeringen är genomförd, om den handläggande myndigheten begär det.

2.9.1 Stödspecifika uppgifter – stöd till samarbete

I det första stycket har Jordbruksverket lagt till bisatsen ”beroende på vad ansökan avser”, då vissa uppgifter enbart ska lämnas in vid ansökan om slututbetalning.

2.9.2 Stödspecifika bilagor – stöd till samarbete

Ansökan om utbetalning av stöd till samarbete för att skapa blommande ytor och andra småbiotoper ska innehålla en bilaga där uppgift om areal framgår, utöver nuvarande krav.

2.10.2 Stödspecifika bilagor – stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

Kravet på att en ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska innehålla underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet ändras. Leaderföreningar läggs till bland de aktörer som är undantagna från detta krav.

Skälet till ändringen är att leaderföreningar varit undantagna från detta krav även under tidigare programperiod. Dessa föreningar får större delen av sin finansiering från offentliga aktörer. Kontrollen av deras ekonomi sker årsvis och behöver därför inte göras för varje projektansökan.

2.11.2 Stödspecifika bilagor – stöd till kompetensutveckling

Punkt 2 formuleras om för att stämma överens med regleringen i 4 kap. 89 §. En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska, utöver de gemensamma bilagorna, även innehålla en deltagarlista med uppgifter enligt 4 kap. 89 § för de aktiviteter som anges i 4 kap. 85 § 2, 3 a och 4 för den aktuella utbetalningen.

2.12.1 Stödspecifika uppgifter – investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

I bilagan specificeras vilka uppgifter som en ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska innehålla.

2.12.2 Stödspecifika bilagor – investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

I bilagan specificeras vilka bilagor som en ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska innehålla.

Bilaga 3 Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar

I bilaga 3 införs ett nytt avsnitt om vilka uppgifter som stödmottagaren ska ange, samt ansvara för att tidigare ägare ska ange, i ett intyg för köp av byggnad.

I andra stycket i avsnittet om budget för investeringsstöd läggs investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter till.

Bilaga 6 Förenklade kostnadsalternativ

I bilaga 6, som handlar om enhetskostnad för nybyggnation av stallar, lägger Jordbruksverket till att enhetskostnaden även avser projektering, då det framgår av den strategiska planen. I nuvarande föreskrift framgår endast att enhetskostnaden avser markarbete, byggnad, installationer och fast inredning.

Redaktionella ändringar

Jordbruksverket gör även ett flertal redaktionella ändringar i föreskriften, till exempel byte av ord och begrepp, språkliga justeringar och rättning av felskrivningar. Dessa ändringar innebär inte någon skillnad i sak och kommenteras därför inte vidare i konsekvensutredningen.

Ändringar görs även för att anpassa formuleringarna i föreskriften efter överordnad reglering i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Till exempel formuleras ett flertal upplysningsparagrafer om för att stämma överens med regleringen i svensk förordning.

Ändrade begrepp

Följande begrepp ändras i föreskriften:

- ”Investeringsstöd för diversifiering till annat än jordbruk” byts ut mot ”investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet” i 1 kap. 2 §, 2 kap. 7 §, 4 kap. 16 och 17 §§, rubrik 2.3 samt avsnitt 2.3.1 och 2.3.2 i bilaga 1, rubrik 2.3 samt avsnitt 2.3.1 och 2.3.2 i bilaga 2 och bilaga 3.
- ”Stöd för att bilda innovationsgrupper och driva innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet” byts ut mot ”stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet” i 4 kap. 46–50 och 54–56 §§ samt rubriken närmast före 4 kap. 45 §.
- ”Stöd för att bilda innovationsgrupper och driva innovationsprojekt” byts ut mot ”stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet” i 4 kap. 45 §.
- ”Stöd för att bilda innovationsgrupper och innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)” byts ut mot ”stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)” i rubrik 2.8 i bilaga 1.
- ”Myndigheten” byts ut mot ”den handläggande myndigheten” i 2 kap. 15 och 30 §§, 3 kap. 10 § och 4 kap. 27 §.

- ”Den handläggande stödmyndigheten” byts ut mot ”den handläggande myndigheten” i bilaga 5.
- ”Utgifter och kostnader” byts ut mot ”utgifter” i 4 kap. 11, 17, 21, 25, 27, 28, 29, 33 och 34 §§. För en investering består kostnaderna av avskrivningar och räntor. Det är enbart utgifter, det vill säga det belopp som betalas när tillgången anskaffas, som ger rätt till stöd. Att använda begreppet ”kostnader” för investeringsstöden blir därför fel. Genom ändringen överensstämmer skrivningen i föreskriften med den strategiska planen.
- ”Häva” i olika böjningsformer byts ut mot ”upphäva” i motsvarande form i rubriken närmast före 2 kap. 27 §, 2 kap. 28 § samt 3 kap. 50, 51 och 54 §§. Begreppet byts ut för att stämma överens med förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.
- ”Hävning” byts ut mot ”upphävande” i 2 kap. 28 §, rubriken närmast före 3 kap. 50 § och 3 kap. 51 §. Begreppet byts ut för att stämma överens med förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

1 kap. Inledande bestämmelser

Följande redaktionella ändringar görs i 1 kap. om inledande bestämmelser:

- I 1 § läggs förordning (EU) 2022/129⁶ till i listan över grundläggande bestämmelser.
- I 3 § första stycket byts ordet ”förordning” ut mot ”författning”.
- I 3 § anges förordningsnummer till jordabalken (1970:994) i definitionerna för *fast inredning*, *fastighet* och *tillbehör till fastighet*.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning

Följande redaktionella ändringar görs i 2 kap. om ansökan om stöd och utbetalning:

- 4 § upplyser om reglerna i 9 kap. 3 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik angående när den handläggande myndigheten ska fatta beslut vid löpande handläggning, beslutsomgångar och utlysning. Bestämmelsen anpassas efter skrivningen i förordningen.

⁶ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP-planerna.

Det framgår av förordningen att vid löpande handläggning fattar den handläggande myndigheten i normalfallet beslut i den turordning som ansökningarna kommit in till myndigheten.

Vidare framgår att när beslut fattas efter beslutsomgångar ska den handläggande myndigheten först offentligt meddela att en beslutsomgång ska hållas. Beslutsomgången ska avse en i förväg fastställd budget. Vid varje beslutsomgång ska den handläggande myndigheten fatta beslut om samtliga ansökningar som kommit in under beslutsomgångens ansökningstid.

Det framgår även att när beslut fattas efter utlysning ska den handläggande myndigheten offentligt meddela att stödet utlyses. Utlysningen ska avse en i förväg fastställd budget. Beslut om stöd fattas efter att utlysningsperioden är avslutad.

- I 7 § och rubriken närmast 7 § görs mindre språkliga justeringar.
- 12 § första stycket, som upplyser om regler om urval inom lokalt ledd utveckling genom Leader i 3 kap. 11 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 13 § första och andra stycket, som upplyser om regler om utbetalning av förskott av stöd och vilka stödmottagare som förskott inte får lämnas till i 31 och 32 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- I 32 §, som reglerar när bestämmelserna om inlämnande av ansökan i 2 kap. 1–3 §§ gäller, tas punkten ”ansökan om ändring av beslut om stöd enligt 30 §” bort. Anledningen är att punkten gäller en ansökan, vilket täcks in av de generella bestämmelserna.

3 kap. Gemensamma villkor

Följande redaktionella ändringar görs i 3 kap. om gemensamma villkor:

- Inledningen i 16 § första stycket anpassas språkligt efter formuleringarna i 9 kap. 7 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik och den strategiska planen.
- I 17 § andra stycket rättas ”3” till ”13”. Det ska framgå att förbudet i 16 § första stycket 13 (utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus) inte gäller vid innovationsstöd inom EIP-Agri.

- 22 §, som upplyser om reglerna om investeringars varaktighet i 9 kap. 4 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 47 § 2 p. formuleras om för att stämma överens med stöd villkoret i 6 §. Det ska framgå att om stödmottagaren bryter mot villkoret om att använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats enligt 6 § ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag.
- I 47 § 3 p. ändras hänvisningen till 4 kap. 89 §, då bestämmelsen tidigare hänvisade till en felaktig paragraf. Det ska framgå att om stödmottagaren bryter mot villkoret om att lämna uppgifter om deltagare enligt 4 kap. 89 § ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag.
- I 47 § andra stycket byts ordet ”ett” ut mot ”något” för att innebörden av meningen ska bli rätt. Det ska framgå att om stödmottagaren bryter mot något av villkoren som anges i paragrafen ska avdrag göras med två procent per överträdelse på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan om utbetalning.
- Rubriken ”Avslag på ansökan vid kontrollvägran” läggs till närmast 49 §, då det saknas en rubrik som gäller innehållet i 49 §.
- 49 § formuleras om till en upplysningsparagraf, då villkoret regleras i 3 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Det ska framgå att om stödmottagaren förhindrar genomförandet av en kontroll på plats ska ansökan om stöd eller utbetalning av stöd avslås. Detta gäller dock inte om stödmottagarens agerande beror på force majeure eller exceptionella omständigheter.

Delen om att ansökan om stöd ska avslås gäller inte för de stöd som omfattas av den här föreskriften, eftersom kontroll på plats inte sker i samband med ansökan om stöd.

- I rubriken närmast 50 § görs språkliga justeringar. Rubriken ändras från ”Hävning och avskrivning av beslut om stöd samt avskrivning av ansökan om utbetalning” till ”Upphävande av beslut om stöd och avskrivning av ärende”.
- I 50 § om upphävande av beslut om stöd byts ordet ”första” ut mot ”andra” i tredje stycket. Det ska framgå att punkt 4 i andra stycket inte avser ansökan om utbetalning av startstöd.

- 54 §, som upplyser om reglerna om återbetalning av stöd i 12 kap. 3 § 5 p. förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.

4 kap. Åtgärdsspecifika villkor

Följande redaktionella ändringar görs i 4 kap. om åtgärdsspecifika villkor:

- 1 §, som upplyser om regler om stöd till lantrasföreningar i 9 kap. 41 § andra stycket och 39 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- I 2 § tas ”1 §” bort, då paragrafen inte behöver anges.

Bestämmelsen, som upplyser om regler om stöd till lantrasföreningar i 9 kap. 41 § första stycket förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas även språkligt efter formuleringen i förordningen.

- 9 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar i 9 kap. 9 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 10 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar i 9 kap. 12 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- I 15 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet i 9 kap. 14 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas tredje stycket språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 16 § upplyser om att 9 kap. 18 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik reglerar att stöd får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. I bestämmelsen görs ett tillägg om att Sametinget även får lämna stöd löpande, då detta framgår av förordningsbestämmelsen.
- I 17 §, som reglerar vilka utgifter investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet lämnas för, justeras numreringen i punktlistan.

- 18 § upplyser om regler om investeringsstöd för kalkfilterdiken i 9 kap. 19 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I bestämmelsen görs ett tillägg om att anläggning av kalkfilterdiken avser ny- eller omanläggning av täckdiken där strukturkalk blandas in i jorden som används för att återfylla ledningsschakten, då detta framgår av förordningsbestämmelsen.
- 19 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för kalkfilterdiken i 9 kap. 23 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 22 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft i 9 kap. 24 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 23 § upplyser om att 9 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik reglerar att stöd får lämnas efter beslutsomgångar eller efter utlysning. I bestämmelsen görs ett tillägg om att Sametinget även får lämna stöd löpande, då detta framgår av förordningsbestämmelsen.
- 30 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder i 9 kap. 31 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 31 §, som upplyser om regler om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder i 9 kap. 38 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- I 35 § om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder läggs ordet ”eller” till. Det ska framgå att vid stöd till kalkfilterbäddar, tvåstegsdiken eller andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav får den handläggande myndigheten besluta om specifika villkor för skötsel och bevarande för att syftet med åtgärden ska finnas kvar.
- 39 §, som upplyser om regler om startstöd i 9 kap. 70 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 40 §, som upplyser om regler om startstöd i 9 kap. 71 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.

- 42 §, som upplyser om regler om startstöd i 9 kap. 68 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 46 §, som upplyser om regler om stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet i 9 kap. 54 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 59 §, som upplyser om regler om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader i 9 kap. 62 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- 62 § första stycket, som upplyser om regler om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader till paraplyprojekt i 9 kap. 58 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.

I 62 § andra stycket om förenklade kostnadsalternativ vid stöd för delaktiviteter i paraplyprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader rättas hänvisningen till ”3 kap. 27–35 §§”.

- I 67 § andra stycket tas ordet ”som” bort i meningen ”följande utgifter räknas som driftskostnader”, då ordet förekommer dubbelt. I tredje punkten i punktlistan byts ordet ”eller” ut mot ”och”.
- 69 §, som upplyser om regler om stöd till samarbete i 9 kap. 44 § första stycket förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.
- I 70 § andra stycket 1 p. byts ordet ”stödsökanden” ut mot ”stödmottagaren”. Meningen justeras även språkligt, så att det framgår att en samarbetspart ska tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening eller organisation eller ett annat företag än stödmottagaren.
- I 71 § om stöd till samarbete rättas regelhänvisningen till 79 § andra stycket, där det framgår att stöd även får lämnas för samarbeten inom miljö och klimat som förstärker förutsättningarna för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper.
- 72 § upplyser om regler om stöd till samarbete i 9 kap. 43 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I bestämmelsen görs

ett tillägg om att stöd får lämnas för nya samarbetsprojekt eller för nya aktiviteter i pågående samarbeten, då detta framgår av förordningsbestämmelsen.

- I 78 § om stöd till samarbete inom miljö och klimat tas ordet ” nya” bort, så att meningen stämmer med skrivningen i den strategiska planen. Det ska framgå att stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som syftar till att utveckla, pröva och utvärdera produkter, metoder, processer och tekniker (...).
- 84 §, som upplyser om regler om stöd till samarbete i 9 kap. 64 § första stycket förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, anpassas språkligt efter formuleringen i förordningen.

Bilaga 1 Ansökan om stöd

Följande redaktionella ändringar görs i bilaga 1 om ansökan om stöd:

- I avsnitt 2.10.2, som anger vilka bilagor som en ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska innehålla, tas ordet ”inte” bort i andra stycket. Ordet ”inte” förekommer två gånger, vilket inte är korrekt. Det ska framgå att punkt 4 inte avser stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region, myndighet eller leaderförening.

Bilaga 2 Ansökan om utbetalning

Följande redaktionella ändringar görs i bilaga 2 om ansökan om utbetalning:

- I avsnitt 2.2.1, som anger vilka uppgifter som en ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska innehålla, rättas numreringen i punktlistan.
- I avsnitt 2.8.1, som anger vilka uppgifter som en ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska innehålla, rättas numreringen i punktlistan.
- I avsnitt 2.9.1, som anger vilka uppgifter som en ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska innehålla, rättas numreringen i punktlistan.

I avsnitt 2.9.1 formuleras även punkt 5 om, så att tempusformerna blir rätt. Ny lydelse: ”vilka problem projektet har löst, viken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren samt huvudsakliga resultat och lärdomar i en sammanfattning på svenska och engelska”.

Bilaga 3 Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar

Följande redaktionella ändringar görs i bilaga 3 om vilka uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar:

- Språkliga ändringar görs i rubriken.
- I avsnittet Intyg vid begagnad utrustning och begagnat material läggs ordet ”begagnat” till i rubrik och text.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

1 kap. Inledande bestämmelser

2 § Vilka stöd som föreskrifterna gäller

Om listan över vilka stöd som föreskrifterna avser inte kompletteras med uppgift om investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter skulle bestämmelsen i 2 § bli bristfällig efter föreskriftsändringen och till viss del förlora sitt syfte.

Vilka investeringsstöd och projektstöd som ska regleras i föreskriften är beslutat i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027. Därför finns ingen alternativ lösning till att lägga till investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter i bestämmelsen.

3 § Definitioner

Begreppet *förädling* finns redan i nuvarande föreskrift, men ändras för att även stämma för investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter. Om definitionen inte ändras skulle det inte vara otydligt vad begreppet förädling avser. Det finns därför ingen alternativ lösning till att ändra definitionen.

Eftersom det inte är möjligt att bilda en förening med färre än tre deltagare har det ingen rättslig betydelse att definitionen av begreppet *företagarföreningar* ändras. Ändringen innebär endast att definitionen blir mer logisk. Om definitionen inte ändras uteblir den positiva följden av ändringen och bestämmelsen förblir motsägelsefull. Det finns därför ingen alternativ lösning till att ändra det lägsta antalet företag som krävs för att bilda en företagarförening till tre.

Definitionen av begreppet *naturprodukt* införs i föreskriften för att det ska vara tydligt vad som avses. Om definitionen inte skulle införas uteblir den positiva effekten av att begreppet förklaras. Det finns därför ingen alternativ lösning till att införa definitionen i föreskriften.

Om definitionen av begreppet *transnationellt samarbete* inte ändras skulle transnationella samarbetsprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader även i fortsättningen att vara begränsat till samarbete med aktörer inom andra EU-länder. Det väntas bli beslutat i den strategiska planen att transnationella samarbetsprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader ska kunna genomföras med aktörer i länder utanför EU. Därför finns ingen alternativ lösning till att vidga begreppet.

4 § Undantag

Om inte 4 § ändras, på så sätt att 3 kap. 49 § tas bort från de bestämmelser som Jordbruksverket kan besluta om undantag från om det finns särskilda skäl, skulle innehållet i bestämmelsen inte vara juridiskt korrekt. Jordbruksverket får inte bevilja undantag från en bestämmelse som är reglerad i svensk förordning. Det finns därför ingen alternativ lösning.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning

7 § Urval av stödansökningar

Om 7 § inte kompletteras med uppgift om att Jordbruksverket även ska fastställa kriterier och förfarande för prioritering av ansökningar om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter skulle bestämmelsen inte vara komplett efter föreskriftsändringen. Bestämmelsen skulle då delvis förlora sitt syfte. Eftersom bestämmelsen upplyser om regleringen i artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115 finns ingen alternativ lösning.

34 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

Om Jordbruksverket inte ändrar kravet på vilka uppgifter en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla skulle stödsökanden eller stödmottagaren även i fortsättningen behöva meddela huruvida ärendets ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om ansökan om byte inte beviljas. Detta trots att det inte är juridiskt möjligt att avskriva ett beslut om stöd.

En alternativ lösning skulle kunna vara att kräva att stödsökanden eller stödmottagaren istället ska uppge huruvida ärendet ska avskrivas i dessa fall. Eftersom uppgiften inte behövs för att fatta beslut i den aktuella ansökan om byte anser Jordbruksverket att det inte är någon lämplig lösning. Den handläggande myndigheten skulle då behöva neka ansökan om byte om den uppgiften saknas.

3 kap. Gemensamma villkor

5 a § Skyldighet att följa regler om offentlig upphandling

Om bestämmelsen om skyldighet att följa regler om offentlig upphandling inte införs skulle den handläggande myndigheten inte kunna neka stödmottagaren stöd enbart på grund av kännedom om att stödmottagaren inte följt regler om offentlig upphandling. Den handläggande myndigheten skulle inte heller kunna efterleva

bestämmelsen i artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116 om att säkerställa följder i de fall sådana regler inte efterlevs.

Följderna av att stödmottagaren inte följer regler om offentlig upphandling är fastställda i EU-förordning. Det finns därför ingen alternativ lösning till att föreskriva om att stöd lämnas under förutsättning att stödmottagaren följer regler om offentlig upphandling om stödmottagaren är upphandlingskyldig.

5 b § Skyldighet att informera om medfinansiering från EU

Om Jordbruksverket inte fastställer att stödmottagaren ska informera om eventuell medfinansiering från EU finns ingen möjlighet för den förvaltande myndigheten att säkerställa att detta sker. Kravet på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren bekräftar vilket ekonomiskt stöd som mottagits är fastställt i EU-förordning. Det finns därför ingen alternativ lösning till att föreskriva om att stödmottagaren ska lämna denna uppgift.

6 § Separat redovisning

I artikel 123.2 b i förordning (EU) 2021/2115 finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Om bestämmelsen inte ändras från en felaktig upplysningsparagraf till en bestämmelse som fastställer krav på separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod skulle det även i fortsättningen saknas reglering om att stödmottagaren ska redovisa alla transaktioner som avser en insats på detta sätt. Den handläggande myndigheten skulle då fortsatt behöva ange villkoret i varje beslut om stöd, för att kunna säkerställa att stödmottagaren redovisar på detta sätt. Det finns därför ingen alternativ lösning till att ändra bestämmelsen.

14 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader – stödberättigande utgifter och kostnader vid paraplyprojekt

Om hänvisningen till 10 § inte tas bort skulle den delen av bestämmelsen kunna skapa onödig förvirring kring om stöd får lämnas för investeringar vid paraplyprojekt eller inte. Eftersom hänvisningen till 10 § är felaktig finns ingen alternativ lösning till att ta bort den.

16 § Investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för

Om begreppet ”odlingstunnlar” inte läggs till i 16 § 13 p. skulle syftet med bestämmelsen inte uppnås helt. Jordbruksverket bedömer att det inte finns någon alternativ lösning till att lägga till begreppet.

19 a § Stöd till investeringar som finansieras genom annan insats inom samma åtgärd

Om bestämmelsen inte införs skulle stöd kunna lämnas för en investering trots att den helt eller delvis finansieras genom en annan insats inom samma åtgärd. Det

skulle medföra risk för dubbelfinansiering. Det skulle inte heller vara förenligt med övergripande principer om en sund ekonomisk förvaltning i artiklarna 6 och 33 i EU:s budgetförordning (EU, Euratom) nr 2018/1046⁷. Jordbruksverket bedömer att det inte finns någon alternativ lösning till att fastställa bestämmelsen i föreskrift.

23 § Återbetalning av investeringar

Om bestämmelsen om återbetalning av investeringar inte ändras ska även återbetalning av investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar beräknas på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen. Detta stämmer inte med den faktiska hanteringen. Återbetalning av sådana investeringar ska stå i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts. Detta reglerades tidigare i EU-regelverk och avsikten har inte varit att ändra hanteringen i nuvarande programperiod. Det finns därför ingen alternativ lösning till att ändra bestämmelsen.

46 § Avdrag om stödmottagaren inte följer regler om offentlig upphandling

Ändringen i 46 § första stycket görs som en följd av att villkoret i 5 a § införs. Om formuleringen ”lagen om offentlig upphandling” inte ersätts med ”regler om offentlig upphandling” skulle den handläggande myndigheten inte kunna göra avdrag i de fall stödmottagaren underlåter att följa andra regler om offentlig upphandling än lagen om offentlig upphandling. Eftersom avdragen ska avse konsekvenser av brister avseende bestämmelsen i 5 a § finns ingen alternativ lösning.

47 § Avdrag om stödmottagaren inte informerar om medfinansiering från EU

Ändringarna i 47 § 1 p. om avdrag görs som en följd av ändringarna i 5 b §. Om punkten inte ersätts med korrekt hänvisning skulle den handläggande myndigheten inte kunna göra avdrag i de fall stödmottagaren underlåter att informera om medfinansiering från EU. Eftersom avdragen ska avse konsekvenser av brister avseende bestämmelsen i 5 b § finns ingen alternativ lösning.

52 och 53 §§ Avskrivning av ärende

Om bestämmelserna om avskrivning av beslut om stöd i 52 och 53 §§ inte ersätts med avskrivning av ärendet kommer det även fortsatt saknas rättsligt stöd för den handläggande myndigheten att avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd. Det finns därför ingen alternativ lösning.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

4 kap. Åtgärdsspecifika villkor

14 a § Investeringstöd för bevattningsdammar – tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet

Om 14 a § inte införs skulle det saknas reglering om att stödsökanden ska ha fått tillstånd eller gjort anmälan för vattenverksamhet innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Eftersom det kan vara svårt att förutse huruvida tillstånd för bevattningsdammen beviljas eller inte skulle detta innebära en större risk för att den handläggande myndigheten ger ett positivt besked som sedan behöver upphävas på grund av att stödsökanden inte beviljats tillstånd. Detta bör så långt det är möjligt undvikas.

En alternativ hantering vore att inte införa någon reglering om att tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet ska ske innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Risken för långa handläggningstider, till följd av att tillstånd eller anmälan ska vara klart innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd, skulle därmed minska. En sådan risk finns särskilt om den handläggande myndigheten valt att lämna stödet genom utlysning. Det är dock möjligt att lämna stödet genom löpande hantering.

15 § Investeringstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet – målgrupp och verksamhet som får stöd

Om 15 § inte ändras så att stöd får lämnas till jordbruksföretag som huvudsakligen driver annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar skulle företag som har hästuppfödning i marginell omfattning inte kunna bli aktuella för stöd. Om tillägget gällande att stöd endast får lämnas till annan verksamhet som bedrivs på samma fastighet som den ursprungliga verksamheten inte införs skulle syftet med stödet inte uppnås. Eftersom diversifiering handlar om att utveckla jordbruksföretag och förbättra företagens ekonomi behöver investeringar göras på samma plats som jordbruksföretaget. Bestämmelsen skulle inte heller stämma överens med den svenska förordningen fullt ut, varför upplysningsparagrafen delvis skulle förlora sitt syfte. Eftersom paragrafen bara upplyser om vad som fastställts i svensk förordning finns ingen alternativ lösning.

17 § Investeringstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet – vad stöd får lämnas för

Om bestämmelsen inte ändras skulle den inte stämma överens med den strategiska planen. Stöd skulle då även i fortsättningen att få lämnas för inköp av byggnader. Eftersom det beslutas i den strategiska planen vad stöd ska kunna lämnas för finns ingen alternativ lösning.

24 § Investeringstöd för ökad konkurrenskraft – vad stöd får lämnas för

Om bestämmelsen inte ändras skulle den inte stämma överens med den strategiska planen. Stöd skulle då även i fortsättningen att få lämnas för inköp av stallar eller

motsvarande inhysningssystem för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion. Eftersom det beslutas i den strategiska planen vad stöd ska kunna lämnas för finns ingen alternativ lösning.

61 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader – transnationellt samarbete

Eftersom 61 § är en upplysningsparagraf får ändringen ingen rättslig betydelse. Om bestämmelsen inte ändras skulle den inte stämma överens med förordningsbestämmelsen fullt ut och därmed delvis förlora sitt syfte. Det skulle också finnas risk för att stödsökande, stödmottagare och handläggande myndigheter får uppfattningen att transnationellt samarbete är begränsat till projekt med andra länder inom EU. Eftersom paragrafen endast upplyser om bestämmelse i svensk förordning finns ingen alternativ lösning.

70 § Stöd till samarbete – samarbetspart

Om Jordbruksverket inte fastställer att en samarbetspart ska bidra till att uppnå projektets uppsatta mål finns risk för att stödsökanden vid ansökan om stöd uppger samarbetsparten som inte deltar aktivt i projektet. Det finns då risk att stöd lämnas för samarbetsprojekt som inte uppfyller villkoret i artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115 om att stödmottagaren ska ha minst en samarbetspart. Eftersom det är fastställt i EU-förordning att stödmottagare i samarbetsprojekt ska ha minst en samarbetspart anser Jordbruksverket inte att det finns någon alternativ lösning till att föreskriva om krav på faktiskt samarbete.

89 § Stöd till kompetensutveckling – uppgifter att lämna in vid ansökan om utbetalning

Om Jordbruksverket inte fastställer ytterligare uppgifter som stödmottagaren ska lämna vid stöd till kompetensutveckling skulle Jordbruksverket inte kunna uppfylla EU:s minimikrav för utvärdering av den strategiska planen enligt artiklarna 130 och 131 i förordning (EU) 2021/2115. Jordbruksverket anser därför att det inte finns någon alternativ lösning till att begära in dessa uppgifter.

96 § Stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

Om Jordbruksverket inte ändrar bestämmelsen skulle den inte stämma överens med den strategiska planen. Stöd skulle då inte kunna lämnas för aktiviteter som handlar om att öka kunskaperna om hur man i samband med ordinarie skogsskötsel kan stärka förutsättningarna för biologisk mångfald i den brukade skogen genom att aktivt tillskapa strukturer och habitat. Eftersom stöd bara ska lämnas för de insatser som är fastställda i den strategiska planen finns ingen alternativ lösning.

97 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring

Eftersom det finns en överordnad bestämmelse i 9 kap. 64 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik som fastställer till vilka aktörer stödet får lämnas har ändringen inte någon rättslig betydelse. Det finns heller ingen alternativ lösning till ändringen.

100–104 §§ Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

Om reglerna om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter i 100–104 §§ inte fastställs i föreskriften skulle det vara svårt för stödsökanden att på förhand veta vilka företag stödet får lämnas till, vilka villkor som gäller för att få stöd, hur urval av ansökningar sker och vilka utgifter om är stödberättigande. För den handläggande myndigheten skulle detta medföra en betydande risk för ineffektiv handlägningsprocess med många kompletteringar och svåra avväganden. Myndigheten skulle inte heller ha någon rättslig grund för att avslå eller göra avdrag för projekt som inte uppfyller syftet med stödet. Jordbruksverket bedömer att det inte finns någon alternativ lösning till att föreskriva om bestämmelserna om syftet med stödet ska kunna uppnås.

Bilagor

Om bilagorna inte ändras enligt föreskriftsförslaget skulle det inte vara tydligt för de stödsökande, stödmottagarna och de handläggande myndigheterna vilka utgifter som ska lämnas in för att stöd ska kunna beviljas och betalas ut.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regleringen berör de företag, myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, organisationer och enskilda firmor som ansöker om stöd och utbetalning från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling under programperioden 2023–2027.

Regleringen berör även Jordbruksverket, länsstyrelserna, Sametinget, Skogsstyrelsen och leaderkontoren som tar emot och handlägger ansökningar samt beslutar om stöd och utbetalning.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndiganden för att ändra föreskriften finns i 3 kap. 10, 13, 36 och 37 §§, 9 kap. 8 § och 13 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

5. Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Jordbruksverket bedömer att regleringen i föreskriften inte medför några större kostnadsmässiga konsekvenser för de stödsökande och stödmottagare som berörs av regelverket, utöver de konsekvenser som redovisas i övriga delar av utredningen.

Den kostnadsmässiga konsekvens som väntas består i en ökad administrativ kostnad som beräknas i avsnitt C. Den ökade administrativa kostnaden är

huvudsakligen en följd av den nya regleringen kring investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Jordbruksverket bedömer att regleringen är förenlig med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskriften är planerad att träda i kraft den 1 februari 2024, då investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter väntas införas.

En förutsättning för att Jordbruksverket ska kunna besluta om ändrade föreskrifter är att överordnade bestämmelser, bland annat om investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter, förs in i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Föreskriftens ikraftträdande är även beroende av EU-kommissionens formella godkännande av ändringar i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027. Vissa ändringar i föreskriften gäller ändringar i den strategiska planen. Om EU-kommissionen har synpunkter som innebär att den strategiska planen behöver ändras innan den kan godkännas kan även föreskriften behöva justeras.

Det finns behov av informationsinsatser gällande ikraftträdandedatum och innehållet i föreskriftsändringen. Sådana insatser ligger inte inom ramen för föreskriftsarbetet utan kommer ske i andra sammanhang, till exempel på Jordbruksverkets webbplats och via e-postutskick. Samråds- och remissinstanser kommer att informeras via e-post när föreskriften är beslutad.

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Istället för antalet företag som berörs av föreskriftsförslaget utgår Jordbruksverket från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som företagen väntas lämna in. Anledningen är att ett företag kan skicka in flera ansökningar om stöd och utbetalning, då företaget kan genomföra flera investeringar och/eller insatser. Detta innebär att ett företag kan beröras av den administrativa kostnad som ansökan medför mer än en gång.

I konsekvensutredningen till Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, som togs fram under 2022, uppskattade Jordbruksverket att företagen lämnar in ungefär 1 700 ansökningar om stöd per år under perioden 2023–2027 och 3 500 ansökningar om utbetalning per år under perioden 2023–2029. Jordbruksverket bedömer att dessa uppgifter är oförändrade.

Med anledning av införandet av investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter i föreskriften lägger Jordbruksverket till detta stöd till tidigare uppgifter. Jordbruksverket uppskattar att företagen lämnar in ungefär 100 ansökningar om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter per år under perioden 2024–2027 och 160 ansökningar om utbetalning per år under perioden 2024–2029.

Sammanlagt väntas företagen lämna in ungefär 1 800 ansökningar om stöd per år och 3 660 ansökningar om utbetalning per år.

De företag som berörs av föreskriftsförslaget är verksamma inom jordbruk, trädgård, rennärning, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och

hästnäring. Även företag som genomför investeringar som används i jordbruksverksamhet berörs av regleringen.

Företagens storlek varierar, då mikroföretag, små företag, medelstora företag och stora företag har möjlighet att söka stöd. Jordbruksverket bedömer att det är rimligt att företag av olika storlek söker stöd under programperioden.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Vilken tidsåtgång som den föreslagna regleringen i föreskriften väntas medföra och vad följden blir för företagens administrativa kostnader beskrivs övergripande i den särskilda konsekvensanalysen.

Jordbruksverket har beräknat vilka administrativa kostnader som kravet på att lämna ytterligare uppgifter vid ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling och införandet av investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter väntas medföra för företagen.

Jordbruksverket bedömer att de administrativa kostnader som genereras av föreskriftsförslaget uppgår till ungefär 727 300 kronor per år. De administrativa kostnader som upphävs genom föreskriftsförslaget bedöms som försumbara. Det betyder att företagens administrativa kostnader väntas öka med ungefär 727 300 kronor per år.

Vid beräkning av företagens administrativa kostnader har Jordbruksverket utgått från Tillväxtverkets beräkningsformel för administrativa kostnader för förändrad tidsåtgång: Förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population⁸.

För lönekostnad har Jordbruksverket använt beloppet 340 kronor per timme, vilket även används som enhetskostnad vid stöd för eget arbete.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.⁹

Jordbruksverket bedömer att stödsökanden eller stödmottagaren kan utföra de administrativa uppgifterna på egen hand, det vill säga utan extern hjälp.

⁸ Tillväxtverkets beräkningsguide "Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader" s. 15.

⁹ Tillväxtverkets beräkningsguide "Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader" s. 16.

2 kap. 34 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

I 2 kap. 34 § tar Jordbruksverket bort kravet på att en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla uppgift från överlåtaren om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas, om den handläggande myndigheten inte beviljar ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare.

Jordbruksverket bedömer att det borttagna kravet innebär en obetydlig minskad administrativ kostnad, då det inte varit administrativt betungande att lämna uppgiften tidigare.

4 kap. 89 § Stöd till kompetensutveckling – uppgifter att lämna in vid ansökan om utbetalning

Regleringen i 4 kap. 89 § innebär att stödmottagaren ska lämna in uppgifter om samtliga deltagares kontaktuppgifter, utbildningens eller rådgivningens arrangör, huvudsaklig ort, aktivitetstyp, rådgivningsföretag och dess organisationsnummer samt rådgivarens namn till den handläggande myndigheten för den aktuella ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling, utöver de uppgifter som krävs enligt nuvarande regelverk.

Vid beräkningen utgår Jordbruksverket från uppgifter i konsekvensutredningen till Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, som togs fram under 2022.

Ungefär 100 ansökningar om stöd till kompetensutveckling väntas bli beviljade under perioden 2023–2027. En insats väntas resultera i fem delutbetalningar, varför det är rimligt att anta att ungefär 500 ansökningar om delutbetalning lämnas in under perioden 2023–2029. Det motsvarar i genomsnitt 71 ansökningar om delutbetalning per år.

Ungefär 100 ansökningar om slututbetalning av stöd till kompetensutveckling väntas lämnas in under perioden 2023–2029. Det motsvarar i genomsnitt 14 ansökningar om slututbetalning per år.

Sammanlagt väntas ungefär 85 ansökningar om utbetalning lämnas in per år. Jordbruksverket bedömer att kravet på att lämna ytterligare uppgifter innebär en extra tidsåtgång om 0,5 timmar per ansökan.

$0,5 \text{ timmar} \times (340 \text{ kronor} \times 1,84) \times 1 \text{ tillfälle} \times 85 \text{ ansökningar} = 26\,588 \text{ kronor} = 26\,600 \text{ kronor}$

Den administrativa kostnaden beräknas öka med ungefär 26 600 kronor per år.

4 kap. 100–104 §§ Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

För investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter, som regleras i 4 kap. 100–104 §§, har Jordbruksverket beräknat vilka administrativa kostnader företagen väntas få i samband med ansökan om stöd och ansökan om utbetalning.

Ungefär 320 ansökningar om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter väntas bli beviljade under perioden 2024–2027. Det motsvarar i genomsnitt 80 ansökningar om stöd per år. En ansökan om stöd beräknas ta sex timmar att färdigställa.

En insats väntas resultera i två delutbetalningar, varför det är rimligt att anta att ungefär 640 ansökningar om delutbetalning lämnas in under perioden 2024–2029. Det motsvarar i genomsnitt 107 ansökningar om delutbetalning per år.

Ungefär 320 ansökningar om slututbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter väntas lämnas in under perioden 2024–2029. Det motsvarar i genomsnitt 53 ansökningar om slututbetalning per år.

Sammanlagt väntas ungefär 160 ansökningar om utbetalning lämnas in per år. Jordbruksverket bedömer att en ansökan om utbetalning tar fyra timmar att färdigställa.

Administrativ kostnad för ansökan om stöd:

$6 \text{ timmar} \times (340 \text{ kronor} \times 1,84) \times 1 \text{ tillfälle} \times 80 \text{ ansökningar} = 300\,288 \text{ kronor} = 300\,300 \text{ kronor}$

Administrativ kostnad för ansökan om utbetalning:

$4 \text{ timmar} \times (340 \text{ kronor} \times 1,84) \times 1 \text{ tillfälle} \times 160 \text{ ansökningar} = 400\,384 \text{ kronor} = 400\,400 \text{ kronor}$

Den administrativa kostnaden beräknas öka med ungefär 700 700 kronor per år.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna inte medför ytterligare kostnader eller förändringar för företagens verksamhet, utöver det som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Alla företag inom de specificerade branscherna för respektive insats har möjlighet att söka stöden. Inom vissa insatser används ett urvalsförfarande för att välja ut vilka aktörer som ska beviljas stöd. De företag som prioriteras i urvalsförfarandet och beviljas stöd får därmed en konkurrensfördel gentemot de företag som inte beviljas stöd. Ett företag som inte beviljats stöd under en beslutsomgång, utlysning, upphandling eller löpande har dock möjlighet att söka stödet igen, och får på så sätt en ny möjlighet till ökad konkurrenskraft. Det som gynnar företagens konkurrensförhållanden är främst att företagen med hjälp av stöden kan genomföra satsningar som de annars kanske inte skulle haft möjlighet att prioritera.

Införandet av investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter syftar till att öka konkurrenskraften för de företag som har möjlighet att söka stödet, det vill säga jordbruksföretag, trädgårdsföretag och rennäringsföretag samt små företag som bedriver livsmedelsförädling.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Föreskriftsförslaget leder inte till någon ytterligare påverkan på berörda företag än vad som redan redovisats i övriga delar av konsekvensutredningen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

De krav som ställs i förskriften är utformade för att inkludera alla typer av företag, även små företag. Målet är att en rad olika aktörer ska verka på landsbygden för att bidra till landsbygdsutveckling. Jordbruksverket bedömer därför att det inte finns några särskilda skäl att ta hänsyn till små företag vid utformningen av reglerna.

D. Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Tidigt samråd har inte ägt rum.

E. Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Hanna Landgren, Utvecklings- och samordningsenheten

Telefon: 036-15 64 54

E-post: projektochforetagsstod@jordbruksverket.se

I tabellen nedan ska du ange de nya eller ändrade paragrafer i föreskriften/allmänna rådet som innehåller administrativa bördor för företagen och göra en bedömning av den samlade kostnaden för respektive börda. Endast en börda ska anges per rad. Du ska bifoga den ifyllda tabellen till konsekvensutredningen.

Särskild konsekvensanalys - administrativa bördor för företagen

Föreskriftens namn: Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag ¹ som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
4 kap. 89 §	Lämna uppgifter vid ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling	Art. 59 och 60 i förordning (EU) 2021/2116 ² Art. 123, 130 och 131 i förordning (EU) 2021/2115 ³	1. Ja, den legala grunden ger rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) 2021/2116 och förordning (EU) 2021/2115. 2. Nej.	Företag som söker stöd till kompetensutveckling	0,5 h	Ca 85 ansökningar	26 600 kr ⁴
4 kap. 100–104 §§	Ansöka om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter	Art. 59 och 60 i förordning (EU) 2021/2116	1. Ja, den legala grunden ger rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) 2021/2116.	Jordbruks-, trädgårds-, och rennäringföretag samt små företag	6 h	Ca 80 ansökningar	300 300 kr ⁵

¹ Jordbruksverket har utgått från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som företagen väntas lämna in, istället för antalet företag som väntas söka stöd och utbetalning. Eftersom ett företag kan ansöka om stöd för och genomföra flera investeringar och/eller insatser kan det beröras av den administrativa kostnad som ansökan innebär mer än en gång.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

⁴ 0,5 h x (340 kr x 1,84) x 1 tillfälle x 85 ansökningar = 26 588 kr = 26 600 kr.

⁵ 6 h x (340 kr x 1,84) x 1 tillfälle x 80 ansökningar = 300 288 kr = 300 300 kr.

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag ¹ som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			2. Nej.	som bedriver livsmedelsförädling			
4 kap. 100–104 §§	Ansöka om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter	Art. 59 och 60 i förordning (EU) 2021/2116 Art. 123 i förordning (EU) 2021/2115	1. Ja, den legala grunden ger rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) 2021/2116 och förordning (EU) 2021/2115. 2. Nej.	Jordbruks-, trädgårds-, och rennäringsföretag samt små företag som bedriver livsmedelsförädling	4 h	Ca 160 ansökningar	400 400 kr ⁶

Summa administrativ kostnad per år	727 300 kr
---	-------------------

Samlad kostnad för upphävda administrativa bördor

Ange samlad kostnad för administrativa bördor som upphävs på grund av föreskriften eller det allmänna rådet. 0 kronor

Jämfört med tidigare uppgifter kommer den administrativa bördan att

- Minska med ange antal kronor per år
- Vara oförändrad
- Öka med 727 300 kronor per år

Du kan läsa mer om administrativa bördor i Hjälpreda – Administrativa bördan för företagen. Du hittar den på Magasinet/Regler & Vägledning/Vägledning i juridiska frågor.

⁶ 4 h x (340 kr x 1,84) x 1 tillfälle x 160 ansökningar = 400 384 kr = 400 400 kr.

Samrådssammanställning

Datum
2023-10-30
Diarienummer
3.1.16-00505/2023

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
Havs- och vattenmyndigheten		Önskar inte lämna några synpunkter.	Tack för ert svar.
Hela Sverige ska leva		<p>Vi är en riksorganisation vars syfte är att ge allmännytta genom att verka för goda villkor i hela landet, en god landsbygdsutveckling och en god balans mellan stad och land. Vi företräder byarörelsen och stöts av medlemsorganisationer som vill att hela Sverige ska leva.</p> <p>Detta gör att vi i vårt svar främst fokuserar på hur föreskrifterna kommer skapa förutsättningar för landsbygdsutveckling i Sveriges olika bygder. Först vill vi framföra att det är ett gediget och välarbetat underlag och arbete som gjorts. Hela Sverige ska leva vill också understryka vikten av de investerings- och projektstöd till landsbygdsutveckling som Europeiska jordbruksfonden möjliggör. Då vi företräder byarörelsen så är det också Lokalt ledd utveckling via Leader som större delen av vårt svar kommer att kretsa kring.</p> <p>Det första och viktigaste vi vill framföra är att vi är oroliga för ideella organisationers möjligheter att beviljas projektmedel via Leader.</p> <p>Orsaker till varför vi är oroliga är skrivningar som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet" (SJVFS 2023:XX, sid 62) <p>Vi har svårt att få fram vad denna skrivning egentligen innebär men då företag som funnits längre än tre år eller som är en kommun, region, myndighet eller leaderförening undantas så kan vi inte tolka det på annat sätt än att det är föreningar/organisationer som avses och som därigenom också får en högre administrativ börda än övriga. Enligt Hela Sverige ska leva bör den administrativa bördan för ideella föreningar och</p>	<p>Jordbruksverket strävar efter att stödet ska medföra så låg administrativ börda som möjligt för samtliga stödsökande och stödmottagare.</p> <p>Stödsökanden behöver ha ekonomisk förmåga att ligga ute med den summa som krävs för att genomföra en insats. Det finns därför krav på att stödsökanden ska bifoga underlag som visar att stödsökanden har denna förmåga.</p> <p>Företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet har sedan programstart undantagits från kravet att bifoga underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet. Anledningen är att dessa organisationsformer normalt ger utslag för rating vid kreditupplysning.</p> <p>Jordbruksverket föreslår nu att bilagan ska ändras på så sätt att även leaderföreningar undantas från detta krav. Dessa föreningar får större delen av sin finansiering från offentliga aktörer. Kontrollen av deras ekonomi sker årsvis och Jordbruksverket bedömer att det inte behöver kontrolleras vid varje stödansökan.</p> <p>Jordbruksverket bedömer att den administrativa börda som det innebär att lämna underlag som styrker ekonomisk förmåga bör vara hanterbar även för ideella föreningar.</p> <p>Om stödsökandens ekonomiska förmåga inte säkerställs innan beslut om stöd fattas skulle det kunna leda till negativa konsekvenser. Om ett projekt inte kan slutföras kan stöd inte lämnas. I de fall någon del av stödet har betalats ut kan det bli aktuellt med återkrav. Eftersom de handläggande myndigheterna inte själva kan ta fram uppgifterna för ideella föreningar, behöver föreningarna skicka in dessa uppgifter vid ansökan om stöd.</p>

Samrådsinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	<p>organisationer i stället förenklas. En risk som Hela Sverige ska leva ser är att medel riskerar att komma till redan kapitalstarka bygder medan mindre kapitalstarka lämnas utanför.</p> <p>Innan ett sådant beslut tas behöver Jordbruksverket utreda konsekvenserna för Sveriges landsbygder av en sådan linje. Hela Sverige ska leva har bred och rikstäckande kompetens i Sveriges landsbygder olika förutsättningar och ställer gärna upp som resurser i ett sådant arbete.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "...det framgår av [...] EU:s gemensamma jordbrukspolitik att stöd inte får lämnas för investeringar vid paraplyprojekt." (Konsekvensutredning, sid 4) <p>Hela Sverige ska leva välkomnar paraplyprojekt och anser dessa vara viktiga för landsbygdsutveckling. Dock får ideella föreningar och organisationer inte enbart bli styrda till paraplyprojekt då en stor del av den landsbygdsutveckling som görs och behöver göras också kräver investeringar.</p> <p>Den administrativa börda som läggs på den sökande föreningen är ett resultat av att Lokalt ledd utveckling genom Leader ligger under jordbrukspolitiken. En fråga som inte hör till denna remiss men som vi ändå anser bör lyftas. Detta då ideella föreningar inte bör belastas med samma krävande regelverk, utformat för näringsverksamhet. Det föreslagna regelverket riskerar resultera i det motsatta, att lokala föreningar inte förmår att utvecklas genom användandet av Leadermedel.</p> <p>I ett europeiskt perspektiv så är kommunerna den lokala nivån men för människor som lever och verkar i by eller stadsdel så är det just det området som är det lokala. Enligt vårt sätt att se på Leader så är det i det sistnämnda, alltså det riktigt lokala, som LEADER och Leader-metoden ska utövas. Det vill säga i de lokala ideella föreningarna.</p> <p>Hela Sverige ska leva vill framföra ytterligare tre saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "... den handläggande myndigheten göra ett avdrag om stödmottagaren bryter mot villkoret om att informera om medfinansiering från EU..." (SJVFS 2023:XX, sid.24) <p>Hela Sverige ska leva instämmer att avdrag ska göras om projektägaren bryter mot villkoren men just denna punkt som avser att informera om medfinansieringen från EU kan bli kontraproduktivt, särskilt för mindre organisationer, föreningar och</p>	<p>Jordbruksverket ser inte att det finns risk för att ideella föreningar och organisationer enbart kan få stöd från paraplyprojekt.</p> <p>Jordbruksverket anser att det bör vara möjligt även för mindre organisationer och företag att informera om eventuell medfinansiering, och att det inte är möjligt att undanta dem från detta krav.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>företag. Mindre försummelser/misstag bör, genom handläggarens omsorg regleras något. Detta då just denna punkt skrämmer potentiella sökanden att söka. Landsbygden tappar därigenom bra projekt. Detta går att jämföra med Förordning 2022-1826, 12 kap. Avdrag och administrativa sanktioner, Återbetalning av stöd: "En stödmottagare är inte återbetalningsskyldig om det skulle vara uppenbart oskäligt att återkräva beloppet."</p> <ul style="list-style-type: none"> "... bestämmelse som upplyser om vilken målgrupp som investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter får lämnas till, [...] Stödet får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag och rennäringföretag samt till små företag som bedriver livsmedelsförädling." (Konsekvensutredning, sid.9-10) <p>Ideell och ekonomisk förening ska även anges här. Detta då båda dessa är viktiga aktörer för utvecklingen av Sveriges landsbygder.</p> <ul style="list-style-type: none"> "Eftersom det inte är möjligt att bilda en förening med färre än tre deltagare har det ingen rättslig betydelse att definitionen av begreppet företagarföreningar ändras." (Konsekvensutredning, sid.17) <p>Detta stämmer ej. Någon sådan begränsning finns inte för ideella föreningar.</p>	<p>Vilken målgrupp investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas till är fastställt i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Företagsformen är inte avgörande för om stöd ska kunna lämnas eller inte.</p> <p>Enligt Bolagsverket bör styrelsen i en näringsdrivande ideell förening bestå av minst tre ledamöter.</p>
Lantbrukarnas Riksförbund, LRF		LRF har inga synpunkter på förslaget till regler för förädlingsstöd men vill ändå framföra att vi ser positivt på att förädlingsstödet återinförs.	Tack för synpunkten.
		Vad gäller investeringsstöd för diversifiering konstaterar LRF att regelverket och informationen kring hur hästföretagande kan ta del av investeringsstöd har lett till missförstånd. Det är olyckligt att t.ex. avel- och uppfödning av hästar inte kan ta del av något investeringsstöd.	<p>När det gäller investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet väntas förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ändras på så sätt att stöd får lämnas till jordbruksföretag som driver huvudsakligen annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar.</p> <p>Skälet är att diversifiering endast får avse annan verksamhet än jordbruksverksamhet. Stödet får lämnas för hästturism eller liknande verksamhet, eftersom det inte räknas som jordbruksverksamhet. Genom ändringen skulle även företag som har hästuppfödning i marginell omfattning kunna bli aktuella för stöd.</p> <p>Om svensk förordning ändras kommer även 4 kap. 15 §, som upplyser om regleringen i förordningen, att ändras på motsvarande sätt.</p>
		LRF har följande att anföra om förslaget till definition av trädgårdsföretag. LRF välkomnar att Jordbruksverket föreslår en definition av trädgårdsföretag. Den föreslagna formuleringen ger dock upphov till ett antal frågor. Jordbruksverkets förslag till definition av trädgårdsföretag lyder som följer: "Ett företag som	

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p><i>bedriver odling av köksväxter, kryddväxter, svamp, bär, frukt, prydnadsväxter eller plantskoleväxter och liknande. Företaget bedriver inte jordbruksverksamhet. (SJVFS 2023:XX)."</i></p> <p>Jordbruksverksamhet är definierat i 1 kap. 7a § i förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Där framgår bland annat att jordbruksverksamhet innebär odling av produkter som avses i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I bilaga 1 omnämns t.ex. köksväxter. Det betyder, om LRF tolkar reglerna och förslaget rätt, att Jordbruksverkets förslag inte är förenligt med regeringens förordning. Därtill framgår av förordningen att jordbruksverksamhet också betyder " ... underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling /.../". Odling av grönsaker på friland innebär också att marken hålls i ett odlingsbart skick.</p> <p>Därutöver vill LRF framföra är det inte ovanligt att ett företag både bedriver odling av köksväxter på friland och t.ex. spannmål samma år eller åren efter varandra, liksom att ett företag som bedriver trädgårdsproduktion också kan bedriva animalieproduktion. Så som förslaget är formulerat skulle eventuellt även t.ex. mataffärer som bedriver "härodling" av grönsaker i nära anslutning till butiker också kunna omfattas av formuleringen även om de i huvudsak räknas som dagligvaruhandel.</p>	<p>Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.</p>
Lokal Utveckling Sverige	3 kap. 5 b §	<p>Här vill Lokal Utveckling Sverige betona vikten av tydlighet i Jordbruksverkets kommunikation och tillgängliggörande av loggor då vi får signaler från projektägare att det inte är lätt att hitta rätt logotyp. Denna kommentar rör inte föreskriftsändringen i sig, men tydliggör behovet av lättillgängliga logotyper.</p>	<p>I den nya programperioden ska det bara finnas en logotyp, vilket innebär att det problem som ni beskriver inte längre borde vara lika stort. Jordbruksverket tar dock synpunkten vidare till arbetet med informationsinsatser.</p>
	4 kap. 61 §	<p>Att öppna för fler länder, än EU-länder som partners i projekt är utmärkt och välkommet.</p>	<p>Tack för synpunkten. Ändringen väntas i svensk förordning.</p>
	4 kap. 15 §	<p>Vi ställer oss frågande till skrivningen att en investering för diversifiering till annan verksamhet än jordbruk måste ske på samma plats/fastighet som jordbruksverksamheten bedrivs då det kan skapa låsningar för framtida innovativa idéer. Dock framgår det av texten att ändringen är förordningskopplad, men vi skulle hellre se att skrivningen var att en investering <i>primärt</i> ska ske på samma plats som för jordbruksföretaget.</p>	<p>Det stämmer att ändringen väntas i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. 4 kap. 15 § i föreskriften upplyser enbart om förordningsbestämmelsen.</p> <p>Det primära syftet med investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet är att stärka jordbruksföretagets ekonomiska ställning. Utvecklingen av jordbruksverksamheten behöver ske där jordbruksverksamheten bedrivs, så att det aktuella jordbruksföretagets resurser, t.ex. byggnader och mark, kan nyttjas.</p>
	4 kap. 89 §	<p>Av föreskriftsförändringen framgår att kursdeltagares kontaktuppgifter skall uppges. Vad avses?</p>	<p>Med deltagarnas kontaktuppgifter i 4 kap. 89 § 1 p. avses deltagarnas e-postadress.</p>
		<p>I övrigt så tillstyrker Lokal Utveckling Sverige förslaget till ändrade föreskrifter. Regelförenklningar och förtydligande av föreskriften underlättar för handläggare och stödsökare vilket borgar för ett bättre genomförande av programmet.</p>	<p>Tack för era synpunkter.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
Länsstyrelsen Dalarna	1 kap. 3 §	Livsmedelsråvara, kan behöva definieras, är tex sylt en livsmedelsråvara eller ett livsmedel. Exempel: Säg att du ska göra glass, kan sylt ses som livsmedelsråvara då?	Jordbruksverket anser inte att begreppet livsmedelsråvara behöver definieras i föreskriften. Sylt är ingen livsmedelsråvara, men bär är det.
	3 kap. 5 a §	Paragrafen är formulerad/kan tolkas som att stödmottagare kan välja vilka regler om offentlig upphandling den vill följa, inte att den ska följa LOU.	Det är reglerat i artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116 ¹ hur bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling ska hanteras av medlemsstaten. På nationell nivå behöver det finnas reglering om att stödmottagaren ska följa regler om offentlig upphandling för att kunna få stöd, vilket nu införs genom villkoret i 3 kap. 5 a §. Jordbruksverket har valt formuleringen "regler om offentlig upphandling" på grund av att det kan förekomma andra regelverk än lagen om offentlig upphandling, även om det inte är vanligt.
	3 kap. 47 §	Med aktuell formulering kan stödmottagare undvika avdrag eftersom avdraget ska göras på aktuell ansökan enligt paragrafen. Ingen nyhet, var likadant i gamla LBP. Stödmottagare lär sig hur regelverket fungerar. Svårt att kontrollera som handläggare om inte datum kan fastställas på materialet i efterhand. Exempel: Stödmottagaren redovisar alla sina kostnader i en ansökan om delutbetalning och svarar samtidigt att inget informationsmaterial har tagits fram. Stödmottagaren redovisar 1 krona i ansökan om slututbetalning och bifogar informationsmaterial utan EU-logotyp. Det faktiska avdraget blir 0 kronor.	Jordbruksverket har tidigare tittat på möjligheten att göra avdragen på andra sätt, men har då bedömt att det inte var möjligt eller rimligt. Ett alternativ som har utretts är att istället göra avdrag på hela ärendet. Detta bedömdes inte vara någon bra lösning p.g.a. risken för oproportionerligt hårda avdrag. Sättet dessa avdrag är utformade på medför inte att stöd lämnas till sådant som inte är stödberättigande. Avdragen tas ut för villkor som inte är direkt stödberättigande, utan mer administrativa villkor. Jordbruksverket har rutiner för att minska risken för att stödmottagaren ska redovisa på ett sätt som gör det möjligt att kringgå avdrag. Kontroll av de villkor som kan leda till den här typen av avdrag görs vid varje ansökan om utbetalning. Det är inte när stödmottagaren redovisar uppgifter som styr när kontroll och eventuellt avdrag görs. Jordbruksverkets bedömer därför att utformningen av dessa avdrag inte utgör någon nämnvärd risk för fondens medel.
	3 kap. 52 och 53 §§	Krånglig första mening i båda paragraferna. Svåra texter att förstå, bör gå att förtydliga.	Jordbruksverket låter i nuläget skrivningarna kvarstå för att innebörden av bestämmelserna ska bli rätt. Jordbruksverket har förståelse för att meningarna är svårlästa och ska se över om de går att formulera om. Eftersom en sådan ändring är redaktionell kan detta ske parallellt med remissen.
	4 kap. 14 a §	Sista stycket "vara handlagd" vad betyder det? Betyder det att den är beslutad?	En anmälan om vattenverksamhet resulterar inte alltid i ett beslut från tillsynsmyndigheten. Det är anledningen till att anmälan ska vara handlagd. Att en anmälan är handlagd innebär att tillsynsmyndigheten har gjort en bedömning i ärendet och att stödsökanden har fått ett svar från tillsynsmyndigheten. När stödsökanden har fått ett svar är det tillräckligt för att anse att anmälan är handlagd. Stödsökanden ska skicka in eventuella förelägganden och/eller andra svar från tillsynsmyndigheten. Detta framgår av bilaga 1.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Bilaga 3 s. 80	"Inköp byggnad" och intyg för det, vilka stöd gäller det?	Intyget kan vara aktuellt inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader.
Länsstyrelsen Gävleborg		Inga synpunkter.	Tack för ert svar.
Länsstyrelsen Halland		Inga synpunkter.	Tack för ert svar.
Länsstyrelsen Jämtland		De föreslagna ändringarna ser bra ut! Vi har inget ytterligare att tillägga från Jämtlands län.	Tack för ert svar.
Länsstyrelsen Jönköping		<p>Angående tillägget av en definition av trädgårdsföretag efterfrågar länsstyrelsen information om varför detta tillägg har gjorts.</p> <p>Under rubriken definitioner, på sidan 9 framgår tillägget med definitionen av trädgårdsföretag. Definitionen lyder att trädgårdsföretag är "ett företag som bedriver odling av köksväxter, kryddväxter, svamp, bär, frukt etc.". Företaget bedriver inte jordbruksverksamhet."</p> <p>Av konsekvensutredningen framgår att en definition av trädgårdsföretag införs i föreskriften för att det ska bli tydligt vilken typ av produktion ett sådant företag ska bedriva. Länsstyrelsen ser inte hur det blir ett förtydligande och förstår heller inte syftet med förtydligandet.</p> <p>Är syftet med tillägget att exkludera trädgårdsföretag från att exempelvis söka stöd för bevattningsdammar då det i föreskriften 9 § sid. 27 framgår att stöd får lämnas till jordbruksföretag. Kan ett trädgårdsföretag söka investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet enligt 15 § sid. 28?</p> <p>Det som ingår i definitionen av trädgårdsföretag ingår redan i definitionen av jordbruksverksamhet enligt Bilaga I - Lista som avses i artikel 38 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där bland annat "köksväxter m.m", ätbara frukter, kryddor och "levandeväxter och alster av blomsterodling ingår".</p> <p>Länsstyrelsen saknar även en definition av jordbruksföretag då det i dagsläget endast finns en definition av jordbruksverksamhet i föreskriften.</p>	<p>Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Syftet har inte varit att exkludera trädgårdsföretag från att söka stöd.</p> <p>Definition av jordbruksföretag finns i artikel 3 i förordning (EU) 2021/2115. I EU-förordningen betyder jordbruksföretag: samtliga enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare och som är belägna i en och samma medlemsstat.</p> <p>Definition av jordbruksverksamhet finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I förordningen betyder jordbruksverksamhet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och 2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. <p>Enligt 1 kap. 3 § i SJVFS 2022:27 avses med jordbruksverksamhet, utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).</p>
		I övrigt har länsstyrelsen i Jönköpings län inga invändningar mot de föreslagna förändringarna.	Tack för era synpunkter.
Länsstyrelsen Kalmar	1 kap. 3 §	<p>Vi önskar att man i <i>kap 1 definitioner</i> kunde skriva ut vad som menas i stället för att hänvisa vidare till andra föreskrifter och förordningar. Det tar enormt mycket tid och energi att sitta och leta fram rätt definition.</p> <p>Exempelvis när man fått en fråga från en sökande och ska försöka avgöra om hen är berättigad till att söka stöd. Till exempel</p>	Jordbruksverket bedömer att begrepp i den mån det är möjligt bör definieras på samma sätt i samtliga regelverk som myndigheten ansvarar för. Fördelen med att i föreskrifter hänvisa till definition av begrepp i annat befintligt regelverk är att inte alla föreskrifter där begreppet används behöver uppdateras om definitionen justeras.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>när det är här fint om sökande har ett jordbruksföretag eller om investeringen genomförs på mark som används för jordbruk. Då behöver vi snabbt kunna hitta den exakta definitionen och inte behöva lägga timmar på att leta och resonera med varandra. Vad gäller t.ex. för anläggning av våtmark i skogslandskap? Är det okej så länge sökande har ett jordbruksföretag enligt SNI eller är det själva platsen som ska vara avgörande?</p> <p>Enligt 9 kap, 33 § i förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik står det att Investeringar i vattenvårdsåtgärder ska genomföras i odlingslandskapet. Men vi saknar Jordbruksverkets definition på <i>odlingslandskapet</i>. Dessutom finns inte denna lydelse i SJVFS 2022:27, där står i 4 kap, 30 § <i>Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas till jordbruksföretag, trädgårdsföretag eller rennäringföretag samt till företag som genomför investeringar i mark som används i en jordbruksverksamhet</i>. Inget om odlingslandskapet.</p> <p>Definitioner som vi önskar läggs till eller förtydligas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordbrukslandskap – lägg till i 1 Kap – Definitioner vad som avses med jordbrukslandskap. • Jordbruksverksamhet – lägg till i 1 Kap – Definitioner vad som avses i stället för att bara hänvisa vidare till nästa förordning. • Odlingslandskap - Enligt 9 kap, 33 § i förordning (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik står det t.ex. att Investeringar i vattenvårdsåtgärder ska genomföras i odlingslandskapet. Men vi saknar Jordbruksverkets definition på <i>odlingslandskapet</i>. • Immateriella investeringar - 4 kap. 104 § SJVFS 2022:27, Idag är företagen så himla beroende av kommunikationsinsatser och många behöver stöd och hjälp. Ingår marknadsföring som "köp av tjänst och/eller immateriell investering" 	<p>Enligt 9 kap. 31 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik får stöd för anläggning av våtmark lämnas till jordbruksföretag. Det är bara om stödsökanden är ett annat företag än ett jordbruksföretag som platsen blir avgörande i det avseendet.</p> <p>4 kap. 30 § upplyser endast om den bestämmelse som är fastställd i 9 kap. 38 § i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I den bestämmelsen finns ingen skrivning om "odlingslandskapet". Eftersom begreppet "odlingslandskapet" även används i den svenska förordningen anser Jordbruksverket att det skulle vara lämpligare att införa en eventuell definition av begreppet i förordningen.</p> <p>Begreppet "jordbrukslandskap" förekommer inte i forskriften.</p> <p>Definition av jordbruksverksamhet finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I förordningen betyder jordbruksverksamhet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och 2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. <p>Enligt 1 kap. 3 § i SJVFS 2022:27 avses med jordbruksverksamhet, utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennärlagen (1971:437).</p> <p>Jordbruksverket anser att det i nuläget inte finns behov av att införa en definition av "immateriella investeringar", då det innebär en risk att vi "läser in oss". Syftet har inte varit att ändra något i programperioden 2023–2027 jämfört med tidigare. Vad som är stödberättigande och inte avgörs alltid i den aktuella insatsen, beroende på vad som behövs för att genomföra insatsen.</p> <p>Om Jordbruksverket ser att det finns en fortsatt osäkerhet kring vad som ingår i begreppet får vi, i vårt framtida arbete, lyfta behovet av att tydliggöra vad som är stödberättigande i rutin eller via andra informationsinsatser.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
Länsstyrelsen Kronoberg	3 kap. 6 §	Separat bokföringssystem – hur är det tänkt att det ska gå till, att stödmottagaren ska ha ett separat bokföringssystem för investeringen?	Bakgrunden till att Jordbruksverket inför denna reglering är att det i artikel 123.2 b i) i förordning (EU) 2021/2115 ² finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Stödmottagaren kan välja ett av de båda sätten ovan för de utgifter som avser insatsen.
	3 kap. 22 §	Första stycket, andra meningen, skrivändring: Det kan ändras till detta -Av andra stycket i samma paragraf... Likaså i första meningen i stycke ett och två kanske det är bättre med ett i...av första stycket i 9 kap....	Jordbruksverket har formulerat om upplysningsparagrafen i 3 kap. 22 § i enlighet med formuleringen i 9 kap. 4 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.
	4 kap. 101 §	Stöd får även lämnas för investeringar i förädling av naturprodukter till livsmedel för humankonsumtion De framställda produkterna ska vara livsmedel men behöver inte omfattas av bilagan i första stycket. Det är otydligt vad som avses med naturprodukter.	Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.
Länsstyrelsen Norrbotten	1 kap. 3 §	Vi saknar fortfarande en definition av jordbruksföretag. Vi kan konstatera att man nu definierat trädgårdsföretag, men fortfarande saknas jordbruksverksamhet. I definitionen av trädgårdsverksamhet så har ni angivit att företaget inte ska bedriva jordbruksverksamhet. I realiteten så kan ett företag bedriva både trädgårdsverksamhet och jordbruksverksamhet. Om investeringen ska göras inom trädgårdsverksamheten, men företaget även bedriver jordbruksverksamhet – vad leder detta till för konsekvenser?	Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Definition av jordbruksföretag finns i artikel 3 i förordning (EU) 2021/2115. I EU-förordningen betyder jordbruksföretag: samtliga enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare och som är belägna i en och samma medlemsstat. Definition av jordbruksverksamhet finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I förordningen betyder jordbruksverksamhet: 1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och 2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Enligt 1 kap. 3 § i SJVFS 2022:27 avses med jordbruksverksamhet, utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
			EU:s gemensamma jordbrukspolitik, även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).
	2 kap. 15 §	I punkt 2 "efter att en viss tid har passerat". Hur skulle detta vara definierat i ett beslut som inte innebär att man satt ett datum? Det måste vara tillräckligt tydligt i beslutet för att man i det fall en delutbetalning inte görs, kan göra ett villkorsavdrag. Vad menar man då med "en viss tid"?	Av 2 kap. 15 § 2 p. framgår att om den handläggande myndigheten har fastställt det ska stödmottagaren skicka in ansökan om delutbetalning till den handläggande myndigheten efter att en viss tid har passerat efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd. Detta bör rimligtvis fastställas av den handläggande myndigheten i beslut om stöd. Den handläggande myndigheten kan fastställa ett datum eller en tidsperiod.
	4 kap. 14 a §	I § anges att om anläggningen kräver tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet, ska sökande ha fått tillstånd eller gjort anmälan innan beslut om stöd kan fattas. Sedan står att om anmälan gjorts så ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten. Vad innebär detta? Ska tillsynsmyndigheten kunna säga vad det troliga beslutet är, men man behöver inte ha fattat det formella beslutet, eller vad?	En anmälan om vattenverksamhet resulterar inte alltid i ett beslut från tillsynsmyndigheten. Det är anledningen till att anmälan ska vara handlagd. Att en anmälan är handlagd innebär att tillsynsmyndigheten har gjort en bedömning i ärendet och att stödsökanden har fått ett svar från tillsynsmyndigheten. När stödsökanden har fått ett svar är det tillräckligt för att anse att anmälan är handlagd. Stödsökanden ska skicka in eventuella förelägganden och/eller andra svar från tillsynsmyndigheten. Detta framgår av bilaga 1.
	4 kap. 27 §	Här anges att sökande ska visa att inga kostnader uppstått före ansökan. Detta innebär alltså att sökande ska redovisa samtliga fakturor vid denna ansökan. Hur ska handläggaren kunna avgöra om samtliga kostnader som kan vara aktuella för den första utbetalningen, dvs när markarbetet är klart – är inskickade?	I den här föreskriftsupdateringen föreslår Jordbruksverket enbart redaktionella ändringar i 4 kap. 27 §. Den här frågan gäller inte någon ändring som ingår i samrådet, utan handlar snarare om hur bestämmelsen ska tillämpas. Vi önskar därför att ni istället ställer frågan via ordinarie kanaler för frågor, t.ex. Kundo.
	4 kap. 101 §	Här anges att stöd även får lämnas för investeringar i förädling av naturprodukter. Vad menas med detta? Hur definieras naturprodukter? Ska det ändå handla om jordbruksprodukter?	Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.
Länsstyrelsen Skåne	1 kap. 2 § 12 p.	Föreslagen rubrik: 12. investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. Länsstyrelsen föreslår att "jordbruksprodukter" kompletteras med naturprodukter till livsmedel. Detta då stöd även kan lämnas till investeringar i förädling av naturprodukter. Förslag på ny rubrik: "Investeringsstöd för förädling av jordbruks- och naturprodukter till livsmedel"	Stödet kallas investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter i Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och kan därmed inte ändras i samband med föreskriftsupdateringen.
	1 kap. 3 §	Definition "Förädling" Bearbetning av egenproducerade eller inköpta livsmedelsråvaror till livsmedel. (SJVFS 2023:XX). Länsstyrelsen ser ett behov av att kunna bevilja stöd till förädling av jordbruks- och naturprodukter, som inte är livsmedel till exempel lin och hampa.	I investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter avser förädling bearbetning av egenproducerade eller inköpta livsmedelsråvaror till livsmedel. Stöd för bearbetning av jordbruksprodukter som inte är livsmedel kan sökas inom investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet.
	1 kap. 3 §	Definition "Trädgårdsföretag" Ett företag som bedriver odling av köksväxter, kryddväxter, svamp, bär, frukt, prydnadsväxter eller plantskoleväxter och liknande. Företaget bedriver inte jordbruksverksamhet	

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>Texten under definitionen trädgårdsföretag "Företaget bedriver inte jordbruksverksamhet". Överensstämmer detta med definitionen av Jordbruksverksamhet i SFS 2022-1826 1 kap. 7 §:</p> <p><i>7 a § I denna förordning betyder jordbruksverksamhet</i></p> <p><i>1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och</i></p> <p><i>2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Förordning (2023:336).</i></p> <p>Hur ska Länsstyrelsen hantera en ansökan där företaget bedriver en blandad verksamhet?</p> <p>Exempel: Det sökande företaget odlar både köksväxter och spannmål. Bedriver företaget då jordbruksverksamhet? Är det huvudsaklighetsprincipen som ska följas när det ska bedömas om de sökande bedriver jordbruksverksamhet eller inte?</p> <p>Om odling av köksväxter inte är jordbruksverksamhet, kan då ett trädgårdsföretag söka stöd för odling av köksväxter i Diversifieringsstödet? Diversifieringsstödet benämns "Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet" (4 kap. 15 §)</p> <p>Vad gäller för ansökningar inom startstöd:</p> <p>4 kap 38 §: Startstöd får lämnas till ung jordbrukare som för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som bedriver <i>jordbruksverksamhet</i> som förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd.</p> <p>Odlar trädgårdsprodukter är normalt sett jordbruksverksamhet. Kan inte en trädgårdsodlare söka startstöd längre?</p> <p>Vad är definitionen på Jordbruksföretag? Är ett trädgårdsföretag ett jordbruksföretag?</p> <p>Kan ett trädgårdsföretag söka stöd för bevattningsdamm (4 kap 9 §)?</p> <p>Detta behöver förtydligas.</p>	<p>Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. En trädgårdsodlare kan därmed fortfarande söka startstöd.</p> <p>Definition av jordbruksföretag finns i artikel 3 i förordning (EU) 2021/2115. I EU-förordningen betyder jordbruksföretag: samtliga enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare och som är belägna i en och samma medlemsstat.</p> <p>Definition av jordbruksverksamhet finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I förordningen betyder jordbruksverksamhet:</p> <p>1. djuruppfödning, odling och annan produktion av produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag för fiskeriprodukter, samt bomull och skottskog med kort omloppstid, och</p> <p>2. underhåll av jordbruksareal i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedandeåtgärder utöver användning av sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner.</p> <p>Enligt 1 kap. 3 § i SJVFS 2022:27 avses med jordbruksverksamhet, utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).</p>
	1 kap. 3 §	<p>Definitioner saknas. Definition behövs på följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordbruksföretag • Naturprodukt 	<p>Definition av jordbruksföretag finns i artikel 3 i förordning (EU) 2021/2115. I EU-förordningen betyder jordbruksföretag: samtliga</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<ul style="list-style-type: none"> • Privatbostadsfastighet • Näringsfastighet • Medsökande (Se koppling nedan) 	<p>enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare och som är belägna i en och samma medlemsstat.</p> <p>Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.</p> <p>Definition av privatbostadsfastighet och näringsfastighet finns i 2 kap. 13 § respektive 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229). Jordbruksverket anser inte att begreppen behöver definieras i föreskriften.</p> <p>Begreppet medsökande används inte i föreskriften.</p>
	3 kap. 16 § 9, 10 och 11 p.	<p>16 § Utöver de investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för enligt 9 kap. 7 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik får stöd vid investeringar inte heller lämnas för:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet, 2. nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller till inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen, 3. förädling av fiske- och vattenbruksprodukter specificerade i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 4. avgifter och kostnader i samband med avbetalningsköp, 5. ersättningsinvesteringar, 6. leasingköp, 7. produktion för försäljning av förnybar energi, 8. fordon, 9. eget arbete, 10. eget material, 11. egna maskiner, 12. köp av fastighet, eller 13. utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus. <p>Med punkt 7 avses inte odling av råvara för framställning av energi. (SJVFS 2023:XX).</p> <p>Definitionen av "medsökande" behöver kompletteras med vad som gäller när en enskild firma, aktiebolag eller HB är "medsökande" i ett stödärende.</p> <p>I delåtgärden 73.1a konkurrenskraft ska sökande ange om den har ett närstående företag i själva ansökan om stöd. I bilagan "Urvalsmall för ökad konkurrenskraft – ekonomiska nyckeltal" ska den sökande även skriva in resultatet från resultaträkningen från</p>	<p>Begreppet medsökande finns inte i föreskriften och kommenteras därför inte vidare i samrådssammanställningen. Begreppet bör i så fall förtydligas i mallen för urvalskriterier.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>sitt "medsökandeföretag" (oftast det egna aktiebolaget, dvs ett s.k. "driftsbolag").</p> <p>Det medsökande företaget är därmed så närstående (medsökande) att det ska betraktas som <i>ett företag</i> då UVK poängen beräknas, vilket avgör om den sökande ska få stöd, eller inte. Trots detta kan en enskild firma, som har ett aktiebolag som medsökande företag, låta det medsökande företaget utföra arbete, använda sina maskiner och fakturera den enskilda firman, detta, som stödberättigad utgift. Arbetskraften och maskinernas resultat föregående år har ju varit en del av sökandes ekonomiska bedömning för att få stöd.</p> <p>Jämför med 3 kap 19 §: "Stöd får inte lämnas för utgifter och kostnader som avser nyttjande av resurser som tillhör stödmottagaren eller en samarbetspart".</p> <p>Skillnaden på samarbetspart och medsökande är inte tydlig. Medsökande är ett begrepp som endast används i samband med "Urvalsmall för ökad konkurrenskraft – ekonomiska nyckeltal". Begreppet förekommer inte i förskriften</p>	
	3 kap. 16 § 1 p.	<p>1. om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet</p> <p>/ändras till "om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet". Formuleringen "som inte är näringsfastighet" tas bort, eftersom det antingen är en privatbostadsfastighet eller en näringsfastighet. Enligt 2 kap. 14 §</p> <p>Noterbart: Enligt föreslagen skrivning kan en sökande inte få stöd för att ändra sin privatbostadsfastighet till en näringsverksamhet, i samband med en satsning på t.ex. gårdsbutik eller liknande.</p> <p>Även obebyggd tomtmark klassas som privatbostadsfastighet, enligt Skatteverket och Jordabalken. Detta innebär att en investering, som görs på en obebyggd tomtmark, kommer att betraktas som en privatbostadsfastighet och kan därmed inte beviljas stöd.</p> <p>Länsstyrelsen välkomnar ändringen.</p> <p>/Enligt 2 kap. 14 § - Enligt vilket regelverk? OM SJVFS - Fel hänvisning (2 kap 14 § Ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 2.)?</p>	<p>Jordbruksverket låter i nuläget skrivningen i 3 kap. 16 § 1 p. vara oförändrad. Anledningen är att en eventuell ändring i föreskriften behöver ske i samband med att den strategiska planen ändras.</p> <p>Enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229) är en näringsfastighet en fastighet som inte är privatbostadsfastighet.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	3 kap. 16 § 13 p.	<p>13. utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus.</p> <p>I kapitel 4, 24 § punkt 4, framgår att det även tillåtet att ge stöd till bevattning i odlingstunnlar.</p> <p>Lägg till odlingstunnlar i 3 kap 16 § 13 p.</p>	<p>Skrivningen "utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus" i 3 kap. 16 § 13 p. ändras till "utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus eller odlingstunnlar".</p> <p>Avsikten är att reglera att stöd inte lämnas för bevattning på friland, utan enbart för bevattning under tak. Här innefattas även odlingstunnlar, varför det är lämpligt att detta begrepp läggs till i skrivningen. Ändringen ses som ett förtydligande av den strategiska planen och kan därför göras redan nu.</p>
	3 kap. 19 a §	<p>Vid investeringsstöd får stöd inte lämnas för en investering som till någon del finansieras genom en annan insats inom samma åtgärd.</p> <p>Borde inte denna lagregel gälla retroaktivt från den 1 januari 2023? Lagregeln har gällt tidigare i programperioden 2014-2020 och det har inte varit någon avsikt att ändra den för programperioden 2023-2027. Hur ska Länsstyrelsen hantera redan inkomna ansökningar, där samma investering är uppdelad på flera sökande i olika ansökningar?</p>	<p>Enligt handläggarsidan är detta redan nu löst rent praktiskt genom att man inte kan dela upp en investering. Investeringen måste vara samlad för att syftet ska uppnås. Bestämmelsen behöver därför inte gälla retroaktivt.</p>
	3 kap. 22 och 23 §§	<p>Stödmottagaren ska återbetala hela eller delar av det utbetalade stödet om en investering inte används för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning enligt 22 §.</p> <p>Det står i lagtexten "räknat från dagen för slututbetalningen". Är det dagen för beslut om slututbetalning eller den faktiska utbetalningsdagen man syftar till? Behöver förtydligas.</p>	<p>Bestämmelsen i 3 kap. 22 § upplyser enbart om den reglering som finns i 9 kap. 4 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Med skrivningen avses dagen för beslut om slututbetalning.</p>
	4 kap. 14 och 14 a §§	<p>14 § Innan den handläggande myndigheten fattar beslut om investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar ska stödsökanden ha fått det tillstånd för eller gjort den anmälan om uttag av vatten som krävs enligt 9 kap. 13 § Förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Om uttaget är anmält ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.</p> <p>14 a § Om anläggningen av bevattningsdammen kräver tillstånd enligt 11 kap. 9 § Miljöbalken (1998:808) eller anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § Förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, ska stödsökanden ha fått tillståndet eller ha gjort anmälan innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Om anläggningen är anmäld ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.</p> <p>Det borde det lämnas utrymme för att, i beslut om stöd, kunna villkora när provningen ska vara genomförd. Detta då domstolsprocesser kan dra ut på tiden och Länsstyrelsen därmed riskerar att stå med handläggning sent i programperioden. Detta</p>	<p>De föreslagna ändringarna kräver djupare utredning. Jordbruksverket har inte möjlighet att göra en sådan utredning inför att föreskriftsförslaget skickas på remiss, men tar med frågan till det framtida arbetet med föreskriften.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>bör tillåtas i de fall där myndigheten finner det motiverat, till exempel om en ansökan om tillstånd är inlämnad och Länsstyrelsens sakkunniga inom vattenområdet, inte ser några omedelbara hinder. Risken med detta förfarande bedöms vara liten, då kostnader för lagprovningen inte är stödgrundande, samt att stöd bara betalas för faktiska utgifter.</p> <p>Att uttaget av vatten från vattendrag ska vara anmält, eller sökt tillstånd för, är ett problem. Gränsen för anmälan går vid 600 kubikmeter per dygn. 600 m³ är en låg siffra under höga flöden, vintertid, vilket är den tidpunkt då det är lämpligast att fylla bevattningsdammarna. Då är påverkan på miljön som minst. Den som vill ta in mer vatten än så blir hänvisad till att söka tillstånd. Det är en dyr och tidskrävande process. Incitamentet att anlägga en bevattningsdamm minskar därmed i jämförelse med att söka tillstånd för ett grundvattenuttag. Det borde räcka med provningen enligt 14 a §, dvs. att själva anläggningen provas. Alternativt att lagstiftningen i Miljöbalken förändras.</p>	
	4 kap. 29 §	<p>Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft lämnas inte för utgifter som avser nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller för inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen. (SJVFS 2023:XX).</p> <p>Lägg till: Vid ombyggnation och tillbyggnation lämnas inte utgifter kopplade till panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller för inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen.</p>	<p>I den här föreskriftsuppdateringen föreslår Jordbruksverket enbart redaktionella ändringar i 4 kap. 29 §.</p> <p>Skrivningen är hämtad från den strategiska planen, där det står att stöd generellt sett inte får lämnas för nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller till inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen.</p>
	4 kap. 38 och 44 §§	<p>38 § Startstöd får lämnas till ung jordbrukare som för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som bedriver jordbruksverksamhet som förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd. Det framgår av 9 kap. 67 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.</p> <p>44 § Vid ansökan om slututbetalning av startstöd ska stödmottagaren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vara fortsatt ansvarig för jordbruksverksamheten, 2. arbeta enligt sin affärsplan, och 3. visa att intäkterna från jordbruksverksamheten, inklusive direktstöd, har uppgått till minst en tredjedel av företagets totala intäkter under de senaste 24 månaderna. <p>Affärsplanen ska vara påbörjad senast nio månader efter beslut om stöd.</p> <p>Hur länge måste en startstödsökande följa sin affärsplan? Enligt 38 § framgår att en sökande kan få stöd om denne driver ett affärsmässigt företag när affärsplanen är genomförd. I 44 § pkt 2</p>	<p>I den nu aktuella föreskriftsuppdateringen föreslår inte Jordbruksverket några ändringar i de bestämmelser som frågorna gäller. Vi besvarar därför inte dessa frågor i samrådssammanställningen, utan önskar att ni istället ställer frågorna via ordinarie kanaler för frågor, t.ex. Kundo.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>framgår att, det vid ansökan om slututbetalning, ska kontrolleras att sökande arbetar enligt sin affärsplan, det saknas uppgift om när den ska vara avslutad</p> <p>- Det saknas tydlighet för när en sökande kan avvika från sin affärsplan, dvs hur länge måste lantbrukaren arbeta enligt sin affärsplan. Fram till slututbetalning? Fem år efter beslut (med tanke på gemensamma bestämmelser)? Enligt Jordbruksverkets websida ska "Affärsplanen ska sträcka sig minst 3 år och högst 5 år framåt i tiden". Var regleras detta i föreskriften?</p> <p>- När påbörjas i så fall en period, dvs från när ska 3 till 5 år räknas; etableringsdatum, ankomstdatum, beslutsdatum eller från dagen affärsplanen anses påbörjad?</p> <p>- Det framgår att Länsstyrelsen ska kontrollera att affärsplanen är påbörjad senast nio månader efter beslut - När ska en affärsplan anses vara påbörjad?</p>	
	4 kap. 70 §	<p>Vid stöd till samarbete ska stödmottagaren ha minst en samarbetspart. Det framgår av artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115.</p> <p>En samarbetspart ska</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening eller organisation eller ett annat företag än stödmottagaren, 2. ha bekräftat samarbetet skriftligt, och 3. bidra till att uppnå projektets uppsatta mål. <p>Punkt 3 – viktigt att det i handläggningsrutinen framgår hur detta ska kontrolleras.</p>	<p>Kontrollen av att samarbetsparten bidrar till att uppnå projektets uppsatta mål kan komma att se olika ut från fall till fall, beroende på vilket sätt samarbetsparten är tänkt att vara inkopplad i projektet. Kontrollen kan t.ex. ske genom information som stödmottagaren delger i en projektdagbok som visar vad samarbetsparten gjort i projektet, eller lägesrapporter vid delutbetalningar.</p> <p>Det kommer inte att krävas in ytterligare underlag eller liknande, utöver vad som efterfrågas i dagsläget. Det kan däremot bli aktuellt att handläggaren ber om en motivering eller ett förtydligande kring på vilket sätt samarbetsparten bidrar till projektet, om handläggaren inte anser att det är tydligt att samarbetsparten bidrar till projektet. Hur kontrollen ska gå till kommer att framgå av handläggningsrutinen.</p>
	4 kap. 71 §	<p>Stöd till samarbete får lämnas för utgifter och kostnader som avser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader, 2. eget arbete, 3. köp av tjänster, eller 4. övriga utgifter. <p>För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper, enligt 79 § andra stycket, får stöd även lämnas för:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller 2. material. (SJVFS 2023:XX). <p>Förtydliga texten genom att komplettera med följande: För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper, enligt</p>	<p>Tack för synpunkten. Jordbruksverkets ambition är att skrivningarna i föreskriften ska vara så konsekventa som möjligt. Eftersom "investeringar i form av" inte anges för övriga stöd väljer Jordbruksverket att inte göra detta tillägg i bestämmelsen.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		79 § andra stycket, får stöd även lämnas för <i>investeringar i form av</i> :	
	4 kap. 78 § 1 – 13 p.	<p>Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som syftar till att utveckla, pröva och utvärdera nya produkter, metoder, processer och tekniker inom följande områden:</p> <p>I uppräkningsavsnittet av vad som får ingå, under 78 §, nämns inget om bevarandet av äldre kulturgrödor. Det kan vara av värde att lyfta äldre växtmaterial av samma orsak som med de äldre husdjursraserna. I 4 kap 96 §, Stöd till kompetensutveckling, nämns under punkt 4 hur odlingen av växtsorter som är värda att bevara kan öka, har detta fallit bort under samarbeten?</p>	<p>Uppräkningen i 4 kap. 78 § är hämtad från den strategiska planen. Ordet "nya" tas bort från skrivningen, då det inte framgår av den strategiska planen.</p>
	4 kap. 85 § 2 p.	<p>Stöd till kompetensutveckling får lämnas för:</p> <p>2. gruppaktiviteter så som kurser, studiecirkel eller erfarenhetsgrupper,</p> <p>Varför, med tanke på hur vanligt förekommande aktivitetstypen är, saknas fältvandringar bland uppräkningsavsnittet av möjliga typer av gruppaktiviteter?</p> <p>Förslag: Lägg in fältvandring som exempel på gruppaktivitet.</p>	<p>I föreskriften har vi exemplifierat genom att skriva "gruppaktiviteter så som kurser, studiecirkel och erfarenhetsgrupper". En fältvandring är en form av gruppaktivitet. Vi ser att det finns risker med att utöka den text som finns i nuläget, eftersom det aldrig kommer att bli en uttömmande lista. Vi har hållit oss till de begrepp som använts i den strategiska planen, vilken utgör ramen för föreskriften.</p>
	4 kap. 89 § 1 och 3 p.	<p>Vid stöd till kompetensutveckling ska stödmottagaren, för den aktuella ansökan om utbetalning, lämna följande uppgifter till den handläggande myndigheten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. namn och personnummer på samtliga deltagare samt deltagarnas kontaktuppgifter för 85 § 2, 3 a och 4, 3. utbildningens eller rådgivningens namn och arrangör för 85 § 2, 3 a och <p>Definiera vad som räknas som kontaktuppgifter. Räknas telefonnummer som kontaktuppgift? Det är av yttersta vikt att stödmottagaren får tydliga mallar och system för inhämtandet av deltagaruppgifter. Det ska vara så konstruerat att deltagaren, redan vid anmälan, själv ska kunna registrera uppgifterna. Vidare krävs att systemet ska känna av, och signalera, när ett personnummer blir felaktigt ifyllt.</p> <p>Vad händer om personer inte vill lämna sitt personnummer? Kan det leda till sanktioner för Sverige?</p> <p>Vem räknas som arrangör?</p>	<p>Med deltagarnas kontaktuppgifter avses e-postadress.</p> <p>Jordbruksverket har tagit fram en mall för detta, den finns i webbutiken. Stödmottagaren ska bifoga den ifyllda mallen till ansökan om utbetalning.</p> <p>Om stödmottagaren inte lämnar uppgifterna i 4 kap. 89 § leder detta till ett avdrag på två procent på utbetalningsbeloppet för aktuell ansökan.</p> <p>Arrangör är den som arrangerar utbildningen eller rådgivningen.</p>
	4 kap. 93 §	<p>.... Kompetensutvecklingen får rikta sig till verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi), skogsbruks- och rennäringsföretag samt företag och ideella föreningar med häst verksamhet med minst 10 hästar på sin eller sina anläggningar vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs.</p>	<p>Kompetensutvecklingen får rikta sig till ideella föreningar som är verksamma inom jordbruk. Ideella föreningar kan komma ifråga utan att de betraktas som verksamma inom jordbruksverksamhet, så länge som de har 10 hästar.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>Det framgår inte att ideella föreningar (utom vid hästverksamhet), byalag eller andra intressenter på landsbygden tillhör målgruppen. Ofta står dessa för stora insatser för natur- och kulturmiljöerna. Den nuvarande formuleringen utesluter alla dessa viktiga aktörer.</p> <p>Förslag: Lägg till ovan nämnda aktörer.</p>	<p>Definitioner av jordbruksföretag, jordbruksprodukter och jordbruksverksamhet finns i EU-förordning, svensk förordning samt föreskrift. I dessa definitioner kan man utläsa att ideella föreningar ingår i målgruppen.</p>
	4 kap. 101 §	<p>Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för investeringar i livsmedelsförädling där huvudråvarorna omfattas av bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.</p> <p>Vad är huvudråvarorna? Mest vikt eller vad? Behöver förtydligas.</p>	<p>Mest vikt gäller som tidigare.</p>
	4 kap. 102 §	<p>Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får även lämnas för investeringar i utrustning och lokaler för servering av företagets produkter.</p> <p>Det står bara att stöd kan lämnas för investeringar i utrustning och lokaler för servering av företagets produkter. Innebär detta att stöd inte kan lämnas gårdsbutiker, där sökande säljer sina egna odlade jordbruksprodukter och förädlade produkter?</p> <p>Varför kan stöd lämnas till lokaler för servering men inte till gårdsbutiker, där sökande säljer företagets egna produkter?</p> <p>I 4 kap 104 § punkt 1 står att man kan få stöd för ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier. Varför inte använda formuleringen "ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar" istället för "lokaler". Ordet "lokaler" i detta sammanhang skapar förvirring.</p> <p>Förslag på text: Investeringsstöd för förädling av jordbruks- och naturprodukter får även lämnas för investeringar i utrustning och anläggningar för saluföring och/eller servering av företagets produkter.</p> <p>Naturprodukter kan beviljas stöd inom förädlingsstödet, det bör därför finnas med i föreskriftstexten.</p>	<p>Syftet med investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter är att man ska förädla. P.g.a. statsstödsregler omfattar stödet inte marknadsföring och försäljning. Det innebär att stöd inte lämnas till gårdsbutiker.</p> <p>Undantag gäller i dagsläget för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, men den här möjligheten väntas tas bort framöver. När det gäller stöd som avser mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel behöver regler om stöd av mindre betydelse tillämpas i handläggningen.</p> <p>Jordbruksverket har formulerat om 4 kap. 102 § så att det framgår att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter inte lämnas för investeringar som avser försäljning av företagets produkter, med undantag för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel enligt 104 § 2 b.</p> <p>Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.</p>
	4 kap. 104 § 2 b p.	<p>Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för utgifter som avser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier, 2. lösa inventarier i form av: <ol style="list-style-type: none"> a. mobila anläggningar för förädling av livsmedel, b. mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, och c. produktionsutrustning för livsmedelsförädling, 	<p>Syftet med investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter är att man ska förädla. P.g.a. statsstödsregler omfattar stödet inte marknadsföring och försäljning. Det innebär att stöd inte lämnas till gårdsbutiker.</p> <p>Undantag gäller i dagsläget för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, men den här möjligheten väntas tas bort framöver. När det gäller stöd som avser mobila anläggningar för</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>3. köp av tjänster, och 4. immateriella investeringar</p> <p>Under punkt b framgår att det går att lämna stöd till "mobil anläggning för saluföring och servering av livsmedel".</p> <p>Varför kan inte stöd beviljas till ny-, om- eller nybyggnation av gårdsbutik för försäljning av företagets produkter (4 kap 102 §.)?</p> <p>Förslag: Ersätt "jordbruksprodukter" med "jordbruks- och naturprodukter" så det tydligt framgår vad som avses.</p>	<p>saluföring och servering av livsmedel behöver regler om stöd av mindre betydelse tillämpas i handläggningen.</p> <p>Stödet heter investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter i den strategiska planen och namnet kan därmed inte ändras i samband med föreskriftsuppdateringen.</p>
	Bilaga 2 2.9.1	<p>2.9.1 Stödspecifika uppgifter – Samtliga punkter Punkt 5 – "Vilka problem som projektet ska lösa, vilken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren samt vad som är de huvudsakliga resultaten och lärdomarna i en sammanfattning på svenska samt engelska."</p> <p>Nuvarande formulering tolkas som att beskrivna uppgifter ska lämnas in vid varje ansökan om utbetalning. Är detta korrekt? Flertalet av punkterna tycks endast vara relevant i samband med ansökan om slututbetalning.</p> <p>Se över tempusformerna i texten:</p> <p>Punkt 5 – "Vilka problem som projektet ska lösa, vilken nytta projektet <i>bidragit</i> med till slutanvändaren samt vad som <i>är</i> de huvudsakliga resultaten och lärdomarna i en sammanfattning på svenska samt engelska."</p> <p>Är en sammanfattning på engelska ett krav i alla sammanhang, eller enbart i samband med transnationella projekt?</p>	<p>Stödmottagaren ska endast svara på frågorna i punkt 5 vid slututbetalning. Jordbruksverket ändrar skrivningen så det framgår att uppgifterna ska lämnas in beroende på vad ansökan avser.</p> <p>Jordbruksverket formulerar om punkt 5 enligt följande: Vilka problem projektet har löst, vilken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren samt huvudsakliga resultat och lärdomar i en sammanfattning på svenska och engelska.</p> <p>En sammanfattning på engelska är ett krav i alla sammanhang och inte enbart för transnationella projekt.</p>
Länsstyrelsen Stockholm		<p>I 4 kap 15 § framgår bl a följande och avser</p> <p><i>Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet.</i></p> <p>15 § Av 9 kap. 14 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik framgår att investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas till:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jordbruksföretag, trädgårdsföretag och rennäringföretag, 2. företag som drivs av en fysisk person som även driver jordbruksföretag, trädgårdsföretag eller rennäringföretag, och 	

Samrådsinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	<p>3. företag som drivs av en fysisk person som vid tidpunkten för ansökan är närstående till en fysisk person som driver ett jordbruksföretag, trädgårdsföretag eller rennäringföretag. Stöd får <i>inte</i> lämnas för <i>investeringar i slutprodukter som är jordbruksprodukter enligt bilaga 1</i> till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Stöd får dock lämnas för investeringar avseende vattenbruk.</p> <p>Första stycket gäller inte jordbruksföretag som huvudsakligen bedriver avel med och uppfödning av hästar.</p> <p>Verksamheten som får stöd enligt första stycket ska vara lokaliserad till samma plats som jordbruks- eller trädgårdsverksamheten bedrivs. Med samma plats avses den eller de fastigheter där jordbruks- eller trädgårdsverksamheten bedrivs. (SJVFS 2023:XX).</p> <p>I 4 kap 101 § framgår bl a följande och avser <i>Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter</i></p> <p>101 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för investeringar i livsmedelsförädling där huvudråvarorna omfattas av bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.</p> <p>Stöd får även lämnas för investeringar i förädling av naturprodukter till livsmedel för humankonsumtion.</p> <p><i>De framställda produkterna ska vara livsmedel men behöver inte omfattas av bilagan i första stycket. (SJVFS 2023:XX).</i></p> <p><i>Kommentar:</i> I den aktuella skrivningen tolkar Länsstyrelsen som att ett jordbruksföretag som investerar i ett bageri på den egna fastigheten platsar in i båda stöden ovan.</p> <p>Är det tanken att det ska vara så? Bli ottydligt för sökanden.</p> <p>Även ett småföretag, exempelvis ett bageri på landsbygden, som inte har anknytning till jordbruk, kan söka förädlingsstöd för att bygga ut sitt café eller en pizzeria som vill bygga ut sin lokal.</p> <p>I 4 kap 101 § framgår bl a följande</p> <p>101 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för investeringar i livsmedelsförädling där huvudråvarorna omfattas av bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.</p> <p><i>Stöd får även lämnas för investeringar i förädling av naturprodukter till livsmedel för humankonsumtion.</i></p>	<p>Frågorna handlar om hur reglerna ska tillämpas och en bedömning behöver göras utifrån förutsättningarna i det enskilda ärendet. Det finns möjlighet att ställa den här typen av tolkningsfrågor via ordinarie kanaler för frågor, t.ex. Kundo.</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		<p>De framställda produkterna ska vara livsmedel men behöver inte omfattas av bilagan i första stycket. (SJVFS 2023:XX).</p> <p><i>Kommentar:</i> Det saknas definition på vad som avses vara naturprodukter och humankonsumtion. Det bör framgå i föreskriften.</p>	<p>Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.</p> <p>Begreppet humankonsumtion används inte i föreskriften.</p>
Länsstyrelsen Uppsala		<p>Vi har noterat att det saknas ett förtydligande gällande enhetskostnader vid nybyggnation av stallar och önskar ett klagörande om att faktiska kostnader inte får ges i stöd i de fall sökande uppfyller alla kriterier för enhetskostnader. I övrigt inga synpunkter.</p>	<p>Det finns en text om detta i bilaga 6 <i>Förenklade kostnadsalternativ</i>. Det framgår även av rutiner av hur handläggaren ska bedöma när enhetskostnader ska användas och när det blir aktuellt med faktiska kostnader. Vad som gäller framgår sedan av beslut om stöd.</p>
Länsstyrelsen Värmland	4 kap. 89 § 2 p.	<p>Det framgår inte av föreskriften vilka kontaktuppgifter som ska samlas in. Är det samtliga kontaktuppgifter (alltså adress, telefonnummer och e-post), några specifika kontaktuppgifter, eller räcker det med endast en kontaktuppgift och kan det i så fall vara vilken av dem som helst? Vår erfarenhet visar att alla deltagare inte har e-postadresser, så för dessa är det bättre att samla in adressuppgifter. Vi önskar alltså inte ett krav på samtliga kontaktuppgifter.</p>	<p>Med deltagarnas kontaktuppgifter avses e-postadress.</p>
	4 kap. 89 § 7 p.	<p>Kommer det röra sig om standardiserade val av aktivitetstyp? I så fall är det viktigt att det i finns lämpliga alternativ i mallarna där denna information ska fyllas i och att det är enkelt att förstå vilken aktivitetstyp som aktuell aktivitet passar in i. Om det lätt blir oklart vilken typ som passar bäst och det finns ett "övrigt"-alternativ är risken överhängande att det blir överrepresenterat.</p>	<p>I mallen som Jordbruksverket tagit fram finns val av aktivitetstyp så som kurs, studieresa, studiecirkel, workshop samt annat.</p>
Länsstyrelsen Västerbotten	2 kap. 15 §	<p>Punkten 2 stadgar att den stödhandläggande myndigheten kan fastställa att ansökan om delbetalning ska skickas in efter att en viss tid passerat från det att beslut om stöd fattats. Länsstyrelsen menar att den punkten är onödig, då det borde räcka att ange datum för när ansökan om delbetalning ska ha inkommit. I praktiken får det samma innebörd som punkten 1.</p>	<p>Jordbruksverket anser att punkt 2 är ändamålsenlig och bör vara kvar i föreskriften. Den här möjligheten behöver inte användas i de fall det inte är aktuellt.</p>
	4 kap. 101 §	<p>Länsstyrelsen saknar en definition på begreppet naturprodukter.</p>	<p>Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.</p>
Länsstyrelsen Västernorrland		<p>Länsstyrelsen Västernorrland anser överlag att de föreslagna förändringarna av föreskriften är bra. Vi vill dock påtala vissa formuleringar och förändringar som kan leda till oönskade begränsningar som påverkar möjligheten att uppnå uppsatta mål.</p>	<p>Tack för era synpunkter.</p>
	1 kap. 3 §	<p>I föreskriften införs en definition av trädgårdsföretag. En del av definitionen förtydligar att trädgårdsföretag inte bedriver jordbruksverksamhet. Hur påverkar det möjligheten för trädgårdsföretagare att ansöka om startstöd? Enligt 4 kap. 38 § får startstöd lämnas till ung jordbrukare som för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som bedriver <i>jordbruksverksamhet</i>.</p>	<p>Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Trädgårdsföretagare kan därmed söka startstöd.</p>
	3 kap. 22 och 23 §§	<p>Av paragraferna framgår att investeringen ska användas i fem år räknat från dagen för slututbetalning. Innebär det kontinuerlig</p>	<p>Villkoret gäller kontinuerligt under fem år från dagen för slututbetalning. Enligt bestämmelsen används inte en investering för samma ändamål om investeringen under den aktuella tidsperioden upphör eller</p>

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		användning i fem år eller är det tillåtet med uppehåll om verksamheten byter ägare eller omlokaliseras inom Sverige?	omlokaliseras utanför Sverige. Omlokalisering inom Sverige bör därmed vara tillåtet. Det behöver dock bedömas, utifrån förutsättningarna i det enskilda ärendet, om villkoret är uppfyllt eller inte.
	4 kap. 15 §	När det gäller lokalisering anser Länsstyrelsen Västernorrland att det krävs större flexibilitet än nuvarande formulering. Med nuvarande formulering att verksamheten måste lokaliseras till samma fastighet/fastigheter som jordbruks- eller trädgårdsverksamheten bedrivs på riskerar fastigheternas utformning, storlek och taxering att skapa hinder. Att utesluta småhusfastigheter eller andra fastigheter som angränsar eller ligger i närheten av jordbruks- eller trädgårdsverksamheten skapar begränsningar som inte bidrar till syftet med stödet.	Ändringen väntas i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. 4 kap. 15 § i föreskriften upplyser enbart om förordningsbestämmelsen. Det primära syftet med investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet är att stärka jordbruksföretagets ekonomiska ställning. Utvecklingen av jordbruksverksamheten behöver ske där jordbruksverksamheten bedrivs, så att det aktuella jordbruksföretagets resurser, t.ex. byggnader och mark, kan nyttjas.
	4 kap. 89 §	Av artiklarna 130 och 131 i förordning (EU) 2021/2115 framgår att medlemsstaterna ska inrätta ett säkert informationssystem som möjliggör en effektiv uppföljning. För att uppnå kraven för uppföljning men inte riskera bryta mot dataskyddsförordningen bör ambitionen vara att samla in och hantera så lite personuppgifter som möjlig. I den särskilda konsekvensanalysen har man gjort bedömningen att insamlandet och registreringen av de uppgifterna som krävs i förslaget till ändrade föreskrifter innebär en ökad arbetsbörda på 0,5 h per utbetalning. Detta anser Länsstyrelsen Västernorrland är en undervärderad tidsåtgång. Mer rimligt är att tidsåtgången blir 0,5 h per aktivitet (enskild rådgivning eller enskild kurs).	Tack för synpunkten, Jordbruksverket noterar detta.
Länsstyrelsen Västmanland	2 kap. 15 §	Räcker det med ett foto eller lägesrapport? Många jordbrukare har mycket under en årscykel och vill hellre vänta till allt är klar.	Om den handläggande myndigheten har fastställt att stödmottagaren ska skicka in en delutbetalning vid ett visst datum, efter att en viss tid passerat eller innan genomförande av en viss del av insatsen påbörjas, räcker det inte med att skicka in ett foto eller en lägesrapport. Stödmottagaren måste i de fallen skicka in en ansökan om delutbetalning.
	3 kap. 10 §	En del offerter är utgången. Ska offerterna vara giltiga?	Det finns inga riktlinjer om detta i rutinerna. En bedömning behöver göras utifrån förutsättningarna i det enskilda ärendet. Det finns möjlighet att ställa den här typen av tolkningsfrågor via ordinarie kanaler för frågor, t.ex. Kundö.
	3 kap. 52 och 53 §§	För många "inte" i meningen. Svårt att förstå.	Jordbruksverket låter i nuläget skrivningarna kvarstå för att innebörden av bestämmelserna ska bli rätt. Jordbruksverket har förståelse för att meningarna är svårlästa och ska se över om de går att formulera om. Eftersom en sådan ändring är redaktionell kan detta ske parallellt med remissen.
	4 kap. 27 §	Här nämns att stödmottagare ska visa att byggnation inte omfattar några utgifter som har fakturadatum eller betaldatum innan den dag då ansökan inkom. Sedan specificeras att faktura för grävning och schaktning ska lämnas in. Det är möjligt att betalning för byggnaden kan också ha gjorts innan grävning och schaktning påbörjades. Det måste finnas ett tydligare sätt att	I den här föreskriftsuppdateringen föreslår Jordbruksverket enbart redaktionella ändringar i 4 kap. 27 §. Den här frågan gäller inte någon ändring som ingår i samrådet och besvaras därför inte i samrådsammansättningen.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		bedöma om byggnation omfattar några utgifter innan ansökan inkom. Exempelvis genom att visa bokföringsunderlag?	
	4 kap. 71 §	Hur menas med att För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper, enligt 79 § andra stycket, får stöd även lämnas för: 1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller 2. material. Vad omfattas av "material"?	Med material avses det material som behövs för att stödmottagaren ska kunna uppfylla syfte och mål med sin insats. Handläggaren får i den administrativa kontrollen bedöma om materialet som stödmottagaren söker utbetalning för behövs för att uppnå syfte och mål med insatsen.
	4 kap. 100 §	Bra tycker vi att beskrivning omfattar "små företag som bedriver livsmedelsförädling." Hoppas det finns en bra rutin och hjälpmedel för kontroll av dubbelfinansiering.	Synpunkten gäller handläggningen, snarare än föreskriftsförslaget. För detta bör det finnas en rutinbeskrivning.
	4 kap. 101 §	Går det att lägga till en definition av vad som avses med "naturprodukter"?	Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.
Länsstyrelsen Västra Götaland	1 kap. 3 §	Gränsdragningen mellan ett trädgårdsföretag och ett jordbruksföretag kan bli svår i vissa lägen, vart hör exempelvis ett företag som enbart bedriver trädgårdsverksamhet men gör det på en jordbruksfastighet? Vår tolkning är dock att det inte innebär några negativa effekter för den sökande att bli kategoriserad som det ena eller det andra. Om detta däremot kan förväntas få negativa konsekvenser så anser vi att definitionen bör förtydligas för att inte riskera att ett sökande företag faller utanför rätt kategori av sökande för ett stöd.	Jordbruksverket väljer att ta bort definitionen av trädgårdsföretag från föreskriftsförslaget. Trädgårdsföretag omfattas av den definition av jordbruksföretag som finns i 1 kap. 7 a § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.
	3 kap. 19 a §	Hur ska vi här tolka ordet insats? Inte tydligt vad det avser.	Regeln innebär att stöd inte lämnas för en investering som till någon del finansieras genom ett annat investeringsärende inom samma åtgärd. Stödsökanden kan därmed inte dela upp sin investering i flera olika ärenden utan hela investeringen ska beviljas i ett och samma investeringsärende. I rutinbeskrivningarna används begreppet insats som ett samlingsbegrepp för investeringar och projekt (enskilda ärenden).
	4 kap. 101, 102 och 104 §§	I 102 § framgår att stöd får lämnas för lokaler för servering av företagets produkter, i 104 b § framgår att stöd får lämnas för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel. Vi anser det otydligt här om dessa två formuleringar avser samma sak, alltså exempelvis gårdscafé/restaurang, eller om formuleringen i 104 § även då kan omfatta exempelvis gårdsbutiker, i och med att det här står "saluföring". Vi ställer oss frågande till att en gårdsbutik kan få stöd som mobil anläggning men inte som fast byggnad.	Syftet med investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter är att man ska förädla. P.g.a. statsstödsregler omfattar stödet inte marknadsföring och försäljning. Det innebär att stöd inte lämnas till gårdsbutiker. Undantag gäller i dagsläget för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel, men den här möjligheten väntas tas bort framöver. När det gäller stöd som avser mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel behöver regler om stöd av mindre betydelse tillämpas i handläggningen.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
			Jordbruksverket har formulerat om 4 kap. 102 § så att det framgår att investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter inte lämnas för investeringar som avser försäljning av företagets produkter, med undantag för mobila anläggningar för saluföring och servering av livsmedel enligt 104 § 2 b.
		Övriga ändringar har vi inga kommentarer på.	Tack för ert svar.
Länsstyrelsen Örebro	4 kap. 89 § 4 p.	Vi har inga synpunkter, men en fundering kring 4 kap. 89 § punkt 4 (sidan 41) vad gäller kompetensutveckling. Här står "Datum och nettotid i timmar för utbildningen eller rådgivningen för 85 § 2, 3 a och 4.". Ska det inte istället stå nettotid för utbildningen och <i>bruttotid</i> för rådgivningen?	Det som avses med nettotid för utbildningen och rådgivningen är den faktiska tiden som lagts ner på utbildningen respektive rådgivningen. Jordbruksverket anser att det framgår av skrivningen "nettotid". Därmed ska inte tid för eventuella förberedelser, resa m.m. ingå i nettotiden.
Länsstyrelsen Östergötland	4 kap. 101 §	Önskar ett förtydligande kring 101 § under Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. Jordbruksprodukter är sådant som producerats vid ett jordbruk. Är "naturprodukter" livsmedel som finns i naturen då, så som viltkött och bär? Det vore i så fall fördelaktigt att ha en definition av naturprodukter i föreskriften.	Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.
	4 kap. 15 §	Första stycket gäller inte jordbruksföretag som huvudsakligen bedriver avel med och uppfödning av hästar. Tävlingsstall med sni 93.191 använder många hästföretagare som föder upp tävlingshästar då de har dem från föl till att de är tävlade till viss nivå och säljer där efter. Alt köper de in föl och föder upp till tävlingsålder och säljer bör dessa tävlingstall inkluderas i föreskriften?	När det gäller investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet väntas den svenska förordningen ändras på så sätt att stöd får lämnas till jordbruksföretag som driver huvudsakligen annan verksamhet än avel med och uppfödning av hästar. Skälet är att diversifiering endast får avse annan verksamhet än jordbruksverksamhet. Stödet får lämnas för hästturism eller liknande verksamhet, eftersom det inte räknas som jordbruksverksamhet. Genom ändringen skulle även företag som har hästuppfödning i marginell omfattning kunna bli aktuella för stöd. Om svensk förordning ändras kommer även 4 kap. 15 §, som upplyser om regleringen i förordningen, att ändras på motsvarande sätt.
	4 kap. 15 §	Stöd får inte lämnas för investeringar i slutprodukter som är jordbruksprodukter enligt bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Stöd får dock lämnas för investeringar avseende vattenbruk. Otydligt formulering, oklart om slutprodukten får innehålla jordbruksprodukter? Tex smink/tvål/hudvårdsprodukter är ingen jordbruksprodukt men kan innehålla tillsatser från jordbruk så som fett från djur eller tex växter som kan komma från jordbruket. Får stöd ges till produkter som inte är jordbruksprodukter men är förädlade till något helt annat tex träd blir bord som säljs i inredningsbutik?	Bestämmelsen upplyser enbart om regleringen i 9 kap. 14 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och kan därmed inte formuleras om i föreskriften. Det bör inte vara något hinder att förädla jordbruksprodukter till annat än livsmedel, t.ex. hudvårdsprodukter, inom investeringsstödet för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet. Även förädling av t.ex. trä, skinn och ull ska vara tillåtet inom diversifieringsstödet.

Samrådsinstans		Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
		En tydligare formulering hade varit: Stöd får inte lämnas för investeringar i slutprodukter som är <i>eller innehåller</i> jordbruksprodukter...	
	Bilaga 1	<p>2.12.2 Stödspecifika uppgifter</p> <p>Punkt 5-de två senaste årsboksluten för företag som drivs av närstående person samt om det finns godkännande eller avtal mellan det företag som söker stöd och närstående företag, och</p> <p>Idag i ansöknings tjänsten (ALF) efterfrågas bara ett bokslut. Ska flera bokslut efterfrågas bör ansökande enkelt i ansökningstjänsten se att vi efterfrågar flera bokslut och de bör kunna lämna in dem utan att lägga dem som övrig bilaga.</p>	<p>Inom investeringsstöd för ökad konkurrenskraft, investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet samt investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter uppmanas stödsökanden, i e-tjänsten, att skicka in de två senaste årsboksluten om företaget som bedriver verksamheten ägs av en närstående person till stödsökanden.</p> <p>Stödsökanden ska ladda upp årsboksluten under rubriken <i>Årsredovisning</i> i steget för bilagor. E-tjänsten kräver endast att man skickar in en bilaga, dock är det inget som hindrar stödsökanden från att ladda upp och skicka in två bilagor under rubriken <i>Årsredovisning</i>. Stödsökanden behöver därmed inte skicka in årsboksluten som övrig/annan bilaga utan kan ladda upp samtliga under rubriken <i>Årsredovisning</i>.</p>
Naturvårdsverket	4 kap. 101 §	Naturvårdsverket anser att stöd för förädling av jordbruksprodukter kan öka möjligheten till att reducera livsmedelsförluster och underlätta att nya livsmedelsprodukter utvecklas. Naturvårdsverket utgår från att även frilevande vilt omfattas av paragraf 101.	Jordbruksverket inför en definition av begreppet naturprodukt i föreskriften. Med naturprodukt avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen. Det kan t.ex. vara vilt, svamp, bär eller örter.
Skogsstyrelsen	4 kap. 96 §	Skogsstyrelsen ser positivt på att ändringen av 4 kap. 96 § punkten 8 kan genomföras i samband med denna översyn av föreskriften och tillstyrker förslaget. En notering som vi dock gör i samband med denna ändring är att det lagts till ordet "allmänna" före kunskapen jämfört med den strategiska planen, detta förekommer på flera punkter i 96 §. Skogsstyrelsen undrar därför vilken betydelse det har att det i föreskriften anges den "allmänna kunskapen" i stället för endast "kunskaperna" såsom det gör i den strategiska planen.	I den strategiska planen används formuleringen "kunskaperna", precis som ni skriver. Vid framtagandet av föreskriften har man istället använt begreppet "den allmänna kunskapen", rimligtvis för att göra texten mer förståelig. Detta förekommer på flera ställen i föreskriften. Avsikten har dock inte varit att ändra betydelsen i den strategiska planen.
		Vad gäller övriga ändringar inklusive de redaktionella ändringarna har Skogsstyrelsen inga invändningar.	Tack för ert svar.
Sveriges Kommuner och Regioner, SKR		Avstår från att lämna synpunkter.	Tack för ert svar.
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU		Avstår från att lämna synpunkter.	Tack för ert svar.